

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	15.07.2016
Avaldamismärge:	RT I, 21.06.2016, 27

Veeseadus¹

Vastu võetud 11.05.1994

[RT I 1994, 40, 655](#)

jõustumine 16.06.1994

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
24.01.1996	RT I 1996, 13, 240	29.02.1996
terviktekst RT paberandjal	RT I 1996, 13, 241	
17.12.1997	RT I 1998, 2, 47	01.01.1998
16.06.1998	RT I 1998, 61, 987	16.07.1998
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	01.01.2000
16.06.1999	RT I 1999, 54, 583	23.06.1999
08.12.1999	RT I 1999, 95, 843	01.01.2000
20.12.2000	RT I 2001, 7, 19	01.04.2001
10.04.2001	RT I 2001, 42, 234	08.05.2001
09.05.2001	RT I 2001, 50, 283	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 94, 577	20.12.2001
12.12.2001	RT I 2002, 1, 1	01.01.2003
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
15.01.2003	RT I 2003, 13, 64	01.07.2003
12.02.2003	RT I 2003, 26, 156	21.03.2003
11.06.2003	RT I 2003, 51, 352	01.09.2003
14.04.2004	RT I 2004, 28, 190	01.05.2004
21.04.2004	RT I 2004, 38, 258	10.05.2004
22.02.2005	RT I 2005, 15, 87	03.04.2005
08.06.2005	RT I 2005, 37, 280	10.07.2005
07.12.2005	RT I 2005, 67, 512	01.01.2006
01.06.2006	RT I 2006, 28, 211	01.07.2006
06.12.2006	RT I 2007, 1, 1	01.02.2007
14.11.2007	RT I 2007, 62, 396	16.12.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
03.12.2008	RT I 2009, 1, 2	12.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
19.03.2009	RT I 2009, 20, 131	18.04.2009
15.06.2009	RT I 2009, 37, 251	10.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
27.01.2010	RT I 2010, 8, 37	27.02.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a

16.06.2010	RT I 2010, 43, 254	otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26). 17.07.2010, osaliselt 01.01.2011 ja 01.01.2014
08.12.2010	RT I, 22.12.2010, 1	02.01.2011
22.02.2011	RT I, 10.03.2011, 2	20.03.2011
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
16.06.2011	RT I, 08.07.2011, 4	21.08.2011
06.12.2011	RT I, 21.12.2011, 1	31.12.2011
13.12.2012	RT I, 22.12.2012, 13	01.01.2013, osaliselt 01.07.2013
24.04.2013	RT I, 16.05.2013, 1	01.06.2013
12.06.2013	RT I, 27.06.2013, 1	07.07.2013, osaliselt 01.07.2014
21.11.2013	RT I, 13.12.2013, 4	23.12.2013, osaliselt 01.01.2014
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
24.04.2014	RT I, 06.05.2014, 3	07.05.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
20.06.2014	RT I, 08.07.2014, 3	01.08.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
11.02.2015	RT I, 04.03.2015, 1	14.03.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
19.02.2015	RT I, 23.03.2015, 6	01.07.2015
11.06.2015	RT I, 28.06.2015, 7	08.07.2015
11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015
29.10.2015	RT I, 06.11.2015, 2	16.11.2015
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 1	18.01.2016
16.12.2015	RT I, 06.01.2016, 2	16.01.2016, osaliselt 01.01.2021 ja 01.01.2023
15.06.2016	RT I, 21.06.2016, 26	01.07.2016

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse ülesanne

(1) Veeseaduse ülesanne on sise- ja piiriveekogude ning põhjavee puhtuse ja veekogudes ökoloogilise tasakaalu tagamine.

(2) Veeseadus reguleerib vee kasutamist ja kaitset, maaomanike ja veekasutajate vahelisi suhteid ning avalike veekogude ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogude kasutamist.
[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

(3) Veekaitse ja käesoleva seaduse peatükis 4¹ sätestatud avalikku veekogusse ehitamise osas laienevad käesoleva seaduse sätted ka majandusvööndile ning merekeskkonna kaitse osas ka Eestis registreeritud laevadele ja õhusõidukitele väljaspool Eesti mereala.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 1¹. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 2. Kasutatavad terminid

Käesolevas seaduses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 2) heitvesi – suublasse juhitud kasutusel olnud vesi;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 3) piiriveekogu – veekogu, mida mööda kulgeb riigipiir;

4) pinnavesi – maismaavesi, välja arvatud põhjavesi, ning siirdevesi, rannikuvesi ja keemilise seisundi hindamisel ka territoriaalvesi;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

5) põhjaveekiht – üks või mitu maa-alust kivimikihti või muud geoloogilist kihti, mis on piisavalt poorsed ja läbilaskvad, et põhjavesi saaks seal märkimisväärselt voolata, või millest saab olulises koguses põhjavett võtta;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

6) põhjavesi – maapõues sisalduv vesi; mineraalvesi on põhjavee alaliik;

7) reostusallikas – vee omaduste halvenemise põhjustaja reo- ehk saasteainete, organismide, soojuse või radioaktiivsusega;

8) reovesi – üle kahjutuspiiri rikutud ja enne suublasse juhtimist puhastamist vajav vesi;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

9) siseveekogu – veekogu, mida ei läbi riigipiir;

10) suubla – veekogu või maapõue osa, millesse voolab heitvesi;

11) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

12) veeavarii – olulist kahju tekitav üleujutus, tammi või muu kaitserajatise purunemine;

13) vee erikasutusluba – kiritõend tegevuse lubamiseks, milles teatakse tingimused kasutatava vee hulga, suubla ning veekasutusega kaasnevate kohustuste ja piirangute kohta;

14) veehaare – ehitise vee võtmiseks veekogust või põhjaveekihtist;

15) veeheide – heitvee juhtimine suublasse;

16) veehoidla – vooluvee tõkestamise või paisutamise, vee pumpamisega või muul viisil maapinna nõkku, kaevandatud süvendisse või tammide vahele rajatud tehiseveekogu;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

17) veekogu – püsiv või ajutine voolava (vooluveekogu - jõgi, oja jm.) või aeglaselt liikuva (seisva) veega (seisuveekogu-, meri, järv, veehoidla jm) täidetud pinnavorm;

18) veekogu risustamine – veekogu seisundit ja kasutamist halvendavate esemete, jäätmete, pinnase vms. heitmine või sattumine veekogusse;

19) vee liigvähendamine – loata tegevus, mille tagajärjel pinnaveekogu vooluhulk, veetase või vee maht püsivalt ja oluliselt kahaneb, põhjavee tase või surve püsivalt alaneb või allika vooluhulk väheneb;

20) vee reostamine – vee kasutamise piiramist põhjustav vee omaduste halvendamine reostusallika poolt;

21) vee reostusavarii – vett reostava aine äkksattumine mere-, pinna- või põhjavette, mis võib kahjustada inimeste tervist, majandustegevust või loodust;

22) reoveekogumisala – ala, kus on piisavalt elanikke või majandustegevust reovee ühiskanaliseerimise kaudu reoveepuhastisse kogumiseks või heitvee suublasse juhtimiseks;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

23) põllumajandusmaa – haritav maa ja looduslik rohumaa;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

24) haritav maa – põllumaa ning viljapuu- ja marjaaiad;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

25) kanalisatsioon – ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

25¹) veekogum – vee seisundi hindamise üksus, mis võib olla pinnaveekogum, põhjaveekogum, tehiseveekogum või tugevasti muudetud veekogum;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

26) põhjaveekogum – põhjaveekihtis või -kihtides selgesti eristatav veemass;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

27) põhjaveemaardla – põhjavee võtmiseks määratud kinnitatud põhjaveevaruga maapõue osa;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

28) karstiala – karsti (karstilehtrid, -nõod, -järved, -koopad, -jõed) leviku piirkond, kus puudub ajutiselt või alaliselt sademevee pindmine äravool vooluveekogusse;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

29) rannikuvesi – rannikulähedane merevesi maismaa pool joont, mille iga punkt on ühe meremiili kaugusel mere pool lähimast punktist lähtejoonel, millest mõõdetakse territoriaalvee laiust;

[RT I 2007, 62, 396- jõust. 16.12.2007]

30) dispergent – pindaktiivsete ainete segu, mida kasutatakse naftareostuse tõrjel orgaanilise lahusti koosseisus nafta merevees lahustamise tõhustamiseks, et vähendada nafta ja vee vahelise piirpinna pinessust;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

31) sademevesi – sademetena langenud ning ehitiste, sealhulgas kraavide kaudu kogutav ja ärajuhitav vesi;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

32) reoveepuhasti reostuskoormus – aasta kestel reoveepuhastisse jõudev suurim nädala keskmine reoainehulk inimekvivalentides;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

33) reoveekogumisala reostuskoormus – kogu reoveekogumisalal tekkiv aastaajast sõltuv suurim reostuskoormus inimekvivalentides, mille arvutamisel võetakse arvesse püsielanikud, turistid, tööstus- ja muud ettevõtted, kelle tekitatud reovesi juhitakse ühiskanaliseerimise, ning ka see reoveehulk, mis ühiskanaliseerimisele ei jõua. Selle reostuskoormuse hulka ei arvata tööstusreovett, mida käideldakse ettevõtte oma puhastis ning mis juhitakse puhastist otse suublasse;

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

- 34) inimekvivalent (edaspidi *ie*) – ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühik. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT₇) kaudu väljendatud *ie* väärtus on 60 grammi hapnikku ööpäevas;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 35) maismaavesi – kogu maapinnal seisev või voolav vesi ning kogu põhjavesi maismaa pool lähtejoont, millest mõõdetakse territoriaalvee laiust;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 36) siirdevesi – jõesuulähedane pinnaveekogum, mille vesi on mere läheduse tõttu osalt soolane, kuid mida mageveevool tunduvalt mõjutab;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 37) pinnaveekogum – selgelt eristuv ja oluline osa pinnaveest, nagu järv, veehoidla, jõgi, oja või kanal, jõe-, oja- või kanaliosa, siirdevesi või rannikuvee osa;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 38) tehisveekogu – inimtegevuse tulemusena tekkinud veekogu;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 38¹) tehisveekogum – tehisveekogu pinnaveekogum, mis on tunnistatud tehisveekogumiks käesolevas seaduses sätestatud korra kohaselt;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 39) tugevasti muudetud veekogu – veekogu, mis on inimtegevuse põhjustatud füüsiliste muudatuste tagajärjel oluliselt muutunud;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 39¹) tugevasti muudetud veekogum – tugevasti muudetud veekogu pinnaveekogum, mis on tunnistatud tugevasti muudetud veekogumiks käesolevas seaduses sätestatud korra kohaselt;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 40) veeteenused – kõik kodumajapidamistele, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele, avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele ning füüsilistele isikutele osutatavad teenused: pinna- või põhjavee võtmine, paisutamine, tagavaraks kogumine, töötlemine ja jaotamine ning reovee kogumine kanalisatsiooni ja puhastamine ning heitvee suublasse juhtimine;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- 41) veekasutus – veeteenused ja käesoleva seaduse § 3¹⁸ kohaselt kindlaks tehtud muu tegevus, mis avaldab vee seisundile olulist mõju;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 42) reostus – ainete, energia, radioaktiivse kiirguse, elektri- ja magnetvälja, müra, infra- ja ultraheli otsene või kaudne õhku, vette või pinnasesse juhtimine või sattumine inimtegevuse tagajärjel sellisel määral, et sellel on või võib olla kahjulik mõju, näiteks kahju inimese tervisele, elusressurssidele, mereandidele, merendusalasete tegevusele ja merenduslaste teenuste kasutamisele, vee- või mereökosüsteemide või nendest otseselt sõltuvate maismaaökosüsteemide kvaliteedile, sealhulgas elustiku mitmekesisuse vähenemine, hüvede vähenemine ja vee kvaliteedi halvenemine ning kahju varale, või keskkonna õiguspärase jätkusuutliku kasutamise raskendamine või takistamine puhkeaja veetmiseks või muul otstarbel;
[RT I, 28.06.2015, 7- jõust. 08.07.2015]
- 43) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 44) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 45) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 46) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 47) [kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 48) keskkonna kvaliteedi piirväärtus – teatava saasteaine või saasteainete rühma kontsentratsioon vees, põhjasettes või vee-elustikus, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 49) vesikond ehk valgalapiirkond – maa- ja mereala, mis koosneb ühest või mitmest kõrvutiasetsevast valgalast koos põhjavee ja rannikuveega, moodustades ühes ringpiiris ühe terviku, ning mis on veemajanduse korraldamise põhiüksus;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 50) alamvesikond – vesikonna piires asuv veemajanduse korraldamise alamüksus;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 51) valgala – maa-ala, millelt kogu äravoolav pinnavesi voolab ojade, jõgede või järvede kaudu ühes jõesuudmes merre;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 52) alamvalgala – maa-ala, millelt kogu äravoolav pinnavesi voolab ojade, jõgede või järvede kaudu ühte punkti vooluteel;
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]
- 53) olmevesi ehk joogivesi – vesi, algkujul või pärast töötlemist, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks või muuks olmeotstarbeks, olenemata päritolust ning sellest, kas see toimetatakse kätte jaotusvõrgu kaudu, paagiga, pudelites või mahutites. Joogiveeks nimetatakse ka vett, mida mis tahes toidukäitleja (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 3 sätestatud isik) kasutab inimtarbimiseks mõeldud toodete või ainete tootmiseks, töötlemiseks, säilitamiseks või turustamiseks, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on kindlaks teinud, et vee kvaliteet ei saa mõjutada tarbimisvalmis toiduainete ohutust.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹. Kombineeritud lähenemisviis punkt- ja hajukoormuse ohjamisel

(1) Saasteainete pinnavette juhtimise reguleerimisel lähtutakse kombineeritud lähenemisviisist, mille kohaselt saasteainete pinnavette juhtimist välditakse või piiratakse selle tekkekohas keskkonnanõuete, sealhulgas parima keskkonnapraktika, parima võimaliku tehnika ja parimate olemasolevate meetodite rakendamise, heite piirväärtuste ning keskkonna kvaliteedi piirväärtuste kehtestamise ja rakendamise teel. Kui nendest keskkonnanõuetest, heite piirväärtustest ja keskkonna kvaliteedi piirväärtustest hoolimata ei ole võimalik saavutada käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanäesmärke, tuleb rakendada seaduses sätestatud täiendavaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral rangemaid keskkonnanõudeid, heite piirväärtusi ja keskkonna kvaliteedi piirväärtusi.

(2) Kombineeritud lähenemisviisi kohaldatakse nii punktkoormuse kui ka hajukoormuse ohjamisel, eelkõige, kui on tegemist:

- 1) reoveega;
 - 2) põllumajandusest pärineva koormusega;
 - 3) ohtlike ainete, sealhulgas käesoleva seaduse alusel prioriteetseteks ja prioriteetseteks ohtlikeks aineteks tunnistatud ainete, eelkõige elavhõbeda, kaadmiumi ja heksaklorotsükloheksaaniga.
- [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

1¹. peatükk

KESKKONNAEESMÄRGID, VEE KASUTAMISE JA KAITSE KAVANDAMINE NING KORRALDAMINE

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3². Vee kasutamise ja kaitse kavandamise ning korraldamise alused

(1) Vee kasutamise ja kaitse kavandamise ning korraldamise eesmärk on saavutada käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanäesmärgid, sealhulgas tagada säästev areng ja vee võimalikult looduslik seisund ning hoida pinna- ja põhjavee kvaliteeti, hulka ja režiimi inimtegevusest võimalikult rikkumatuks.

(2) Pinna- ja põhjavee kasutamist ja kaitset kavandatakse ning korraldatakse valgalapõhiselt vesikondade kaupa, arvestades veekogude valgalade hüdroloogilisi piire.

(3) Valgaladel vee kasutamise ja kaitse kavandamiseks ning korraldamiseks kehtestab vesikonnad ja alamvesikonnad **Vabariigi Valitsus**määrusega. Vesikond, mis koosneb riigipiiri ületavast valgalast või riigipiiri ületavatest valgaladest, määratakse koostöös asjaomase välisriigiga piiriüleseks vesikonnaks.

(4) Vee kasutamise ja kaitse korraldamiseks ja integreerimiseks muude valdkondadega moodustab valdkonna eest vastutav minister veemajanduskomisjoni ning kinnitab selle põhimääruse ja koosseisu.

(5) Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas:

- 1) annab nõusoleku vee erikasutuseks;
 - 2) korraldab kohalikele omavalitsusele kuuluvate veekogude haldamist;
 - 3) korraldab veeavarii ja vee äkkreostuse tagajärgede likvideerimist;
 - 4) kehtestab ajutised piirangud avalikult kasutatavate veekogude kasutamisele vastavalt käesoleva seaduse § 7 lõikele 4;
 - 5) kehtestab reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja;
 - 6) korraldab ja tagab meetmeprogrammis kavandatud meetmete elluviimist vastavalt oma pädevusele.
- [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3³. Piiriülesed vesikonnad

(1) Eesti Vabariigi piiriveekogude kasutamist ja kaitset ning veemajanduse korraldamist piiriülestes vesikondades reguleeritakse Eesti Vabariigi välislepingutega.

(2) Piiriülese vesikonnaga seotud teabe vahetamisel ning dokumentide kooskõlastamisel käesolevas seaduses sätestatud juhtudel edastab asjaomase teabe ja dokumendid välisriigi pädevale asutusele Keskkonnaministerium.

(3) Kogu piiriülest vesikonda hõlmava üleujutusohuga seotud riskide ühtse maandamiskava koostamist korraldatakse vastavalt välislepingule.

(4) Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni territooriumil asuvate piiriüleste vesikondade puhul tehakse võimaluse korral koostööd vastavalt käesolevale seadusele ja välislepingule, et saavutada keskkonnanormide piiriülese vesikonna Eestis paiknevas osas.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁴. Veeteenuste kulude katmine

(1) Vee kasutamise ja kaitse kavandamisel lähtutakse veeteenuste kulude katmise põhimõttest, keskkonna- ja ressursikulude katmise põhimõttest ning põhimõttest, et saastaja maksab.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhimõtete rakendamiseks tuleb tagada, et:

1) keskkonnatasude seaduse alusel määratud loodusvara kasutusõiguse tasud ning saastetasud suunaksid veekasutajaid kasutama vett säästlikult, aidates sellega kaasa käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanormide saavutamisele;

2) veekasutuse erinevad valdkonnad, eeskätt tööstus, kodumajapidamised ja põllumajandus, annaksid veeteenuste kulude katmise piisava panuse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 rakendamisel võetakse arvesse käesoleva seaduse §-s 3¹⁸ nimetatud veekasutuse majandusanalüüsi tulemusi, kulude katmisega seotud sotsiaalseid, keskkonnanormide ja majanduslikke tagajärgi ning vesikonna geograafilisi ja kliimatingimusi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhimõtete rakendamise meetmete ning veekasutuse eri valdkondade kulude katmises osalemise ülevaade esitatakse veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁵. Pinna- ja põhjavee kaitse keskkonnanormid

(1) Pinna- ja põhjavee seisundit ei tohi halvendada.

(2) Pinna- ja põhjavee hea seisund, kaasa arvatud tehiseveekogumite ning tugevasti muudetud veekogumite hea keemiline seisund ja hea ökoloogiline potentsiaal tuleb saavutada 2015. aasta 22. detsembriks.

(3) Pinnavee seisund on hea, kui nii pinnaveekogumi ökoloogiline seisund kui ka keemiline seisund on vähemalt hea.

(4) Põhjavee seisund on hea, kui nii põhjaveekogumi keemiline seisund kui ka koguline seisund on vähemalt hea.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks tuleb rakendada meetmeid, mis:

1) pinnavee seisundi kaitseks vähendavad järk-järgult prioriteetsetest ainetest tulenevat reostust ning lõpetavad või kõrvaldavad järk-järgult prioriteetsete ohtlike ainete vette juhtimise ja sattumise;

2) põhjavee seisundi halvenemise ärahoidmiseks välistavad saasteainete põhjavette juhtimise või sattumise või piiravad neid;

3) kaitsevad, parandavad ja taastavad põhjavee seisundit ning tagavad põhjavee võtmise ja taastamise tasakaalu;

4) peatavad inimtegevusest põhjustatud põhjavee saasteainesisalduse olulise ja püsiva kasvu suundumuse, et järk-järgult vähendada põhjavee reostust.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud keskkonnanormid veekogumite kaupa ning käesoleva seaduse §-de 3⁹⁻¹² alusel kohaldatavad keskkonnanormide saavutamise erandid sätestatakse veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁶. Kaitset vajavad alad ja nende kaitse keskkonnanormid

(1) Kaitset vajav ala on maismaa- või veela, kus kehtivad tavapärasest rangemad keskkonnanormid ning neist tulenevad piirangud. Kaitset vajavad alad käesoleva seaduse tähenduses on:

1) nende veehaarete sanitaarkaitsealad, mida kasutatakse joogivee võtmiseks ja mille projektikohane tootlikkus ööpäevas on rohkem kui 10 kuupmeetrit või mis teenivad enam kui 50 inimest;

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

2) nende veehaarete sanitaarkaitsealad, mida kavatakse kasutada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud eesmärgil;

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

3) alad, mis on mõeldud puhkeotstarbeks, sealhulgas supluskohad ja supelrannad;

4) toitainete suhtes tundlikud alad, sealhulgas nitraaditundlikud alad;

5) elupaikade ja liikide kaitseks looduskaitsealade alusel määratud alad, kus vee seisundi säilitamine või parandamine on oluline kaitsetegur, ning alad, mis on mõeldud majanduslikult oluliste vees kasvatatavate liikide kaitseks;

6) reostustundlikud heitveesuublad.

(2) Kõik heitveesuublad on reostustundlikud.

(3) Kaitset vajavatel aladel tagatakse nende alade suhtes kehtestatud kvaliteedi- ja keskkonnanõuetega täitmine 2015. aasta 22. detsembriks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁷. Rangeima keskkonnanõuetega kohaldamine

Kui veekogumi või kaitset vajava ala suhtes kehtib samal ajal rohkem kui üks keskkonnanõuetega, kohaldatakse neist kõige rangemat.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁸. Keskkonnanõuetega tõenäoline saavutamata jätmine

Kui ilmneb, et käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanõuetega tõenäoliselt ei saavutata, siis:

- 1) uuritakse selle põhjusi;
- 2) vaadatakse uuesti läbi vee erikasutuslooga kehtestatud heite piirväärtused ja keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning vajaduse korral muudetakse neid;
- 3) vaadatakse uuesti läbi vesikonna veeseireprogramm ning vajaduse korral programmi täiendatakse;
- 4) kavandatakse keskkonnanõuetega saavutamiseks vajalike täiendavate meetmete kehtestamine ja rakendamine, sealhulgas rangemate keskkonna kvaliteedi piirväärtuste kehtestamine, välja arvatud juhul, kui täiendavate meetmete rakendamine ei ole otstarbekas ning keskkonnanõuetega tõenäolise saavutamata jäämise põhjuseks on looduslikud tingimused või vääramatu jõud, mis on erandlik ja mida ei olnud võimalik ette näha.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3⁹. Keskkonnanõuetega saavutamise tähtaja pikendamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanõuetega saavutamise tähtaega võib pikendada selle eesmärgi järkjärguliseks saavutamiseks, kui hoitakse ära veekogumi seisundi edasine halvenemine ning kui on kindlaks tehtud, et veekogumis ei ole keskkonnanõuetega võimalik saavutada ühel või mitmel järgmistest põhjustest:

- 1) meetmete rakendamine täies ulatuses on tehniliste võimaluste tõttu võimalik üksnes etappidena, mis ületavad keskkonnanõuetega saavutamise tähtaja;
- 2) meetmete rakendamine tähtaja jooksul on ülemäära kulukas;
- 3) keskkonnanõuetega saavutamine tähtajaks ei ole võimalik looduslike tingimuste tõttu.

(2) Keskkonnanõuetega saavutamise tähtaega võib veemajanduskava ajakohastamisel uuesti pikendada, kuid mitte enam kui ajakohastatava veemajanduskava perioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui veekogumis ei ole võimalik keskkonnanõuetega selleks ajaks saavutada looduslike tingimuste tõttu.

(3) Keskkonnanõuetega saavutamise tähtaja pikendamine ja selle põhjendus, keskkonnanõuetega järkjärguliseks saavutamiseks rakendatavad meetmed, nende meetmete rakendamise olulise viivituse põhjendus ja meetmete rakendamise eeldatav ajakava esitatakse veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁰. Leebema keskkonnanõuetega seadmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud keskkonnanõuetega leebemat eesmärki võib veekogumi suhtes seada üksnes siis, kui veekogumi seisund on looduslike tingimuste tõttu sedavõrd halb või kui käesoleva seaduse

§ 3¹⁸ kohaste analüüside ja ülevaadete põhjal on kindlaks tehtud, et veekogumi seisund on inimtegevusest mõjutatud sellises ulatuses, et keskkonnanõuetega saavutamine on võimatu või ülemäära kulukas ning kui:

- 1) keskkonnanõuetega või sotsiaal-majanduslikke vajadusi, mida selline inimtegevus rahuldab, ei ole võimalik rahuldada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohast oluliselt paremad ning ei tooks kaasa ülemäära suuri kulutusi;
- 2) on tagatud pinnaveekogumi parima võimaliku ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine, võttes arvesse mõju, mida inimtegevuse või reostuse iseloomu tõttu ei ole võimalik mõistlikult ära hoida;
- 3) põhjaveekogumi hea seisundi võimalikud muutused on minimaalsed, võttes arvesse mõju, mida inimtegevuse või reostuse iseloomu tõttu ei ole võimalik mõistlikult ära hoida;
- 4) on tagatud, et veekogumi seisund ei muutu edaspidi veel halvemaks.

(2) Leebemad keskkonnanõuetega ja nende põhjendused esitatakse veemajanduskavas ning need vaadatakse uuesti läbi veemajanduskava ajakohastamisel.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹¹. Veekogumi seisundi ajutine halvenemine

(1) Veekogumi seisundi ajutist halvenemist, mis on tingitud looduslikest tingimustest või vääramatust jõust ning mis on erakordne või mida ei olnud võimalik ette näha, näiteks erakorraliste ülejutuste ja tavapärasest pikemate

põuaperioodide või ettenägematute õnnetusjuhtumite tõttu, ei arvestata keskkonnaeesmärgi saavutamisel, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) tarvitusele on võetud kõik meetmed, et vältida veekogumi seisundi edasist halvenemist;
- 2) veemajanduskavas on märgitud tingimused, mille põhjal olukord on tunnistatud erakordseks või ettenägematuks, ning seejuures kohaldatavad näitajad;
- 3) meetmeprogrammis on märgitud erandlike asjaolude korral rakendatavad ja rakendatud meetmed, mis ei sea ohtu veekogumi seisundi taastumist pärast nende asjaolude möödumist.

(2) Erandlike ja ettenägematute asjaolude mõju vaadatakse uuesti läbi igal aastal ning käesoleva seaduse § 3⁹ lõikes 1 nimetatud põhjusi arvestades kavandatakse ja rakendatakse kõik vajalikud meetmed, et taastada nende asjaolude ilmnemisele eelnenud veekogumi seisund nii kiiresti kui võimalik.

(3) Veemajanduskava ajakohastamisel esitatakse kokkuvõtte käesoleva paragrahvi lõikes 1 käsitletud asjaolude ilmnemisest ning seni rakendatud ja kavandatud meetmete mõjust.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹². Muudatused põhjaveekogumi veetasemes ja pinnaveekogumi füüsilistes omadustes ning arendustegevus

(1) Kui veekogumi head seisundit või head ökoloogilist potentsiaali ei saavutata või kui veekogumi seisundi halvenemist ei suudeta ära hoida põhjaveekogumi veetaseme muutumise tõttu või pinnaveekogumi füüsiliste omaduste uute muutuste tõttu või kui uue säästva arendustegevuse tõttu langeb pinnaveekogum väga heast seisundist heasse seisundisse, siis ei arvestata seda keskkonnaeesmärgi saavutamisel sel juhul, kui:

- 1) veekogumi seisundile avalduva kahjuliku mõju leevendamiseks võetakse tarvitusele kõik võimalikud meetmed;
- 2) muudatuste põhjused on kirjeldatud veemajanduskavas ning keskkonnaeesmärgid vaadatakse uuesti läbi iga kuue aasta järel;
- 3) muudatuste põhjused on ülekaaluka avaliku huvi objekt ja/või nendest muudatustest inimese tervisele, ohutuse tagamisele või säästvate arengule tulenevad hüved kaaluvad üles keskkonnaeesmärgi saavutamisest keskkonnale või ühiskonnale tulenevad hüved;
- 4) veekogumis toimuvatest muutustest saadavat hüve ei ole tehniliste võimaluste või ülemäära suurte kulude tõttu võimalik saavutada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohast oluliselt paremad.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud erandit kohaldatakse pärast veemajanduskava kinnitamist, kuid enne veemajanduskava ajakohastamist, siis esitatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud teave veemajanduskavas selle järgmisel ajakohastamisel. Sellisel juhul tagatakse avalikkuse kaasamine käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaste muutustega seotud otsuste tegemisse haldusmenetluse seaduse avatud menetluse sätete kohaldamisega.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹³. Erandite kohaldamine keskkonnaeesmärkide saavutamisel

Paragrahvides 3⁹–3¹² sätestatud erandite kohaldamisel tuleb tagada, et:

- 1) ei seata ohtu keskkonnaeesmärkide saavutamist vesikonna muudes veekogumites;
- 2) nende veekogumite suhtes rakendatakse kõiki muid kehtivaid keskkonnanõudeid;
- 3) neid veekogumeid kaitstakse vähemalt sellel tasemel, mis on sätestatud muudes riigisisestes ja Euroopa Liidu õigusaktides.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁴. Meetmeprogramm

(1) Pinna- ja põhjavee ning kaitset vajavate alade kaitse keskkonnaeesmärkide saavutamiseks koostatakse meetmeprogramm, kus esitatakse vee kasutamise ja kaitse meetmed, mida tuleb arvestada kohaliku omavalitsusüksuse üld- ja detailplaneeringute ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamisel, uuesti läbi vaatamisel ja muutmisel.

(2) Meetmeprogramm koostatakse iga vesikonna kohta või piiriülese vesikonna Eestis paikneva osa kohta, võttes arvesse käesoleva seaduse §-s 3¹⁸ nimetatud analüüse ja ülevaateid.

(3) Meetmeprogrammi koostamist korraldab Keskkonnaministeerium avatud menetluse sätete kohaselt. Meetmeprogrammi kinnitab Vabariigi Valitsus.

(4) Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi territooriumil asuva piiriülese vesikonna Eestis paikneva osa kohta koostatud meetmeprogramm kooskõlastatakse enne kinnitamist Läti Vabariigi asjaomase pädeva asutusega vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³.

(5) Meetmeprogramm vaadatakse uuesti läbi ja ajakohastatakse 2015. aasta 22. detsembriks ning seejärel vähemalt iga kuue aasta järel. Läbivaadatud ja ajakohastatud meetmeprogrammi meetmeid hakatakse rakendama kolme aasta jooksul pärast ajakohastatud meetmeprogrammi kinnitamist.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁵. Meetmeprogrammi sisu

(1) Meetmeprogrammiga kehtestatakse meetmed selleks, et:

- 1) ära hoida pinna- või põhjaveekogumi seisundiklassi edasist halvenemist, sealhulgas kaitsta sellise põhjaveekogumi seisundit, mille seisund loetakse heaks käesoleva seaduse § 3²⁷lõike 5 alusel;
 - 2) ära hoida keskkonna kvaliteedi piirväärtuste ületamist ja kavandada tegevust nende piirväärtuste ületamise korral, sealhulgas juhul, kui see on tingitud piiriülesest saastusest;
 - 3) pöörata langusele põhjavee saasteainesisalduse oluline või püsiv kasvusuundumus, kui saasteainesisaldus ulatub 75 protsendini põhjavee kvaliteedi piirväärtusest või põhjaveekogumi saasteainesisalduse läviväärtusest;
 - 4) lõpetada prioriteetsete ohtlike ainete heited ja vähendada muude saasteainete heiteid;
 - 5) ära hoida saasteainete otse põhjavette juhtimist või piirata saasteainete põhjavette juhtimist;
 - 6) kaitsta neid veekogumeid, mida kasutatakse või kavatakse tulevikus kasutada joogiveehaaretena, et vähendada joogivee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatust;
 - 7) tagada joogivee ja suplusvee ohutus vastavalt rahvatervise seadusele;
 - 8) kaitsta looduslikult esinevaid linnuliike ja looduslikke elupaiku vastavalt looduskaitse seadusele;
 - 9) edendada tõhusat ja säästvat veekasutust, sealhulgas tagada veeteenuste kulude katmine vastavalt käesoleva seaduse §-le 3⁴;
 - 10) tagada hea keskkonnatava järgimine.
- [RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud meetmetele kehtestatakse meetmeprogrammis vajaduse korral meetmed selleks, et pöörata langusele saasteainesisalduse oluline või püsiv kasvusuundumus, mis ulatub 70 protsendini põhjaveekogumi saasteainesisalduse läviväärtusest või põhjavee kvaliteedi piirväärtusest, kui nende meetmetega on oluliste negatiivsete muutuste vältimine põhjavee keemilises seisundis kõige tasuvam või kui nende meetmetega leevendatakse selliseid negatiivseid muutusi nii palju kui võimalik.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatu elluviimiseks kavandatakse meetmeprogrammis meetmed:

- 1) suurõnnetuse ohuga ettevõtete ohutuse tagamiseks vastavalt kemikaaliseadusele ning keskkonnaohuga tegevusest tuleneva saastuse kompleksseks vältimiseks ja kontrollimiseks vastavalt tööstusheite seadusele; [RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]
- 2) keskkonnamõju hindamiseks ja keskkonna kahjustamise vältimiseks vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele;
- 3) reoveestest keskkonnale avalduva mõju vähendamiseks vastavalt jäätmeseadusele;
- 4) reo- ja heitveest keskkonnale avalduva mõju vähendamiseks ning nitraatidest tingitud reostusohu vähendamiseks vastavalt käesolevale seadusele;
- 5) taimekaitsevahendite kasutamisest keskkonnale avalduva mõju vähendamiseks vastavalt taimekaitse seadusele;
- 6) punktkoormusallikate mõju vähendamiseks, sealhulgas saasteainete vette juhtimise keelamine või nende ainete vette juhtimisele tingimuste seadmine, võttes arvesse kombineeritud lähenemisviisi ja prioriteetsetest ainetest põhjustatud reostuse vähendamise nõudeid;
- 7) hajukoormusallikatest lähtuva reostuse ärahoidmiseks, sealhulgas saasteainete vette juhtimise keelamine või nende ainete vette juhtimisele tingimuste seadmine vastavalt käesolevale seadusele ning kooskõlas tööstusheite seadusega; [RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]
- 8) tehnilistest rajatistest saasteainete sellise ulatusliku lekke ärahoidmiseks ja sellise juhusliku reostuse mõju vähendamiseks, mida võivad muu hulgas põhjustada üleujutused, sealhulgas selliste süsteemide rakendamine, mille abil on võimalik lekkeid ja reostust avastada ning nende eest hoiatada, ning ettenägematute sündmuste korral meetmed veeökosüsteemidele avalduva võimaliku mõju vähendamiseks;
- 9) käesoleva seaduse § 3¹⁸ alusel kindlaks tehtud koormuse vähendamiseks, kui see mõjutab oluliselt vee seisundit, eelkõige meetmed, millega tagatakse, et veekogude hüdro-morfoloogilised tingimused on käesoleva seaduse § 3⁵kohase ökoloogilise seisundi või hea ökoloogilise potentsiaali saavutamiseks nõuetele vastavad.

(4) Meetmeprogrammiga võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud meetmetele kehtestada täiendavaid meetmeid, sealhulgas:

- 1) kehtestada majanduslikke ja fiskaalmeetmeid;
 - 2) valmistada ette ja sõlmida keskkonnavalaseid kokkuleppeid, kaasa arvatud kokkuleppeid tööstus- ja põllumajandusettevõtjatega reostuse vältimiseks ja saastetasu vähendamiseks;
 - 3) rakendada meetmeid heidete vältimiseks või piiramiseks;
 - 4) [kehtetu -RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]
 - 5) võtta meetmeid veevõtu ja veekogude tõkestamise piiramiseks;
 - 6) võtta meetmeid põhjaveekihtide tehistoitmiseks;
 - 7) võtta nõudluse juhtimise meetmeid, muu hulgas edendada piiratud veetarbimisega põllumajandustootmist, näiteks vähese veevajadusega kultuuride viljelemist põuaaltidel aladel;
 - 8) võtta säästlikkust ja taaskasutust soodustavaid meetmeid, muu hulgas edendada veesäästlikke tööstustehnoloogiasid ja veesäästlikke niisutustehnikaid.
- [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁶. Meetmeprogrammi rakendamine

- (1) Meetmeprogrammi rakendamist korraldab veemajanduskomisjon.
- (2) Meetmeprogrammi rakendamiseks koostab Keskkonnaamet iga vesikonna kohta meetmeprogrammi rakendamise tegevuskava. Nimetatud tegevuskava kinnitab valdkonna eest vastutav minister veemajanduskomisjoni ettepanekul.
- (3) Keskkonnaamet kaasab tegevuskava koostamisse vesikonna territooriumil asuvaid maavalitsusi, kohalikke omavalitsusi ning teisi asjast huvitatud isikuid.
- (4) Keskkonnaamet koostab igal aastal meetmeprogrammi rakendamise ülevaate vastavalt meetmeprogrammi rakendamise tegevuskavale ning esitab selle veemajanduskomisjonile heakskiitmiseks meetmeprogrammi rakendamisele järgneva aasta 1. märtsiks.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁷. Veemajanduskava

- (1) Veemajanduskava koostatakse iga vesikonna või piiriülese vesikonna Eestis paikneva osa kohta.
- (2) Veemajanduskavas esitatakse:
 - 1) käesoleva seaduse §-s 3¹⁸ nimetatud vesikonna tunnuste analüüsi tulemuste ja veekasutuse majandusanalüüsi kokkuvõtted ning ülevaade vesikonda mõjutavast märkimisväärsest koormusest, mida inimtegevus avaldab pinna- ja põhjaveele;
 - 2) kaitset vajavate alade nimekiri, kaardid ja nende õigusaktide loetelu, mille alusel kaitset vajavad alad on määratud;
 - 3) seirevõrkude kaardid ning vesikonna kaardil veeseire tulemusena saadud pinna- ja põhjavee ning kaitset vajavate alade seisundi andmed, samuti nende tulemuste usaldusväärse ja täpsuse taseme hinnang;
 - 4) pinna- ja põhjaveele ning kaitset vajavatele aladele seatud keskkonnanäesmärkide loetelu, mis sisaldab ka erandeid keskkonnanäesmärkide saavutamisel ning nende erandite kohaldamisega seotud teavet;
 - 5) meetmeprogrammi ja keskkonnanäesmärkide saavutamiseks käesoleva seaduse alusel rakendatavate meetmete kokkuvõte;
 - 6) selliste maismaa- või veealade loetelu, kus vee kasutamist tuleb piirata või vee edasist kasutamist vältida;
 - 7) vesikonnas rakendatavate käesoleva seaduse §-s 3¹⁹ nimetatud programmide ja kavade loetelu ning nende programmide ja kavade sisukokkuvõte;
 - 8) vesikonna ülejutusohuga seotud riskide maandamiskava ülevaade;
 - 9) rakendatud avaliku teavitamise, avatud menetluse meetmete ja nende tulemuste ning nende põhjal veemajanduskavas tehtud muudatuste kokkuvõte;
 - 10) vesikonnas vee kasutamist ja kaitset korraldavate pädevate asutuste loetelu ja teave nende asutuste kohta;
 - 11) käesoleva lõike punktis 10 nimetatud asutuste kontaktandmed ja käesoleva seaduse § 3²⁰ lõikes 5 nimetatud dokumentide ja nendega seotud teabe saamise kord.
- (3) Ajakohastatud veemajanduskavas esitatakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teabele:
 - 1) pärast veemajanduskava kinnitamist tehtud muudatuste kokkuvõte, sealhulgas kokkuvõte keskkonnanäesmärkide suhtes kohaldatud erandite ülevaatamisest;
 - 2) keskkonnanäesmärkide saavutamise edusammude hinnang, mis sisaldab eelmise veemajanduskava perioodi seiretulemuste esitamist kaardil ja sisaldab keskkonnanäesmärkide saavutamata jäämise selgitusi;
 - 3) kokkuvõte eelmistes veemajanduskavades kehtestatud meetmetest, mida ei ole rakendatud, ning nende meetmete ja nende rakendamata jätmise selgitused;
 - 4) rakendatud meetmete, sealhulgas piiriülese saastuse korral rakendatud meetmete, kokkuvõte;
 - 5) pärast veemajanduskava kinnitamist rakendatud muude täiendavate meetmete kokkuvõte.
- (4) Veemajanduskava kinnitab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.
- (5) Veemajanduskava vaadatakse uuesti läbi ja ajakohastatakse 2015. aasta 22. detsembriks ning seejärel vähemalt iga kuue aasta järel. Läbivaadatud ja ajakohastatud veemajanduskava meetmeid hakatakse rakendama kolme aasta jooksul pärast ajakohastatud veemajanduskava kinnitamist.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁸. Vesikonna tunnuste, inimtegevuse ja veekasutuse analüüs

- (1) Vesikonna tunnuste analüüsi, ülevaade vesikonda mõjutavast koormusest, mida inimtegevus avaldab pinna- ja põhjaveele, ning veekasutuse majandusanalüüsi koostamist korraldab Keskkonnaministeerium vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitikaalane tegevusraamistik, lisadele II ja III.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud analüüside tulemused ja ülevaated vaadatakse uuesti läbi ja ajakohastatakse vähemalt kaks aastat enne veemajanduskavas käsitletava ajavahemiku algust.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3¹⁹. Täiendavad programmid ja kavad

(1) Vee kasutamise ja kaitse teatud aspektide käsitlemiseks võib koostada veemajanduskava täiendavaid üksikasjalikumaid programme ja kavasid alamvesikondade, sektorite, üksikjuhuliste küsimuste või veekasutusliigi ja pinnavee, põhjavee või merevee kohta.

(2) Täiendava programmi või kava kinnitab Vabariigi Valitsus või tema volitatud minister. Täiendavad programmid ja kavad esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks veemajanduskomisjonile. [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3²⁰. Veemajanduskava koostamine

(1) Veemajanduskava koostamise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Veemajanduskava koostamise algatab valdkonna eest vastutav minister. Keskkonnaministeerium avaldab veemajanduskava koostamise algatamise teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes ühe kuu jooksul asjaomase otsuse tegemisest arvates.

(3) Keskkonnaministeerium tutvustab veemajanduskava eesmärges ühes üleriigilise levikuga päevalehes kahe kuu jooksul veemajanduskava koostamise algatamise otsuse tegemisest arvates.

(4) Veemajanduskava koostamisele kaasatakse vesikonna territooriumil asuvad maavalitsused, kohalikud omavalitsused, elanikud ja teised asjast huvitatud isikud. Kaasamist korraldab Keskkonnaamet.

(5) Avalikkuse teavitamiseks ja avalikkusega nõu pidamiseks Keskkonnaministeerium koostab ja teeb avalikkusele kättesaadavaks:

1) vähemalt kolm aastat enne veemajanduskavas käsitletava ajavahemiku algust veemajanduskava koostamise ajagraafiku ja tööplaani, mis sisaldab meetmeid avalikkuse teavitamiseks, nõustamiseks ja avalikkusega nõu pidamiseks;

2) vähemalt kaks aastat enne veemajanduskavas käsitletava ajavahemiku algust oluliste veemajandusprobleemide ülevaate, mis sisaldab käesoleva seaduse § 3¹⁸ kohaste analüüsitulemuste kokkuvõtteid ning vesikonna veeseireprogrammi rakendamise tulemuste kokkuvõtet;

3) vähemalt kaks aastat enne veemajanduskavas käsitletava ajavahemiku algust ülejutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu ning ülejutusohupiirkondade ja ülejutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid;

4) vähemalt üks aasta enne veemajanduskavas käsitletava ajavahemiku algust veemajanduskava eelnõu.

(6) Keskkonnaministeerium korraldab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud dokumentide ning nende koostamiseks kasutatud dokumentide ja teabe avaliku väljapaneku vesikonna territooriumil asuvates maavalitsustes ning Keskkonnaministeeriumi veebilehel. Nimetatud dokumentide avaliku väljapaneku kestus on kuus kuud. Avaliku väljapaneku ajal korraldatakse avalikke arutelusid.

(7) Veemajanduskava eelnõu kooskõlastatakse enne avalikku väljapanekut 15 tööpäeva jooksul ministeeriumidega, kelle valitsemisala veemajanduskava käsitleb, ning vesikonna territooriumil asuvate maavalitsuste ja kohalike omavalitsustega, samuti esitatakse eelnõu arvamuse avaldamiseks veemajanduskomisjonile.

(8) Avaliku väljapaneku käigus on igalühel õigus esitada käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud dokumentide kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastab Keskkonnaministeerium kirjaga kahe kuu jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist.

(9) Avaliku väljapaneku ja arutelu tulemuste alusel teeb Keskkonnaministeerium käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud dokumentides vajalikud parandused ja täiendused.

(10) Veemajanduskavad avaldatakse Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

(11) Käesolevas paragrahvis sätestatud nõudeid kohaldatakse ka veemajanduskava ajakohastamisele. [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(12) [Kehtetu -RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

§ 3²¹. Prioriteetsete ainete sisalduse hindamise võrdlusperiood

[Kehtetu -RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 3²². Veekogude kategooriad, alamkategooriad ja veekogu tüüp

(1) Veekogude kategooriad on:

- 1) vooluveekogu – veekogu, milles vee voolamine on märgatav;
- 2) maismaa seisuveekogu – veekogu, milles vee voolamine pole märgatav ja millel puudub mereveetaseme lähima mõõtepunkti andmete alusel arvatud pikaajalise keskmise mereveetaseme juures ühendus merega;
- 3) meri.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 loetletud veekogud jaotatakse vastavalt veekogu tekkele ja arengule järgmistesse alamkategoriatesse:

- 1) looduslik veekogu;
- 2) tugevasti muudetud veekogu;
- 3) tehisveekogu.

(3) Veekogu tüüp on veekogu või selle osa looduslike omaduste kogum, mis eristab vaadeldavat veekogu või selle osa ülejäänud veekogust või selle osadest või ülejäänud veekogudest või nende osadest.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3²³. Tugevasti muudetud veekogum ja tehisveekogum

(1) Tugevasti muudetud veekogu ja tehisveekogu või nende osa võib lugeda tugevasti muudetud veekogumiks või tehisveekogumiks juhul, kui:

1) inimtegevusest põhjustatud hüdro-morfoloogilised muutused ei võimalda veekogu hea ökoloogilise seisundi saavutamist ja veekogu hüdro-morfoloogiliste omaduste taastamine avaldaks märkimisväärset kahjulikku mõju keskkonnale, navigatsioonile, sealhulgas sadamarajatistele, puhkeaja veetmise võimalustele, vee varumisele eeskätt joogiveevarustuse tagamiseks, elektrienergia tootmiseks või niisutuseks, veerežiimi reguleerimisele, üleujutuste vastu kindlustamisele, maaparandusele või muule olulisele jätkusuutlikku inimarengut toetavale tegevusele;

2) veekogu muudetud iseloomust tulenevat kasu ei ole tehniliste võimaluste või ebalproportsionaalselt suurte kulude tõttu võimalik saavutada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohast oluliselt paremad.

(2) Tugevasti muudetud veekogu ja tehisveekogu või nende osa määratakse vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1 tugevasti muudetud veekogumiks või tehisveekogumiks veemajanduskavas, kus esitatakse selle määramise aluseks olevad põhjendused. Veekogu või selle osa tugevasti muudetud veekogumiks või tehisveekogumiks määramine ja selle põhjendused vaadatakse uuesti läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse iga kuue aasta järel.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3²⁴. Pinna- ja põhjavee seisundi kohta arvestuse pidamine

(1) Pinnavee seisundi arvestust peetakse pinnaveekogumite ja põhjavee seisundi arvestust peetakse põhjaveekogumite kaupa.

(2) Pinnavee seisundi hindamiseks moodustatakse pinnaveekogum või pinnaveekogumid veekogu kategooria, alamkategooria, veekogu tüübi, veerežiimi eripära ja survetegurite intensiivsuse alusel ning veekogu pindalast lähtudes.

(3) Põhjavee seisundi hindamiseks moodustatakse põhjaveekogum, võttes arvesse valdkonna eest vastutava ministri kinnitatud põhjaveevaru olemasolu, põhjaveekihi vett tarbivate inimeste arvu, põhjaveekihi tootlikkust ja põhjavee looduslikku keemilist koostist.

(4) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

1) pinnaveekogumite moodustamise korraning nende pinnaveekogumite nimestiku, mille seisundiklass tuleb määrata, pinnaveekogumite seisundiklassid, seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ja seisundiklasside määramise korra;

2) põhjaveekogumite moodustamise korraning nende põhjaveekogumite nimestiku, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused ning seisundiklasside määramise korra.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3²⁵. Pinnaveekogumi seisund ja seisundiklassid

(1) Pinnaveekogumi seisund määratakse kindlaks pinnaveekogumi ökoloogilise seisundi ja keemilise seisundi alusel, olenevalt sellest, kumb neist on halvem.

(2) Pinnaveekogumi seisundit iseloomustavad viis seisundiklassi: väga hea, hea, kesine, halb ja väga halb.

(3) Pinnaveekogumi ökoloogiline seisund näitab veeökosüsteemide struktuuri ja funktsioneerimise kvaliteeti ning keemiline seisund prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete sisaldust pinnavees ja vee-elustikus.

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(4) Pinnaveekogumi ökoloogilist seisundit iseloomustavad loodusläheduse järgi viis seisundiklassi: väga hea, hea, kesine, halb ja väga halb.

(5) Pinnaveekogumi keemilist seisundit iseloomustavad kaks seisundiklassi järgmiselt:

- 1) hea – prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete sisaldus pinnavees ja vee-elustikus ei ületa käesoleva seaduse § 26⁵lõike 10 alusel kehtestatud keskkonna kvaliteedi piirväärtusi;
 - 2) halb – prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete sisaldus pinnavees ja vee-elustikus ületab käesoleva seaduse § 26⁵lõike 10 alusel kehtestatud keskkonna kvaliteedi piirväärtusi.
- [RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 3²⁶. Ohustatud pinnaveekogum

Ohustatud pinnaveekogum on pinnaveekogum, mille kohta on ülevaateseire või käesoleva seaduse §-s 3¹⁸ nimetatud inimtegevusest lähtuva koormuse ja mõju ülevaate põhjal kindlaks tehtud, et see võib mitte vastata käesolevas seaduses sätestatud keskkonnaeesmärkidele.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3²⁷. Põhjaveekogumi seisund ja seisundiklassid

(1) Põhjaveekogumi seisund määratakse põhjaveekogumi keemilise seisundi ja koguselise seisundi alusel, olenevalt sellest, kumb neist on halvem.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(2) Põhjaveekogumi seisundit iseloomustavad loodusläheduse järgi kaks seisundiklassi: hea ja halb.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(3) Põhjaveekogumi keemiline seisund näitab inimtegevusest tingitud põhjavee keemilise koostise muutusi ning põhjavee koguseline seisund näitab, millisel määral mõjutab põhjaveekogumit veevõtt.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(4) Põhjaveekogumi keemiline seisund on hea, kui põhjaveekogumi saasteainesisaldus ei ületa saasteainesisalduse läviväärtust, põhjavee kvaliteedi piirväärtust ega muud põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi näitaja väärtust vastavalt käesoleva seaduse § 3²⁴lõike 4 punkti 2 alusel kehtestatud määrulesele.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5) Kui saasteainesisaldus põhjaveekogumi ühes või mitmes seirepunktis ületab saasteainesisalduse läviväärtust või põhjavee kvaliteedi piirväärtust, loetakse põhjaveekogumi keemiline seisund siiski heaks, kui põhjavee seireandmete analüüsitulemuste ja arvutuslike prognooside alusel ning arvestades saasteaine kontsentratsiooni, kogust ja mõju ulatust põhjaveekogumile ja sellest sõltuvatele ökosüsteemidele, võib järeldada, et:

- 1) põhjaveekogumi saasteainesisaldus ei ohusta põhjaveekogumi head keemilist seisundit või selle saavutamist ega kujuta märkimisväärset keskkonnoahtu;
 - 2) põhjaveekogumi keemilise seisundi näitajate muud väärtused vastavad põhjaveekogumi hea keemilise seisundi näitajate väärtustele;
 - 3) joogiveena kasutatavast või kasutamiseks kavandatavast põhjaveest joogivee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatuse vähendamiseks on tagatud, et põhjavee keemiline seisund ei halvene;
 - 4) põhjaveekogumi saasteainesisaldus ei halvenda märkimisväärselt põhjavee kasutamist inimtegevuseks.
- [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 rakendamisel võetakse arvesse käesoleva seaduse § 3¹⁸ kohase vesikonna tunnuste ning inimtegevuse ja veekasutuse analüüsi tulemusi, põhjaveekogumi geoloogilisi ja hüdrogeoloogilisi tingimusi, inimtegevuse mõju põhjavee keemilisele seisundile, pinnavee ja muude põhjaveekogumiga seotud ökosüsteemide mõju põhjaveekogumile ning põhjavee seireandmeid.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(7) Veemajanduskavas esitatakse põhjendus selle kohta, miks loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud asjaolude esinemisel põhjaveekogumi seisund siiski heaks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(8) Põhjaveekogumi koguseline seisund on hea, kui on täidetud kõik käesoleva seaduse § 3²⁴lõike 4 punkti 2 alusel kehtestatud koguselise seisundi näitajate tingimused.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 3²⁸. Ohustatud põhjaveekogumi ja halvas seisundis põhjaveekogumi seisundi hindamine

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(1) Keskkonnaministeerium koostab iga ohustatud põhjaveekogumi ohustatuse ja halvas seisundis põhjaveekogumi halva seisundi põhjuste hindamiseks selle põhjaveekogumi täiendava kirjelduse ning meetmeprogrammi põhjaveekogumi keskkonnaeesmärkide saavutamiseks.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on põhjaveekogum ohustatud, kui inimtegevuse tõttu ei ole tõenäoliselt võimalik saavutada selle head seisundit.

(3) Põhjaveekogum on halvas seisundis, kui selle keemiline või koguseline seisund on halb.

(4) Ohustatud põhjaveekogumi või halvas seisundis põhjaveekogumi täiendav kirjeldus sisaldab üksikasjalikku teavet järgmiste näitajate kohta:

- 1) põhjaveekogumi geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused;
- 2) põhjavee keemiline koostis;
- 3) pinnakate;
- 4) aasta keskmine pikaajaline põhjavee toitumismäär;
- 5) inimtegevuse ja ökosüsteemide mõju põhjaveekogumi seisundile;
- 6) põhjaveekogumiga seotud vee- ja maismaaökosüsteemide ning põhjaveekogumi vastastikune mõju, sealhulgas veevahetuse suund ja hulk;
- 7) vesikonna veeseireprogrammi andmed.

(5) Ohustatud põhjaveekogumi või halvas seisundis põhjaveekogumi täiendav kirjeldus avaldatakse veemajanduskavas.

(6) Iga ohustatud või halvas seisundis põhjaveekogumi kohta tehakse kindlaks saasteained, mis on ohustatuse või halva seisundi põhjuseks või indikaatornäitajaks, ning määratakse nende saasteainete sisalduse läviväärtused.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 3²⁹. Tugevasti muudetud veekogumi ja tehisveekogumi seisund ning seisundiklassid

(1) Tugevasti muudetud veekogumi ja tehisveekogumi seisund määratakse kindlaks ökoloogilise potentsiaali ja keemilise seisundi alusel, olenevalt sellest, kumb neist on halvem, ning tuginedes sellele loodusliku veekogu tüübile, mis on tugevasti muudetud veekogule ja tehisveekogule kõige sarnasem.

(2) Tugevasti muudetud veekogumi ja tehisveekogumi ökoloogiline potentsiaal näitab, kui võrd sarnane on selle veekogumi ökosüsteemi struktuuri ja funktsioneerimise kvaliteet veekogu tüübi poolest sellele veekogule kõige sarnasemale looduslikule veekogule.

(3) Tugevasti muudetud veekogumite ja tehisveekogumite ökoloogilist potentsiaali iseloomustavad neli seisundiklassi järgmiselt: väga suur, hea, kesine ja halb ökoloogiline potentsiaal.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 3³⁰. Piiriülene saastus

(1) Piiriüleseks saastuseks loetakse käesoleva seaduse tähenduses saastust, mille on põhjustanud väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuv saasteallikas.

(2) Piiriülese saastuse esinemise korral teavitatakse sellest viivitamata välisriigi pädevat asutust ning kavandatakse käesoleva seaduse §-s 3³ sätestatud korras tõhusate meetmete rakendamine saastuse mõju vähendamiseks või kõrvaldamiseks, et tagada keskkonna kvaliteedi piirväärtuste järgimine piiriülese vesikonna Eestis paiknevas osas.

(3) Kui meetmete rakendamisest hoolimata on keskkonna kvaliteedi piirväärtuseid ületatud, kohaldatakse piiriülese vesikonna asjaomaste veekogumite suhtes käesoleva seaduse §-des 3⁹–3¹² sätestatud erandeid.

(4) Piiriülese saastuse korral rakendatud meetmetest esitatakse ülevaade veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

2. peatükk OMAND VEEKOGULE JA PÕHJAVEELE NING VEE JA VEEKOGU KASUTAMINE

§ 4. Omandi ulatus veekogule

(1) Kinnisasjal asuv veekogu kuulub kinnisasja omanikule, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Veekogu põhja külge kinnistunud taimestik on kinnisasja oluline osa.

§ 5. Avalikud veekogud

(1) Avalikud veekogud on:

- 1) sisemeri;
- 2) territoriaalmeri;

- 3) piiriveekogude Eestis paiknevad osad;
- 4) Võrtsjärv;
- 5) Mullutu laht;
- 6) Suurlaht;
- 7) Emajõgi;
- 8) Narva jõgi;
- 9) Nasva jõgi;
- 10) Väike-Emajõgi Võrtsjärvest Jõgeveste sillani;
[RT I, 22.12.2010, 1- jõust. 02.01.2011]
- 11) Kasari jõgi suudmest kuni Vigala jõe suudmeni.

(2) Avalikud veekogud kuuluvad riigile. Avalikud veekogud ei ole tsiviilkäibes.
[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

§ 6. Vee ja veekogu kasutamine

- (1) Vee ja veekogu kasutamine toimub avaliku kasutamisenä või erikasutusena.
- (2) Veekogu avalik kasutamine on veekogu kasutamine igäühe poolt ilma veekogu seisundit mõjutavate ehitiste või tehnovahenditeta vastavalt käesoleva seaduse §-le 7.
- (3) Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega vastavalt käesoleva seaduse §-le 8.

§ 7. Veekogu avalik kasutamine

- (1) Veekogu avalik kasutamine on veevõtt, suplemine, veesport, veel ja jääl liikumine ja kalapüük seaduses sätestatud ulatuses. Veekogu avaliku kasutamiseä ei tohi rikkuda võõral maatükil viibimist reguleerivaid seadusesätteid.
- (2) Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul Vabariigi Valitsus. Nimekirja ei lülitata:
 - 1) ühe kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu;
 - 2) mitme kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluta seisuveekogu pindalaga vähem kui viis hektarit;
 - 3) vooluveekogu valgalaga vähem kui 25 km² ning sellel asuvat paisjärve;
 - 4) seisuveekogu või selle osa, mis asub kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljal;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
 - 5) veekogu või selle osa, mida kasutatakse joogivee võtmiseks.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- (2¹) Avalikult kasutatavate veekogude nimekirjast võib Vabariigi Valitsus kinnisasja omaniku põhjendatud taotlusel ja kohaliku omavalitsuse kirjalikul nõusolekul ühe kinnisasja piires asuvat eraõiguslikule isikule kuuluvat väljavooluga seisuveekogu või vooluveekogu osa välja arvata.
[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]
- (3) Loodusõnnetuse korral on kahjustuspiirkonnas lubatud veekogude avalik kasutamine.
- (4) Inimese tervise ja turvalisuse tagamiseks võib kohalik omavalitsus ajutiselt piirata avalikult kasutatava veekogu või selle osa avalikku kasutamist, olles selle eelnevalt kirjalikult kooskõlastanud Keskkonnaametiga, ning kui piiratakse veesporti või veel liikumist, lisaks ka Veeteede Ametiga.
[RT I, 22.12.2010, 1- jõust. 02.01.2011]
- (5) Kohalik omavalitsus avaldab avalikult kasutatava veekogu avaliku kasutamise ajutise piiramise teate kohalikus või maakondlikus ajalehes ja võimalusel ka muudes kohalikes massiteabevahendites vähemalt nädal enne ajutise piirangu kehtestamist.
[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]
- (6) Teates märgitakse vähemalt avalikult kasutatava veekogu nimi ja asukoht, mille avalikku kasutamist piiratakse, piirangu kehtivusperiood ning piirangu kehtestamise põhjus. Kui piiratakse veekogu osa avalikku kasutamist, siis tuleb lisaks eelnimetatud teabele näidata teates piiranguala suurus ja võimalusel täpsed piirid või vähemalt piiranguala suurus ja koht, kus saab tutvuda piiranguala piiride kaardi või piiride täpse kirjeldusega.
[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]
- (7) Kaitseministeerium või tema volitatud kaitseväe või Kaitseliidu struktuuriüksus võib piirata kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale jääva avalikult kasutatava vooluveekogu või selle osa kasutamist kaitseväe ja Kaitseliidu üksuste taktikaliste harjutuste, õppuste, laskmiste ja lõhketööde ning relvade, lahingumoonä,

lahingu- ja muu tehnika katsetamise ajaks. Asjaomase teate avalikustamise ja teate sisule esitatavate nõuete suhtes kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 8. Vee erikasutus

(1) Vee erikasutuseks peab kasutajal olema luba ja võõra maa kasutamise korral ka maaomaniku nõusolek. Maaomaniku nõusolek ei ole nõutav sellise maa kasutamiseks, mis asub riigi omandisse kuuluva veekogu all või mis loetakse riigi omandis olevaks vastavalt maareformi seaduse § 31 lõikele 2.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(2) Vee erikasutusluba peab olema, kui:

1) võetakse vett pinnaveekogust, sealhulgas ka jää võtmise korral enam kui 30 m³/ööpäevas;

2) võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³ ööpäevas;

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

3) võetakse mineraalvett;

4) juhitakse heitvett või saasteaineid suublasse, sealhulgas põhjavette;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

5) toimub veekogu paisutamine või hüdroenergia kasutamine;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

6) toimub veekogu, mille veepeegli pindala on üks hektar või suurem, rajamine, likvideerimine, süvendamine või sellise veekogu põhja pinnase paigaldamine;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

7) uputatakse või heidetakse tahkeid aineid veekogusse;

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

8) toimub põhjavee täiendamine, allalaskmine, ümberjuhtimine või tagasijuhtimine;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

9) vee kasutamisel muudetakse vee füüsikalisi või keemilisi või veekogu bioloogilisi omadusi;

10) toimub laeva regulaarne ohtlike ainetega seotud teenindamine või remont ja laeva regulaarne ohtlike ainetega või tuulega lenduvate puistekaupadega lastimine või lossimine;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

11) veekogu korrashoiuks kasutatakse kemikaale;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

12) kasvatatakse kalu aastase juurdekasvuga rohkem kui üks tonn või kalakasvandusest juhitakse vett suublasse;

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

13) juhitakse vett suublasse maavara kaevandamise eesmärgil.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2011]

(2¹) Paisutamiseks ei ole vaja vee erikasutusluba, kui vooluveekogu looduslikku veetaset tõstetakse kuni üks meeter, välja arvatud juhul, kui paisutamine toimub looduskaitse seaduse § 51 lõike 2 alusel kehtestatud nimistust sisalduvatel lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kaitset vajavatel veekogudel või nende lõikudel.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(3) Isikliku majapidamise heitvee või vähem kui viie kuupmeetri heitvee pinnasesse juhtimiseks ööpäevas ei ole vaja vee erikasutusluba, kuid see tegevus peab vastama käesoleva seaduse § 24 alusel kehtestatud heitvee pinnasesse juhtimise korra nõuetele.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(3¹) Heitvee pinnasesse juhtimiseks väljaspool oma maatüki piire on vaja võõra maatüki omaniku kirjalikku nõusolekut.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(4) Abinõude rakendamine pinnaveekogude korrashoiuks ei ole vee erikasutus, kui selleks ei kasutata kemikaale.

(5) Dispergentide kasutamine käesoleva seaduse § 26¹⁴ lõikes 1 nimetatud saasteainete merre heitmisest põhjustatud merereostuse tõrjumiseks merereostusest tuleneva kahju vähendamise eesmärgil ei ole vee erikasutus. Kasutaja peab dispergentide kasutamiseks eelnevalt saama Keskkonnainspektsiooni nõusoleku.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 9. Vee erikasutusluba ja ajutine vee erikasutusluba

(1) Vee erikasutusõigus tekib tähtajatu vee erikasutusloa alusel, välja arvatud juhul, kui:

1) luba taotletakse tähtajaliselt;

2) vee erikasutus on ühekordne;

3) põhjavett võetakse kinnitatud põhjaveearust;

4) esinevad muud veekaitse seisukohalt põhjendatud juhud;

5) vee erikasutusluba on seotud muu tähtajalise haldusakti või kasutuslepinguga.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(1¹) Vee erikasutusloa taotlemise ja väljaandmise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(2) Vee erikasutusloale kantakse sõltuvalt käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 sätestatud vee erikasutusest:

- 1) vee võtmise lubatud kogused ja aeg veehaarete ja põhjaveekihtide kaupa;
- 2) veekogust võetava vee koguse määramise, vee kvaliteedi kontrollimise ja võetud vee arvestuse pidamise nõuded;
- 3) põhjavee kvaliteedi kontrollimise ja põhjavee taseme mõõtmise nõuded;
- 4) saasteainete suurim lubatav sisaldus ärajuhitavas heitvees;
- 5) saasteainete suublasse viimise lubatud kogused ja aeg väljalaskude ning saasteainete kaupa, arvestades parimat võimalikku tehnikat;
- 6) saasteainete suubla seire nõuded;
- 7) saasteainete seire nõuded;
- 7¹) vastavalt vajadusele seire nõuded veekogu paisutamise korral;
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]
- 8) suubla kvaliteedinõuded;
- 9) vee erikasutuse mõju põhjaveekihile, veekogule või suublale vähendavad meetmed ja nende rakendamise tähtajad;
- 10) nõuded teabe esitamiseks vee erikasutusloa andjale;
- 11) parim võimalik tehnika vee kasutamiseks ja reovee puhastamiseks, arvestades selle kaasaegsust ja tõhusust, vee erikasutajale kättesaadavust ning majanduslikku ja tehnilist vastuvõetavust;
- 12) teave, mis on vajalik kanda vee erikasutusloale tulenevalt käesoleva paragrahvi lõike 14 alusel kehtestatud korrast.

(3) Vee erikasutusloa taotlejal peab olema veekogu omaniku nõusolek, kui vee erikasutus toimub võõral veekogul. Nimetatud nõusolekut ei nõuta käesoleva seaduse § 8 lõikes 1 ja §-s 13 sätestatud juhul.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(3¹) [Kehtetu -RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(4) [Kehtetu -RT I 2005, 15, 87- jõust. 03.04.2005]

(5) Vee erikasutusloa annab Keskkonnaamet. Kaldaga püsivalt ühendamata ehitiste, veekaabelliinide ja torujuhtmete ehitamiseks merel ning Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel annab vee erikasutusloa Keskkonnaministeerium.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

(5¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud juhul antakse vee erikasutusluba tegevuse kestuse ajaks.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(5²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud juhul ei anta vee erikasutusluba kauemaks, kui on kinnitatud põhjaveevaru.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(5³) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud juhul määrab vee erikasutusloa tähtaja loa andja.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(5⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud juhul ei anta vee erikasutusluba kauemaks, kui on sõlmitud haldusakt või kasutusleping.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(6) Vee erikasutusloa andmisel arvestatakse vee kasutamise võimalust ühisveevärgist ning reovee puhastamise võimalust ja heitvee ärajuhtimise võimalust ühiskanalisatsiooni kaudu. Kui kasutatud veevaru ei ole piisav, tagatakse esmajärjekorras elanike ning tervishoiu-, hoolekande-, õppe- ja kasvatusasutuste ning toiduainetööstuse joogiveevajadus.

(7) Vee erikasutusloa kirjaliku taotluse esitab taotleja vee erikasutusloa andjale, kes teeb otsuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta. Vee erikasutusloa andmise või selle andmisest keeldumise otsus tehakse vee erikasutusloa taotlejale teatavaks posti teel või elektrooniliselt kolme kuu jooksul nõuetekohase taotluse menetluse võtmise kuupäevast arvates. Vee erikasutusloa taotlusmaterjalid koostab taotleja omal kulul.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(8) Kui olemasolevast suurema saastamise või kahju ärahoidmine ei ole võimalik antud vee erikasutusloa alusel, võidakse vee erikasutusluba omavale isikule anda ajutine vee erikasutusluba, kui sellega lubatav vee

erikasutus ei kahjusta inimese tervist ega põhjusta suubla või põhjaveekihi seisundi halvendamist ulatuses, mis muudab need kasutamiskõlbmatuks.

(9) Ajutine vee erikasutusloa antakse ajaks, mis on vajalik suurema saastamise või kahju ärahoidmiseks. Ajutisele vee erikasutusloale kantakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimused.

(10) Vee erikasutusloa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) veevaru ei ole piisav või ohustab vee erikasutus otseselt inimese tervist või keskkonda;
- 2) suubla või põhjaveekihi seisundit halvendatakse ulatuses, mis muudab need kasutamiskõlbmatuks;
- 3) taotletav tegevus ei ole kooskõlas õigusaktidega;
- 4) loa taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid.
- 5) [kehtetu -RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(10¹) Vee erikasutusloa muudetakse, kui:

- 1) vee erikasutaja nimi või ärinimi, isikukood või ettevõtja registrikood, aadress või kontaktinfo või vastutava isiku nimi on muutunud;
- 2) vee erikasutusloa kehtestatud nõuete aluseks olnud õigusnormid on muutunud ja avalik huvi vee erikasutusloa muutmiseks kaalub üles isiku usalduse;
- 3) vee erikasutusloaga määratud tegevusest tulenev keskkonnamõju võib põhjustada kahjulikke keskkonnamuutusi, mistõttu muudetakse vee erikasutusloa nõudeid; [RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]
- 4) õnnetuste vältimiseks tuleb kasutada muid meetmeid, kui vee erikasutusloaga on määratud;
- 5) vee erikasutusloa omaja on esitanud selleks põhjendatud taotluse;
- 6) vee erikasutuses kasutatav tehnoloogia, seade või kemikaal on oluliselt muutunud ja seetõttu tuleb muuta vee erikasutusloa nõudeid; [RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]
- 7) muutub reoveekogumisala, reoveepuhasti või muu reostusallika reostuskoormus. [RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(10²) Vee erikasutusloa võib muuta, kui avalik huvi selle muutmiseks kaalub üles isiku usalduse.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(11) Vee erikasutusloa andja tunnistab vee erikasutusloa kehtetuks, kui selle saanud:

- 1) isik ei täida erikasutusloale kantud nõudeid;
- 2) isiku tegevuses ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud asjaolud.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud asjaolude ilmnemisel toimetab vee erikasutusloa andja vee erikasutajale posti teel või elektrooniliselt kätte teate tähtajaliste meetmete kohta, mille mitterakendamine toob kaasa vee erikasutusloa kehtetuks tunnistamise.

(13) Kui vee erikasutusloa või ajutise vee erikasutusloa andmisel ei ole järgitud õigusaktide nõudeid, võib loa andja sellise loa kehtetuks tunnistada.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(14) Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega.

(15) Vee erikasutusloa andja korraldab vee erikasutuslubadega seotud andmete kogumist, kontrollimist ja nende edastamist andmekogule. Vee erikasutusloa andja teostab või korraldab vee erikasutaja seire üle riigi kulul kontrollseiret.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 9¹. Avatud menetlus vee erikasutusloa andmisel ning ajutise vee erikasutusloa andmise ja sellest keeldumise avalik teatavakstegemine

(1) Vee erikasutusloa andja avaldab vee erikasutusloa taotluse esitamise kohta 21 päeva jooksul pärast taotluse menetluse võtmist teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja vajaduse korral taotleja kulul kohalikus või maakonna ajalehes. Kui vee erikasutusloaga lubatud tegevusega võib kaasneda oluline regionaalne või üleriigiline keskkonnanähting, avaldatakse teade taotleja kulul vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes. Vajaduse korral võib teate avaldada üleriigilise levikuga ajalehes ka muudel juhtudel.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates märgitakse:

- 1) vee erikasutusloa taotleja ärinimi, registrikood selle olemasolu korral ja asukoht;
- 2) kavandatav tegevuskoht;
- 3) kavandatava tegevuse lühikirjeldus;
- 4) ettepanekute ja vastuväidete ning küsimuste esitamise tähtaeg ja aadressaat;
- 5) teave, et igapähele on õigus avatud menetluses ettepanekuid ja vastuväiteid esitada. [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) Teave vee erikasutusloa alusel kavandatava tegevuse toorme, kemikaali, muu materjali, tehnoloogia või toote koostise ja kasutamise kohta on konfidentsiaalne, kui see on esitatud vee erikasutusloa taotluse eraldi osana ning sellele on selgelt märgitud «Ärisaladus». Otsuse teabe konfidentsiaalsuse kohta langetab vee erikasutusloa andja, arvestades andmekaitset reguleerivate õigusaktide nõudeid.

(2¹) Juhul kui vee erikasutusloa taotluse menetluses hinnatakse keskkonnamõju, võib loa andja teatada vee erikasutusloa taotluse saamisest koos keskkonnamõju hindamise algatamise teatega, arvestades teavitamisviisi valides ka keskkonnaseadustiku üldosa seaduses sätestatud nõudeid.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2²) Vee erikasutusloa andmise menetluses korraldatava avaliku väljapaneku kestus on vähemalt 14 päeva. Loa andja määrab avaliku väljapaneku kestuse sõltuvalt asja keerukusest ja mahust.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) Igati on õigus vee erikasutusloa taotluse kohta esitada vee erikasutusloa andjale kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid avaliku väljapaneku jooksul. Kirjalikud ettepanekud ja vastuväited peavad sisaldama esitatud ettepaneku või vastuväite põhjendust.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Kui see on vajalik asja õigeks lahendamiseks või vastanduvate huvide tasakaalustamiseks, viib vee erikasutusloa andja menetlusosalise taotlusel või oma initsiatiivil läbi avaliku istungi.

(5) Vee erikasutusloa andja teeb vee erikasutusloa andmise või sellest keeldumise otsuse avalikult teatavaks ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded seitsme päeva jooksul pärast vee erikasutusloa andmist või sellest keeldumise otsuse tegemist.

(6) Ajutise vee erikasutusloa andmise või sellest keeldumise otsus tehakse avalikult teatavaks ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(7) Käesoleva seaduse § 9 lõike 10¹ punkti 1 alusel algatatud vee erikasutusloa muutmise menetlusele ja vee erikasutusloa kehtetuks tunnistamise menetlusele avatud menetluse sätteid ei kohaldata.

[RT I 2005, 15, 87- jõust. 03.04.2005]

§ 10. Kallasrada

(1) [Kehtetu -RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Avalikult kasutataval veekogul puudub kallasrada:

1) sadamas;

2) tootmisvee veehaarde vähimas võimalikus teeninduspiirkonnas;

3) enne asjaõigusseaduse jõustumist õiguspäraselt kallasrajale püstitatud ehitisel;

4) hüdrograafiateenistuse ja seirejaamaehitisel;

5) kalakasvatusehitisel;

6) hüdroelektrijaama vähimas võimalikus teeninduspiirkonnas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel peab kallasraja sulgeja kinnise territooriumi tähistama ja võimaldama kinnisest territooriumist möödapääsu.

(6) Vähima vajaliku teeninduspiirkonna määramine toimub läbi detailplaneeringu, mis kooskõlastatakse Keskkonnaametiga.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

§ 11. Tasu vee ja veekogu kasutamise eest

Vee erikasutusõiguse tasu makstakse keskkonnatasude seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgi.

[RT I 2005, 67, 512- jõust. 01.01.2006]

§ 11¹. [Kehtetu -RT I 2005, 67, 512- jõust. 01.01.2006]

§ 12. Põhjaveevarede hindamine

(1) Põhjaveevare hindamiseks tehakse uuringuid.

- (2) Põhjaveehaarde eeluuringuid korraldab Keskkonnaministeerium.
- (3) Põhjaveevarude hindamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) oma määrusega.
- (4) Põhjaveehaarde rajamisel tootlikkusega üle 500 m³ ööpäevas tuleb eelnevalt uuringutega määrata põhjaveevaru.
- (5) Hüdrogeoloogiliste tööde tegemiseks on nõutav hüdrogeoloogiliste tööde tegemise litsents.
- (6) Põhjaveevarude, sealhulgas mineraalveevarude määramiseks, uuringute ja ekspertiisi korraldamiseks moodustatakse põhjaveekomisjon. Põhjaveekomisjoni põhimääruse ja koosseisu kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#). Põhjaveevarud kantakse riiklikku registrisse valdkonna eest vastutava ministri otsuse alusel.
- (6¹) Põhjaveekomisjoni ülesanded on:
- 1) põhjaveevarude, sealhulgas mineraalveevarude määramise, uuringute ja ekspertiiside korraldamine;
 - 2) põhjaveevaru uuringuaruannete läbivaatamine ja valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekute tegemine põhjaveevarude riiklikku registrisse kandmiseks;
 - 3) põhjavee uurimise, kasutamise ja kaitse olukorra hindamine ning uuringuvajaduste ja -suundade määramine;
 - 4) Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti nõustamine põhjavee kasutamisega seonduvates tegevustes; [RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]
 - 5) hinnangu andmine põhjaveeuuringute tulemustele ja põhjaveealaste õigusaktide eelnõudele.
- (7) Põhjaveevarude uuringuid finantseerib põhjavee erikasutaja või põhjavee erikasutusloa taotleja. [RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

§ 12¹. Veeuuringud

- (1) Veeuuring on vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, reostuse kindlakstegemise ning keskkonnaloa taotlusmaterjalide kontrollimise eesmärgil. Veeuuring on ka proovi võtmine ja analüüsimine, kui seda teeb vee erikasutusloa andja vee erikasutaja üle kontrollseire teostamise eesmärgil või vee-ettevõtja. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (2) Maatüki, transpordivahendi või ehitise omanik või valdaja ei tohi keelata veeuuringute tegemiseks proovide võtmist veekogust, pinnasest, põhjaveest, transpordivahendist või ehitisest, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ sätestatud juhul. [RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- (2¹) Kui veeproovide võtmiseks on vaja rajada puurauk, tohib seda teha ainult maatüki omaniku või valdaja nõusolekul. [RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- (2²) Veeuuringuteks proovide võtmisel kasutatakse käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud proovivõtumeetodeid. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (2³) Veeuuringuks võetud proove analüüsivad katselaborid. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (2⁴) Katselabor, kes võtab veeuuringute raames proove ja teeb vee füüsikalise-keemilise ja keemilise analüüsi, peab olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud veeuuringu vastavas valdkonnas akrediteeritud nii proovivõtmise kui ka määratavate näitajate osas, vastama käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud katselabori nõuetele ning sooritama vähemalt üks kord aastas veeuuringu vastavas valdkonnas katselaborite võrdluskatsed. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (3) Vee füüsikalise-keemiliste ja keemiliste parameetrite uuringuid teostavale katselaborile ja tema tegevuse kvaliteedi tagamisele esitatavad nõuded, nende uuringute raames tehtavate analüüside kvaliteedile esitatavad nõuded ning veeuuringuteks kasutatavad põhja-, pinna-, mere-, heit- ja reovee ning reoveesette proovivõtumeetodid ja analüüsi referentmeetodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (4) Katselaborite võrdluskatse on mitme katselabori osalemisel põhja-, pinna-, mere-, heit- ja reovee ning reoveesette proovide võrdlevate analüüside korraldamine ning analüüsitulemuste hindamine katselabori pädevuse ja tulemuste õigsuse tõendamise eesmärgil. [RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (5) [Kehtetu -RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]
- (6) [Kehtetu -RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(7) Katselaborite võrdluskatseid korraldavad referentlaborid. Referentlaborina tegutsemise õigus antakse igas veeuuringu valdkonnas ühele katselaborile.
[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(7¹) Referentlaborina tegutsemise õigust taotlev katselabor peab vastama standardi EVS-EN ISO/IEC 17043 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardi nõuetele ning olema veeuuringu valdkonnas, milles referentlabori staatust taotletakse, akrediteeritud.
[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(8) Referentlaborina tegutsemise õiguse annab katselabori kirjaliku taotluse alusel valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(9) Referentlabor peab veeuuringu valdkonnas, milles ta on saanud referentlaborina tegutsemise õiguse:
[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

1) sooritama edukalt rahvusvahelised laborite võrdluskatsed, mis on korraldatud vastavalt standardi EVS-EN ISO/IEC 17043 nõuetele;

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

2) katselaboreid meetodiliselt juhendama;

3) hindama katselaborite poolt kasutatud analüüsimeetodite vastavust käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud analüüsi referentmeetoditele;

4) läbi viima katselaborite võrdluskatseid ja hindama nende tulemusi;

5) andma täienduskoolitust.

(10) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus peatada referentlaborina tegutsemise õiguse aluseks oleva käskkirja kehtivus osaliselt või täielikult, kui referentlabor ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud referenttoiminguid.

(11) Nõuded katselaborite võrdluskatsetele, sealhulgas võrdluskatsete tulemuste hindamisele, ning katselaborite võrdluskatsete korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(12) Referentlabor täidab käesoleva paragrahvi lõike 9 punktides 1–5 nimetatud referenttoiminguid riikliku tellimuse alusel, mille esitab valdkonna eest vastutav minister.

(13) Veeuuringuid, mille järele tekib vajadus vee või pinnase reostamise tõttu, finantseerib reostaja. Kui reostajat pole võimalik kindlaks teha, finantseeritakse vee, pinnase või reoveesette reoainesisalduse uuringuid riigieelarvest.

[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

§ 12². Proovivõtjale esitatavad nõuded

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(1) Kui proovivõtja ei ole käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 2⁴ nimetatud akrediteeritud katselabor, siis peab proovivõtja olema atesteeritud proovivõtu vastavas valdkonnas, kui see valdkond kuulub käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel atesteerimisele, ning kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid, mille taatluskohustus on täidetud või mis on jälgitavalt kalibreeritud, või sertifitseeritud etalonaineid ja järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Valdkonnas, milles proovivõtjaid ei atesteerita, peab proovivõtja järgima proovivõtmisel asjaomast proovivõtuvaldkonda käsitlevat standardit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud.

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(2) Proovivõtja atesteerimine on proovivõtja tehniliste teadmiste, väljaõppe ja kogemuste hindamine, lähtudes käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud atesteerimise korras esitatud nõuetest.

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(3) Proovivõtja atesteerimist korraldab Keskkonnaministeerium. Proovivõtjat atesteeritakse iga nelja aasta järel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud atesteerimise korra kohaselt.

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(4) Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab ning proovivõtjale esitatavad nõuded, atesteerimise korra, atesteerimistunnistuse vormi ja atesteerimiskomisjoni töökorra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 08.07.2011, 4- jõust. 21.08.2011]

(5) Proovivõtjana võib tegutseda ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Keskkonnaministeerium.

§ 12³. Hüdroteoloogiliste tööde tegija loakohustus

Ettevõtjal peab olema tegevusluba järgmiste hüdroteoloogiliste tööde tegemiseks:

- 1) hüdroteoloogilised uuringud;
- 2) hüdroteoloogiline kaardistamine;
- 3) puurkaevude ja -aukude projekteerimine;
- 4) soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude projekteerimine;
- 5) puurkaevude ja -aukude puurimine, rekonstrueerimine ja lammutamine;
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]
- 6) soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude puurimine, rekonstrueerimine ja lammutamine.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 12⁴. Hüdroteoloogiliste tööde tegija tegevusloa kontrolliese

(1) Käesoleva seaduse §-s 12³ nimetatud hüdroteoloogiliste tööde tegevusluba (edaspidi *tegevusluba*) antakse ettevõtjale, kui tema heaks tegutseb lepingu alusel füüsiline isik:

- 1) kellel on vähemalt kaheaastane hüdroteoloogiliste tööde tegemise kogemus tööde alal, milleks luba taotletakse;
- 2) kelle viimasest praktilisest töökogemusest pole möödunud rohkem kui kaks kalendriaastat;
- 3) kellel on oskused ja teadmised, sealhulgas geoloogiaalased teadmised hüdroteoloogiliste tööde alal, milleks luba taotletakse;
- 4) kes teab hüdroteoloogiliste tööde alaste õigusaktide nõudeid valdkonna kohta, milles ta tegutseb;
- 5) kelle varasemad hüdroteoloogilised tööd valdkonnas, milleks tegevusluba taotletakse, vastavad õigusaktidest tulenevatele nõuetele ja töö eesmärgile.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule antakse tegevusluba:

- 1) hüdroteoloogilisteks uuringuteks ja hüdroteoloogiliseks kaardistamiseks ettevõtjale, kelle heaks tegutseb lepingu alusel füüsiline isik, kellel on geoloogiaalane kõrgharidus;
- 2) puurkaevude ja -aukude või soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude projekteerimiseks ettevõtjale, kelle heaks tegutseb lepingu alusel füüsiline isik, kellel on geoloogia- või keskkonnatehnoloogiaalane kõrgharidus;
- 3) puurkaevude ja -aukude või soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude puurimiseks või rekonstrueerimiseks ettevõtjale, kellel on olemas puurmasin või garantii pangast puurmasina soetamise investeeringu finantseerimise kohta õigusaktidest tulenevatele nõuetele vastavate puurkaevude ja -aukude rajamiseks.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Hüdroteoloogiliste tööde tegijana võib tegutseda ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Keskkonnaministeerium.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

§ 12⁵. Hüdroteoloogiliste tööde tegevusloa kõrvaltingimused

Hüdroteoloogiliste tööde tegevusloale võib lisada järgmisi kõrvaltingimusi:

- 1) lubatud hüdroteoloogiliste tööde nimetused, eesmärgiga tagada hüdroteoloogiliste tööde asjatundlik tegemine sõltuvalt taotleja omandatud kõrghariduse valdkonnast ning hüdroteoloogiliste tööde aladest kogemustest, oskustest ja teadmistest;
- 2) puurkaevude ja -aukude rajamisel või rekonstrueerimisel luba puurida ainult teatud põhjaveekihti, maapinnalt esimese põhjaveekihti või ainult teatud piirtootlikkusega puurkaeve, eesmärgiga tagada põhjavee kaitse nõuete täitmine sõltuvalt tegevusloa taotleja kasutuses olevast puurmasinast ja puurimise tehnoloogiast.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12⁶. Hüdroteoloogiliste tööde tegevusloa taotlus

Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 19 lõike 2 punktides 1–5 nimetatud andmetele tuleb hüdroteoloogiliste tööde tegevusloa saamiseks esitada järgmised andmed:

- 1) juriidilise isiku hüdroteoloogilisi töid tegeva töötaja nimi, isikukood, ametinimetus, kontaktandmed ja hüdroteoloogilise töö nimetus;
- 2) hüdroteoloogiliste tööde nimetused, milleks tegevusluba taotletakse;
- 3) kirjalik tõend vähemalt kaheaastase hüdroteoloogiliste tööde tegemise kogemuse kohta ja vähemalt kolm näidet tehtud tööde kohta;
- 4) geoloogiaalast kõrgharidust tõendav diplom, kui tegevusluba taotletakse hüdroteoloogilisteks uuringuteks või hüdroteoloogiliseks kaardistamiseks;
- 5) geoloogia- või keskkonnatehnoloogiaalast kõrgharidust tõendav diplom, kui tegevusluba taotletakse puurkaevude ja -aukude või soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude projekteerimiseks;
- 6) kasutatava puurmasina tehnilise passi koopia ning kasutatavate puurimistehnoloogiate kirjeldus, kui tegevusluba taotletakse puurkaevude ja -aukude või soojussüsteemi puurkaevude ja -aukude puurimiseks või rekonstrueerimiseks.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12⁷. Hüdroteoloogiliste tööde tegevusloa taotluse lahendamine

(1) Hüdroteoloogiliste tööde tegevusloa taotluse lahendab Keskkonnaministeerium.

(2) Kui Keskkonnaministeerium ei lahenda taotlust majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega kindlaksmääratud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul, ei loeta tegevusluba selle tähtaja möödumisel ettevõtjale vaikimisi antuks.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12⁸. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise erisused

Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-s 37 sätestatule tunnistab tegevusloa andja loa kehtetuks, kui loa omaja on rikkunud põhjavee kaitse nõudeid, millega on kaasnenud põhjavee liigvähene mine või reostumine või selle oht, või põhjastanud oma tegevusega puurkaevu või puurraugu kahjustamise või selle ohu.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

3. peatükk VEE JA VEEKOGU KASUTAMISE LIIGID

§ 13. Vee kasutamine olmes

(1) Joogivesi on joogiks, toiduvalmistamiseks ja muudeks olmevajadusteks kasutatav vesi. Kohalik omavalitsus tohib piirata joogivee kasutamist, kui seda ei jätku inimeste ning ravi- ja haridusasutuste joogi- ja toiduvalmistamisvajaduse rahuldamiseks.

(2) Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) oma määrusega.

(3) Joogiks, toiduvalmistamiseks ja muudeks olmevajadusteks on igal isikul õigus veekogu avaliku kasutamise või vee erikasutuse korras kasutada pinna-, põhja- ja merevett.

(4) Joogiveeks kasutatava või kasutada kavatsetava pinna- ja põhjavee kvaliteedi- ja kontrollinõuded kehtestab vee joogiveeks töötlemise meetodeid arvestades [valdkonna eest vastutav minister](#) oma määrusega.

(5) Joogivee käitleja kontrollib käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 4 alusel kehtestatud kvaliteedinõuete ja käesoleva seaduse § 13² lõikest 2 tulenevate nõuete täitmist oma kulul.

[RT I 2007, 1, 1- jõust. 01.02.2007]

(6) Vee erikasutajal on õigus töödelda vett joogiveeks ja seda müüa.

(7) Veekogu omanikult ei pea nõusolekut saama või temaga lepingut sõlmima omavalitsus, kes omab või valdab käesoleva seaduse jõustumise ajal töötavat joogiveehaaret voolu- või seisuveekogust. Selle omavalitsuse kasuks seatakse kasutusvaldus vee erikasutusõigusele, mis on kitsendatud joogivee võtmisele ja veekogu hooldamisele.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud kasutusvaldusest tulenevaid õigusi ja kohustusi teostab veehaaret omava või valdava kohaliku omavalitsuse poolt määratud isik. Veekogu omanik ei tohi nõuda tasu kasutusvalduse seadmise eest ega takistada õiguse teostamist.

(9) Joogiveehaardesse kuuluvate veekogude nimekirja kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#) veehaarete kaupa.

§ 13¹. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2014]

§ 13². Joogivee käitleja ülesanded

(1) Joogivee käitleja on ettevõtja, kelle tegevuseks on joogivee tootmine, varumine, töötlemine, pakendamine või muud toimingud, mille tulemusel joogivesi on kättesaadav tarbijale või teisele ettevõtjale, kes oma tegevuses peab kasutama joogivett tasu eest või tasuta. Joogivee käitlejaks ei loeta individuaalsest veevõtukohast vee võtjat, kes võtab vett keskmiselt vähem kui 10 m³ ööpäevas või vähem kui 50 inimese tarbeks, välja arvatud juhul, kui joogiveega varustamine on osa majandustegevusest või avalik-õiguslikust tegevusest.

(2) Joogivee käitleja tagab joogivee vastavuse käesoleva seaduse ja rahvatervise seaduse nõuetele ning nende seaduste alusel joogiveele kehtestatud õigusaktide nõuetele kohani, kus joogivesi saab kättesaadavaks teisele käitlejale või tarbijale, kui joogivee käitleja ja kinnistu omanik ei ole kokku leppinud teisiti.

(3) Joogivee käitleja:

1) koostab joogivee kontrolli kava kolmeks aastaks ning kooskõlastab kava Terviseametiga;

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

2) esitab Terviseametile joogivee kontrolli kava täitmise andmed ja järelevalveametniku nõudel katseprotokollide koopiad või andmebaasist väljavõttena uuringuandmed üks kord kvartalis kirjalikult või digitaalselt;

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

3) teeb järelevalveametniku nõudel lisauuringuid joogivee reostumise või reostumise kahtluse korral;

4) uurib joogivee kvaliteedinõuetele mittevastavuse põhjusi, rakendab vajalikke abinõusid puuduste kõrvaldamiseks ning teavitab puudustest viivitamatult tarbijat ja käitlemise asukohajärgset Terviseametit;

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

5) edastab tarbijaile ja järelevalveametnikele teavet käideldava joogivee nõuetekohasuse kohta avaliku teabe seaduses sätestatud korras;

6) teavitab Terviseametit joogivee reostumise või vee andmise katkestamise igast juhtumist, mis ületab 24 tundi;

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

7) korraldab mikrobioloogiliste, keemiliste ja indikaatornäitajate uuringuid akrediteeritud laboris.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tegevusi teostab joogivee käitleja oma kulul.

[RT I 2007, 1, 1- jõust. 01.02.2007]

§ 14. Vee kasutamine tootmises

(1) Tootmisvesi on tootmiseks vajalikele tingimustele vastav vesi.

(2) Tootmise vajaduseks on igal isikul õigus vee erikasutuse korras kasutada pinna-, põhja- ja merevett.

(3) Joogivee kvaliteediga vett, sealhulgas põhjavett, võib kasutada tootmise vajaduseks, kui seda nõuab tootmistehnoloogia või kui muu vee kasutamine on seotud ülemääraste kulutustega.

(4) Veekasutajal on õigus töödelda vett tootmisveeks ja seda müüa.

(5) [Kehtetu -RT I 1996, 13, 240- jõust. 29.02.1996]

(6) Kohalikul omavalitsusel on õigus elanike olmevajaduste rahuldamiseks erakorraliste asjaolude (loodusõnnetus, veeavarii) puhul piirata joogivee kvaliteediga vee kasutamist tootmises.

§ 15. [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 15¹. Veekogu süvendamine

(1) Veekogu süvendamine käesoleva seaduse tähenduses on veekogu põhjast mineraalpinnase eemaldamine.

(2) Vajaliku süvendamismahu määramisel peab võimaluse korral arvestama süvendamise vajadust ja mahtu käesoleval hetkel ja tulevikus selliselt, et veekogu mõjutataks võimalikult vähe.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 16. Vee-energia saamine

(1) [Kehtetu -RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

(2) Vee erikasutuseks vee-energia saamise eesmärgil ei väljastata luba, kui erikasutusega kaasnev maaomanike ja teiste veekasutajate õiguste kitsendamine ning veekogu seisundi muutmine on ökoloogilis-majanduslikult põhjendamata.

(3) Vee-energia saamisel vooluvee tõkestamisega ja paisutamisega rakendatakse käesoleva seaduse § 17 nõudeid.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 17. Veekogu paisutamine

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(1) Paisutamist kavandaval isikul peab olema veekogu paisutamiseks kirjalik nõusolek maaomanikult, kelle maa niiskusréžiimi paisutamine mõjutab.

(2) Veekogu paisutamine on tegevus, millega tõstetakse vooluveekogusse ehitatud ehitisega (edaspidi *pais*) vooluveekogu looduslikku veetaset rohkem kui 0,3 meetrit.

(3) Paisu ehitamiseks peab olema ehitusseadustiku kohane ehitusluba.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) Looduskaitseeseaduse § 51 lõike 2 alusel lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogule või selle lõigule ehitatud paisul peab paisu omanik või valdaja tagama kalade läbipääsu nii paisust üles- kui ka allavoolu.

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kalade läbipääsu tagamise kohustuse täitmist võib Keskkonnaamet, arvestades kaaluka põhjuse olemasolu, leevendada vee-erikasutusloaga või vabastada paisu omaniku nimetatud kohustuse täitmisest.
[RT I, 21.06.2016, 26- jõust. 01.07.2016]

(5) Paisu omanik või valdaja on kohustatud:

- 1) tagama paisu tehnilise korrashoiu ja vajaduse korral hoolduse;
- 2) tagama paisul kalastiku kaitse, sealhulgas Keskkonnaameti nõudmisel kalade läbipääsu nii paisust üles- kui ka allavoolu käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud veekogudel;
- 3) tagama vesiehitisest allpool looduslikus voolusängis ökoloogilise miinimumvooluhulga või loodusliku äravoolu, kui looduslik äravool on ökoloogilisest miinimumvooluhulgast väiksem;
- 4) teavitama paisu avariist või avariiohust viivitamata Keskkonnainspeksiooni või Päästeametit;
- 5) kõrvaldama paisu avariid või avariiohu.

(6) Vesiehitis on jõe-, järve-, mere- või põhjavee kasutamist võimaldav või vee purustavat toimet tõkestav rajatis.

(7) Ökoloogiline miinimumvooluhulk on vooluhulk vooluveekogus, mis tagab ökosüsteemi toimivuse.

(8) Kohaliku omavalitsuse üksus kooskõlastab paisu ehitamise projekteerimistingimuste taotluse ja projekteerimistingimused enne nende andmist Keskkonnaametiga. Keskkonnaamet kooskõlastab projekteerimistingimuste taotluse ja projekteerimistingimused 30 päeva jooksul nende saamisest arvates. Kooskõlastamise ajal ehitusseadustikus sätestatud menetlustähtaeg pikeneb käesolevas lõikes kooskõlastuse andmiseks määratud tähtaja võrra.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(9) Keskkonnaametil on õigus nõuda kalade läbipääsu tagamist käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud veekogudel, arvestades eksperdiarvamust või keskkonnamõju hindamise tulemusi.

(10) Täpsustatud nõuded veekogu paisutamise, paisutamiseiga seotud keskkonnaseire, vee-elustiku kaitse ja paisu kohta ning ökoloogilise miinimumvooluhulga määramise meetodika kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 17¹. Veekogu veetaseme alandamine ja paisutuse likvideerimine

(1) Veekogu veetaseme alandamise tingimused määratakse vee erikasutusloas.

(2) Veekogu veetaseme alandamine on vooluveekogul olemasoleva veetaseme langetamine rohkem kui 0,3 meetrit.

(3) Kui paisutamiseks ei ole vee erikasutusluba vaja, tuleb veetaseme alandamisel ja paisutuse likvideerimisel järgida käesoleva paragrahvi lõike 9 alusel kehtestatud nõudeid.

(4) Kui paisu omanik või valdaja ei ole taotlenud õigusaktiga nõutavat vee erikasutusluba või kui vee erikasutusloa andja keeldub loa andmisest, peab paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima.

(5) Paisutuse likvideerimisel peab paisu omanik või valdaja korrastama paisutusala.

(6) Kui paisutamiseks on vaja vee erikasutusluba ning kavandatakse sellise paisutuse likvideerimist või veetaseme alandamist tasemele, milleks vee erikasutusluba enam vaja ei ole, esitab paisu omanik või valdaja Keskkonnaametile kirjaliku teatise, mis peab sisaldama:

- 1) paisu omaniku ja kasutaja nime ning isikukoodi või registrikoodi;
- 2) kontaktinfot, sealhulgas telefoninumbrit ja aadressi;
- 3) paisu asukoha kinnistu katastrinumbrit;
- 4) paisutuse likvideerimise või veetaseme alandamise aega;
- 5) andmeid veetaseme alandamise korral normaalpaisutustaseme kohta;
- 6) kohaliku omavalitsuse üksuse seisukohta.

(7) Keskkonnaamet teeb otsuse paisutuse likvideerimise või veetaseme alandamise kohta või keeldub põhjendatult otsuse tegemisest 20 tööpäeva jooksul teatise esitamisest arvates.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud otsuse tegemisel võib Keskkonnaamet seada keskkonnakaitsetingimusi veetaseme ühtlaseks alandamiseks, setete ja risu paisust allapoole jäävasse voolusängi juhtimise vältimiseks ning paisutusala korrastamiseks.

(9) Täpsustatud nõuded veekogu veetaseme alandamise ja paisutuse likvideerimise kohta kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 18. Veeliiklus

(1) Avaliku ja avalikult kasutatava veekogu kasutamine liiklemiseks on lubatud, kui seda seaduse või muu õigusaktiga ei piirata.

(2) Kui eraõigusliku isiku omandis olev veekogu ei ole määratud avalikuks kasutamiseks, tohib sellel liigelda ainult omaniku loal.

(3) Veekogul liikleja on kohustatud vältima maaomanike ja teiste veekogu ja vee kasutajate õiguste rikkumist, vee-elustiku, veekogu süngi, kallaste, vesiehitiste ja tehnovõrkude kahjustamist ning täitma kahjulike mõjutuste levimise tõkestamiseks kehtestatud nõudeid.

(4) Supelrannaks kuulutatud veekogul või selle osal veesõidukitega liigelda ei tohi, välja arvatud teenistusülesandeid täitvad veesõidukid.

(5) Maavanemal on õigus oma korraldusega keelata avalikul ja avalikult kasutataval veekogul veesõidukitega liiklemine, kehtestada liikluskiiruse piirang ja keelata veekogujääl minek, kui liiklemine, veesõiduki suur kiirus või jäälemine:

- 1) ohustab veeliiklust;
- 2) kahjustab või võib kahjustada veekogu seisundit ning lõhkuda veekogu kaldaid;
- 3) kahjustab või võib kahjustada kalavarusid või kalakoelmute seisukorda;
- 4) häirib teisi veekogu kasutajaid;
- 5) ohustab jääleminejaid.

(6) Maavanema käesoleva paragrahvi lõike 5 kohased korraldused tehakse avalikult teatavaks ning nad jõustuvad ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avaldamisele järgneval päeval.
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(6¹) Käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaste korralduste tähistamiseks vajalikud veesõidukite liiklust reguleerivad signaalmärgid paigaldab korralduse andja. Paigaldamine kooskõlastatakse Veeteede Ametiga.
[RT I, 22.12.2010, 1- jõust. 02.01.2011]

(7) Keegi ei tohi veeliiklust ohustada. Paadisilla ja tähistatud kalapüümisega tohib tõkestada kuni kolmandiku veeliikluseks kasutatava vooluveekogu laiusest.

(8) Avalikel ja avalikult kasutatavatel siseveekogudel, välja arvatud laevatatavatel veekogudel, veesõidukite hoidmise ja kasutamise nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(9) Veekogude kasutamist lennunduses reguleerib lennundusseadus.

§ 18¹. Veeliiklus laevakanalil ja laevakanali kasutamine

(1) Avalikult kasutatava veekogu põhja selle süvendamise teel õiguslikul alusel rajatud laevateel, mis asub väljaspool sadama akvatooriumi piire (laevakanal), korraldab veeliiklust laevakanali valitseja. Laevakanali valitsejaks on veekogu omanik või isik, kellele laevakanali valitsemise õigus on õigusaktides ettenähtud korras lepinguga üle antud.

(2) Laevakanali kasutamiseks loetakse piki laevakanalit sõitmist laeva poolt, mis oma süvise tõttu ei saa sellel veekogul liigelda laevakanalit kasutamata.

(3) Laevakanali valitsejal on õigus kehtestada laevakanali kasutamise eest tasu. Tasus sisalduvad laevakanali rajamiseks, korrashoiuks ja selles ohutu laevaliikluse tagamiseks vajalikud kulutused.

§ 19. Vee kasutamine tule tõrjumiseks

(1) Vee võtmine tule tõrjumiseks ei ole vee erikasutus.

(2) Veekogu omanik ei tohi keelata vee võtmist tule tõrjumiseks.

4. peatükk

VEEKASUTAJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 20. Veekasutaja õigused ja nende kaitse

(1) Veekasutaja on isik, kes võtab vett veekogust või põhjaveekihi, juhib suublasse heitvett või kasutab veekogu muul viisil.

(2) Veekasutajal on õigus kooskõlas käesoleva seadusega ja sellest tulenevate õigusaktidega kasutada vett ja veekogu ning rajada selleks vajalikke ehitisi.

§ 21. Veekasutaja kohustused

(1) Veekasutaja on kohustatud:

- 1) kasutama vett otstarbekalt ja säästlikult ning täitma vee kasutamiseks kehtestatud nõudeid;
- 2) hoiduma teiste veekasutajate ja maaomanike õiguste rikkumisest ning veekasutusega kahju tekitamisest inimese tervisele, loodusele ja majandusobjektidele;
- 3) vee erikasutuse korral pidama arvestust kasutatava vee ning heitvee hulga ja omaduste üle, süvendamisega mere põhjast eemaldatud pinnase (edaspidi *süvenduspinnas*) ja kaadamise korral kaadatud jäätmete või muude ainete või asjade koostise ja mahu üle;
- 4) korraldama heitvee seiret, seiret vee ja veekogu kasutamise üle vee erikasutusloaga määratud tingimustel ja korras ning esitama loa andjale seire aruande loas määratud tähtajal;
- 5) järgima veehaarde sanitaarkaitse nõuete täitmist;
- 6) esitama vähemalt üks kord aastas vee erikasutusloa andjale aruande kasutatud vee, heitvee hulga ja suublasse juhitud reoainete koguse, veekasutuse majanduslike näitajate ning mere süvendamise ja kaadamise käigus eemaldatud, ümberpaigutatud ning kaadatud aine koostise ja mahu kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud aruande vormi, esitatavate andmete ulatuse ja aruande esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.07.2013]

§ 22. Veekasutaja õiguste kitsendamine teiste veekasutajate huvides

Ühe veekasutaja õigusi võib teise veekasutaja huvides seadusega kitsendada, kui sellega ei halvene joogiveekasutuse tingimused.

4¹. peatükk AVALIKU VEEKOGU KOORMAMINE EHITISEGA

[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

1. jagu Üldsätted

[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

§ 22¹. Avaliku veekogu ehitisega koormamise üldised nõuded

(1) Avaliku veekogu põhja koormamine ehitisega, mis ei ole kaldakinnisasja osa, on lubatud ainult seaduses sätestatud juhtudel, tingimustel ja korras.
[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

(2) Avaliku veekoguga piirneva kaldakinnisasja omanikul on õigus koormata avalikku veekogu üle kinnisasja piiri ulatuva ning veekogu põhjale toetuva kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega seaduses sätestatud tingimustel ja korras.
[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

(3) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) [Kehtetu -RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

2. jagu Avaliku veekogu koormamine veekaabelliiniga

§ 22². **Veekaabelliiniga koormamise nõusolek**
[Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

3. jagu

Avaliku veekogu kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega koormamise tasu

[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

§ 22³. Avaliku veekogu kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega koormamise tasu

(1) Avaliku veekogu koormamisel kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega, kui sellega kaasneb kaldajoone muutumine ja kaldakinnisasja pindala suurenemine, peab kaldakinnisasja omanik maksma riigile ühekordset tasu, mille suurus on 1/2 juurde tekkinud maismaa maksustamishinnast. Juurde tekkinud maismaa maksustamishinna arvutamise aluseks on kaldakinnisasja maksustamishind.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Avaliku veekogu koormamisel kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega või selle osaga, millega ei kaasne kaldajoone muutumist ja kaldakinnisasja pindala suurenemist, peab kaldakinnisasja omanik ehitise või selle osa ehitisealuse pinna eest maksma iga-aastast kasutustasu, mille suurus on 4 protsenti ehitisega või selle osaga koormatud avaliku veekogu osa arvestuslikust maksustamishinnast. Arvestusliku maksustamishinna arvutamisele kohaldatakse kaldakinnisasja maksustamishinna arvutamise tingimusi ja korda.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tasu ei võeta järgmiste ehitiste ehitamise puhul:

- 1) ajutine ehitis;
- 2) kuni 60-ruutmeetrise ehitisealuse pinnaga ehitis;
- 3) sadamaseaduse tähenduses väikesadamas asuv ujukvai.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3¹) Kui avalikku veekogu koormatakse sellise kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega, mille ühe osaga kaasneb kaldajoone muutumine ja kaldakinnisasja pindala suurenemine, aga teise osaga mitte, maksab kaldakinnisasja omanik kaldakinnisasja pindala suurenemise ehitise osa eest käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu ja ülejäänud ehitise osa eest käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tasu.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3²) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud maksevabastus hõlmab ühe kaldakinnisasja piires ühte avalikku veekogusse ehitatud kuni 60-ruutmeetrise ehitisealuse pinnaga kaldaga püsivalt ühendatud ehitist.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22⁴. Avaliku veekogu kaldaga püsivalt ühendatud ehitisega koormamise tasu maksmise kord

(1) Käesoleva seaduse § 22³ lõikes 1 sätestatud tasu tuleb tasuda enne ehitisele kasutusloa väljastamist. Nimetatud tasu arvestab ja väljastab selle kohta makseteatisi pärast kinnistusraamatus kinnisasja piiride muudatuse registreerimist Tehnilise Järelevalve Amet. Tähtaeg tasu maksmiseks on kolm kuud.

(2) Käesoleva seaduse § 22³ lõikes 2 sätestatud tasu tuleb Tehnilise Järelevalve Ameti esitatud makseteatisel alusel tasuda hiljemalt jooksva kalendriaasta 1. juuliks. Tasu esimene makse tasutakse hiljemalt kasutusloa saamisele järgneva aasta 1. juuliks.

(3) Käesoleva seaduse § 22³ lõikes 2 nimetatud tasu arvestatakse alates ehitise kasutusloa väljaandmise kuupäevale järgnevast kuupäevast.

(4) Käesoleva seaduse § 22³ lõigetes 1 ja 2 sätestatud tasude kohta esitatud makseteatisel märgitakse:

- 1) makseteatisi koostanud ametniku ees- ja perekonnanimi ning ametikoht;
- 2) makseteatisi koostamise kuupäev;
- 3) maksja nimi ja aadress;
- 4) tasumisele kuuluva tasu suurus;
- 5) makseteatisi õiguslik ja faktiline alus, sealhulgas tasumisele kuuluva tasu arvutamise alused;
- 6) maksetähtpäev;
- 7) hoiatus sundtäitmise rakendamise kohta tasu tähtaegselt tasumata jätmise korral.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud makseteatis on haldusakt avalik-õigusliku rahalise kohustuse täitmiseks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(6) Käesoleva seaduse § 22³ lõigetes 1 ja 2 sätestatud tasud laekuvad riigieelarvesse.
[RT I 2009, 37, 251- jõust. 10.07.2009]

4. jagu

Avaliku veekogu koormamine kaldaga püsivalt ühendamata ehitisega

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

§ 22⁵. Hoonestusluba

(1) Hoonestusluba on tähtajaline õigus koormata avaliku veekogu piiritletud osa selle põhjaga püsivalt ühendatud ehitisega, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga. Riigiasutus ei pea avaliku veekogu ehitisega koormamiseks hoonestusluba taotlema.

(2) Ehitis, mis on hoonestusloa alusel ehitatud ja millele hoonestusluba laieneb, on hoonestusloa oluline osa ja kuulub omandiõiguse alusel hoonestusloa omajale. Kõik muud avaliku veekogu põhjaga püsivalt ühendatud ehitised, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga, on avaliku veekogu olulised osad ja kuuluvad omandiõiguse alusel riigile.

(3) Hoonestusluba ei asenda teisi seaduses ettenähtud lube, mis on vajalikud hoonestusloa oluliseks osaks oleva ehitise ehitamiseks ja kasutamiseks, kui seaduses ei sätestata teisiti.
[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

(4) Käesolevat jagu ei kohaldata avaliku veekogu süvendamisele ja avalikku veekogusse paigaldatavale navigatsioonimärgile.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22⁶. Hoonestusloa taotlemine

(1) Hoonestusloa taotlus esitatakse Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi *pädev asutus*).
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Hoonestusloa taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) ehitise kasutamise otstarve;
- 2) ehitise maksimaalne kõrgus ja sügavus ning muud olulised tehnilised andmed;
- 2¹) ehitiste arv koormataval alal ning ehitiste ehitisealune pindala;
- 3) avaliku veekogu koormatava ala koordinaadid ja koormatava ala suurus ruutmeetrites;
- 4) selle uuringu kirjeldus, mida soovitakse enne hoonestusloa andmist teha;
- 5) hoonestusloa taotletav kestus.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Kui seaduses on hoonestusloa omaja suhtes kehtestatud täiendavad nõuded, siis peab taotluses sisalduma ka taotleja kinnitus, et ta vastab nendele nõuetele. Taotlusele lisatakse nimetatud nõuetele vastavust tõendavad dokumendid.

(4) Taotlusele lisatakse kavandatava ehitise ja selle teenindamiseks vajalike rajatiste, sealhulgas veekaabelliinide asukohaplaan ja muud avaliku veekogu ehitisega koormamise seisukohast olulised dokumendid. Pärast pädeva asutuse määratud uuringute tegemist ja keskkonnamõju hindamist esitab taotleja pädevale asutusele uuringute ja keskkonnamõju hindamise aruanded. Taotleja esitab taotlusele algselt lisatud dokumendid uuesti, kui need on pärast uuringute tegemist ja keskkonnamõju hindamist täpsustunud.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5) Hoonestusloa taotluse erisused avaliku veekogu koormamiseks tuuleelektrijaamaga sätestatakse elektrituruseaduses.

(6) **Valdkonna eest vastutav minister** võib määrusega kehtestada hoonestusloa taotluse vormi ning täpsustavad nõuded taotlusele ja selle lisadele.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22⁷. Hoonestusloa menetluse algatamine

(1) Hoonestusloa menetluse algatamise otsustab pädev asutus.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(1¹) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Pädev asutus teeb hoonestusloa menetluse algatamise või algatamata jätmise otsuse pärast asjaomastelt asutustelt arvamuse saamist. Arvamuse avaldaja peab oma arvamust põhjendama. Tähtaeg arvamuse avaldamiseks on 30 päeva. Kui arvamuse avaldaja nimetatud tähtaja jooksul oma arvamust ei esita, loetakse, et tal puuduvad hoonestusloa taotlusele vastuväited.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Kui ei ilmne hoonestusloa menetluse algatamist välistavaid asjaolusid, siis enne hoonestusloa menetluse algatamist avaldab pädev asutus teate Ametlikes Teadaannetes, vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel. Teates avaldatakse hoonestusloa taotleja ja taotluse andmed. Käesolevas lõikes sätestatud teate avaldamise kohustust ei kohaldata ehitusseadustiku § 104 lõikes 3 sätestatud ehitisele.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) Kahekümne päeva jooksul teate avaldamisest arvates on teistel huvitatud isikutel õigus esitada omapoolne hoonestusloa taotlus sama avaliku veekogu osa ehitisega koormamiseks. Taotlus peab vastama käesoleva seaduse §-s 22⁶ sätestatud nõuetele. Kui ühe avaliku veekogu ala kohta esitatakse mitu taotlust ja ehitised, millega avaliku veekogu ala koormamist soovitakse, erinevad oluliselt esimeses taotluses esitatud ehitisest, esitab pädev asutus ka teised taotlused käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras arvamuse avaldamiseks.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5) Kui pädevale asutusele on ühe avaliku veekogu ala kohta esitatud mitu hoonestusloa taotlust, mille puhul puuduvad käesoleva seaduse §-s 22¹⁰ sätestatud alused, algatatakse hoonestusloa menetlus selle taotluse alusel, mis kõige enam vastab Eesti ühiskonna kui terviku sotsiaalsetele ja majanduslikele vajadustele, riigi strateegilistele arengukavadele ning piirkonna planeeringule. Teiste taotluste puhul keeldub pädev asutus menetluse algatamisest, välja arvatud kui ehitise olemusest tulenevalt on võimalik asjaomase ala kohta anda ka teine hoonestusloa. Kui mitme taotluse puhul ei ole võimalik teha otsust piisavate kaalutluste puudumise tõttu, korraldab pädev asutus nende taotluste esitajate vahel hoonestusloa menetluse algatamiseks konkursi kirjaliku enampakkumise alusel.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5¹) Hoonestusloa menetluse algatamiseks hoonestusloa taotluse väljavalimisel konkursi korras võib pädev asutus määrata:

- 1) enampakkumise alghinna kuni 1 000 000 eurot;
- 2) konkursil osalemise osalustasu.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5²) Osalustasu peab olema enampakkumisel osalejatele (edaspidi *pakkuja*) võrdne ning ei tohi olla suurem kui käesoleva paragrahvi lõike 5¹ punkti 1 kohaselt määratav enampakkumise alghind. Osalustasu tagastatakse pärast enampakkumise võitja selgumist ja enampakkumise nurjumisel. Enampakkumise võitja makstud osalustasu võetakse arvesse enampakkumisel pakutud summa osalise tasumisena. Kui enampakkumise võitja ei tasu enampakkumisel pakutud summat, siis osalustasu ei tagastata.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5³) Pädev asutus ei kvalifitseeri pakkujat, kui ta ei ole tähtaegselt tasunud konkursil osalemise osalustasu või pakkuja ei ole esitanud konkursil osalemiseks vajalikke andmeid või dokumente.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5⁴) Pädev asutus lükkab pakkumise tagasi, kui pakkumine ei vasta pakkumisele esitatud nõuetele.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5⁵) Pädev asutus tunnistab enampakkumine nurjunuks, kui:

- 1) ainult üks pakkuja kvalifitseeritakse;
- 2) esitati ainult üks nõuetele vastav pakkumine;
- 3) ühtegi pakkujat ei kvalifitseerita;
- 4) ei esitatud ühtegi pakkumist või nõuetele vastavat pakkumist;
- 5) esineb muu põhjus, mis mõjutas või võis mõjutada oluliselt enampakkumise tulemust.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5⁶) Enampakkumise nurjunuks tunnistamisel käesoleva paragrahvi lõike 5⁵ punktides 3–5 sätestatud juhtudel võib pädev asutus 30 päeva jooksul pakkumiste avamise päevast arvates korraldada uue enampakkumise.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5⁷) Enampakkumise korral algatatakse hoonestusloa menetlus pakkuja suhtes, kes pakub kirjalikul enampakkumisel kõrgeimat hinda ja kes tasub enampakkumisel pakutud summa konkursi teates määratud tähtjaks. Kui konkursi võitja ei tasu enampakkumisel pakutud summat tähtaegselt või võtab hoonestusloa taotluse tagasi, loetakse enampakkumise võitjaks ja algatatakse hoonestusloa menetlus paremuselt järgmise pakkumise teinud pakkuja suhtes, kes tasub enampakkumisel pakutud summa pädeva asutuse määratud tähtjaks. Kui enampakkumine tunnistatakse nurjunuks käesoleva paragrahvi lõike 5⁵ punktides 1 ja 2 sätestatud põhjusel, algatatakse hoonestusloa menetlus pakkuja suhtes, kes ainukesena kvalifitseeriti või kes ainukesena esitas nõuetele vastava pakkumise.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(6) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(6¹) Taotluses esitatud koormatava ala muutmisel enne hoonestusloa menetluse algatamise otsuse tegemist küsib pädev asutus asjaomastelt asutustelt arvamust käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras. Põhjendatud juhtudel võib taotluses esitatud koormatavat ala muuta pärast lõike 3 kohast Ametlikes Teadaannetes teate avaldamist ja lõike 5 kohast menetlust. Kui taotluses esitatud koormatava ala muutmise toimumine pärast käesoleva paragrahvi lõike 3 kohast Ametlikes Teadaannetes teate avaldamist ja lõike 5 kohast menetlust ning suuremas ulatuses kui 33 protsenti, tuleb avaldada käesoleva paragrahvi lõike 3 kohane teade Ametlikes Teadaannetes ning konkureerivate taotluste esitamisel läbi viia käesoleva paragrahvi lõike 5 kohane menetlus.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(7) Hoonestusloa menetluse algatamisel määrab pädev asutus:

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

- 1) isiku, kelle taotluse alusel menetlus läbi viiakse;
- 2) keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise;
- 3) vajaduse korral uuringud, mida taotleja peab hoonestusloa andmise otsustamiseks tegema, ja nende tegemise tähtaja;

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

3¹) vajaduse korral tingimused, millega peab arvestama, kui taotletava ala kohta on algatatud ka teine hoonestusloa menetlus või taotletava ala koormamiseks on kehtiv teine hoonestusluba;

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

4) muud vajalikud tingimused.

(8) Pädev asutus võib hoonestusloa taotleja põhjendatud taotlusel pikendada hoonestusloa algatamisel määratud uuringute tegemise tähtaega ja muuta muid tingimusi.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud konkursi läbiviimise korra ja tingimused kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22⁸. Hoonestusloa menetluse algatamisest keeldumine

(1) Pädev asutus keeldub hoonestusloa menetluse algatamisest, kui hoonestusloa andmine on ilmselgelt võimatu.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Pädev asutus keeldub hoonestusloa menetluse algatamisest ka juhul, kui:

- 1) taotletaval alal on juba algatatud mõne teise hoonestusloa menetlus, mille tulemusel antava hoonestusloa alusel ehitatava ehitise olemusest tulenevalt ei ole asjaomasele alale võimalik anda teist hoonestusluba;
- 2) taotletaval alal on algatatud planeering ja planeerimismenetlus ei ole lõppenud;
- 3) kavandatava ehitise püstitamiseks on vaja koostada riigi eriplaneering.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud ei kohaldata, kui taotleja on nõus, et hoonestusluba antakse käesoleva seaduse § 22¹¹ lõikes 4 sätestatud kehtivusajaga.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22⁹. Hoonestusloa andmine

(1) Hoonestusloa annab pädev asutus.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Hoonestusloa andmisel määratakse järgmised hoonestusloa tingimused:

- 1) hoonestusloa omaja;

- 2) avaliku veekogu koormatava ala, sealhulgas ehitisega hõlmatava ala koordinaadid ja suurus ruutmeetrites;
 - 3) ehitise kasutamise otstarve;
 - 4) ehitise lubatud maksimaalne kõrgus ja sügavus ning muud ehitise olulised tehnilised andmed;
 - 5) ehitiste suurim lubatud arv ja suurim lubatud ehitisealune pind;
 - 6) hoonestusloa kehtivuse tähtaeg;
 - 7) hoonestusloa kasutamise piirangud;
 - 8) muud vajalikud tingimused.
- [RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Avaliku veekogu koormatava ala moodustavad ehitise ja selle teenindamiseks vajalike rajatiste alune pind. Ühe hoonestusloa alusel ehitatava ehitiste kogumi puhul loetakse koormatavaks alaks ka üksikute ehitiste vaheline kuni 1000-meetrine vahemaa, mida arvestatakse ehitiste laiusgabariitidest lähtuvalt.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

(3¹) Hoonestusloa menetlemisel, tuginedes eelkõige teostatud uuringute ja keskkonnamõju hindamise tulemustele, võib hoonestusloa andmisel avaliku veekogu koormatavat ala võrreldes hoonestusloa menetluse algatamise otsuses määratletud koormatava alaga maksimaalselt kuni 33 protsendi ulatuses nihutada või suurendada. Koormatavat ala võib vähendada suuremas ulatuses kui 33 protsenti. Koormatavat ala ei tohi nihutada või suurendada ala suhtes, kus on algatatud mõne teise hoonestusloa menetlus.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5) Isikule, kes ei ole Eesti ega Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi kodanik või Eesti ega Euroopa Majanduspiirkonna juriidiline isik, antakse hoonestusluba ainult riigi olulistest huvidest lähtuvalt.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

§ 22¹⁰. Hoonestusloa andmisest keeldumine

(1) Pädev asutus keeldub hoonestusloa andmisest, kui:

- 1) hoonestusloa taotleja ei ole täitnud hoonestusloa menetluse algatamise otsuses määratud tingimusi ega taotlenud täiendavat tähtaega nende täitmiseks;
- 2) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus mõne kehtiva hoonestusloaga;
- 3) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus kehtiva planeeringuga;
- 4) taotletava hoonestusloa tingimused on vastuolus riigi julgeolekuhuvidega;
- 5) esineb oluline negatiivne keskkonnamõju, mida ei ole võimalik piisavalt vältida ega leevendada;
- 6) hoonestusloa oluliseks osaks olev ehitise häiriks lennuliiklust, laevaliiklust laevateel või sadama akvatooriumis või veesõidukite ohutut sildumist;
- 7) hoonestusloa taotleja ei vasta hoonestusloa omajale kehtestatud nõuetele;
- 8) taotletud avaliku veekogu koormatavat ala on menetluse tulemustele tuginevalt vaja muuta ning taotleja ei ole nõus koormatava ala muutmiselega.

(2) Pädev asutus võib keelduda hoonestusloa andmisest ka juhul, kui taotleja puhul esineb kahtlus, et ta võib ohustada avalikku korda, ühiskondlikku turvalisust või riigi julgeolekut.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹¹. Hoonestusloa kehtivus

(1) Hoonestusluba kehtib 50 aastat. Pädev asutus võib ehitise liiki ja otstarvet arvestades kehtestada hoonestusloale ka lühema kehtivuse tähtaja.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Pädev asutus võib hoonestusloa omaja taotlusel pikendada hoonestusloa kehtivuse tähtaega kuni 50 aastat. Hoonestusloa pikendamise taotlus tuleb esitada vähemalt kolm kuud enne hoonestusloa kehtivuse tähtaja lõppu.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Hoonestusloa kehtivuse tähtaja pikendamisele kohaldatakse hoonestusloa tingimuste muutmise kohta sätestatud.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

(4) Kui hoonestusloa menetlus on algatatud ala kohta, mille suhtes on algatatud ka planeering, ja kui planeerimismenetlus ei ole lõppenud, siis kehtib selle hoonestusloa menetluse alusel antud hoonestusluba üks aasta peale planeeringu kehtestamist.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹². Hoonestusloa tingimuste muutmise

(1) Pädev asutus võib hoonestusloa omaja taotlusel või omal algatusel muuta hoonestusloa tingimusi.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Pädev asutus võib hoonestusloa omaja taotlusel anda hoonestusloa üle teisele isikule.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) Pädev asutus keeldub hoonestusloa tingimuste või andmete muutmisest, kui esinevad hoonestusloa andmisest keeldumise alused.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5) Pädev asutus võib hoonestusloa tingimusi muuta omal algatusel, kui esinevad hoonestusloa kehtetuks tunnistamise alused.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹³. Hoonestusloa üleminek üldõigusjärglasele

(1) Kui hoonestusloa on läinud teisele isikule üle üldõigusjärgluse korras, siis muudab pädev asutus loa omaja andmeid üldõigusjärglase taotlusel või omal algatusel.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Hoonestusloa üleminekul üldõigusjärglasele jäävad hoonestusloa muud tingimused samaks.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

§ 22¹⁴. Hoonestusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Pädev asutus võib hoonestusloa kehtetuks tunnistada omal algatusel või hoonestusloa omaja taotlusel.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Pädev asutus otsustab hoonestusloa kehtetuks tunnistamise pärast seda, kui ta on teinud hoonestusloa omajale ettekirjutuse puuduste kõrvaldamiseks, kuid hoonestusloa omaja ei ole seda täitnud. Puuduste kõrvaldamise ettepanekut ei pea tegema, kui selle täitmine on ilmselgelt võimatu.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Pädev asutus tunnistab hoonestusloa kehtetuks, kui:

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

- 1) hoonestusloa omaja seda taotleb;
- 2) hoonestusloa omaja on taotluses või hoonestusloa menetluses esitanud valeandmeid, mis mõjutasid oluliselt loa andmise otsust;
- 3) hoonestusloa omaja on oluliselt rikkunud hoonestusloa tingimusi;
- 4) hoonestusloa omaja ei ole kahe aasta jooksul hoonestusloa andmisest arvates esitanud ehitusloa taotlust ega taotlenud täiendavat tähtaega ehitusloa taotlemiseks;
- 5) hoonestusloa omaja ei ole kahe aasta jooksul hoonestusloa oluliseks osaks oleva ehitise hävimisest või kasutuskõlbmatuks muutmisest arvates esitanud ehitusloa taotlust ega taotlenud täiendavat tähtaega ehitusloa taotlemiseks;
- 6) hoonestusloa oluliseks osaks olev ehitis on ohtlik inimese elule, tervisele või varale või keskkonnale;
- 7) hoonestusloa omaja on kolmel üksteisele järgneval maksetähtpäeval viivituses hoonestustasu maksmisega;
- 8) hoonestusloa omaja ei vasta enam hoonestusloa omajale kehtestatud nõuetele.

(4) Pädev asutus võib tunnistada hoonestusloa kehtetuks ka juhul, kui pärast hoonestusloa andmist ilmnevad käesoleva seaduse § 22¹⁰ lõikes 2 sätestatud alused.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(5) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹⁵. Hoonestusloa asendamine hoonestusõigusega

(1) Kui hoonestusloa kehtivuse ajal muutub hoonestusloaga koormatud avaliku veekogu osa püsivalt maismaaks, kaotab hoonestusloa kehtivuse alates katastriüksuse moodustamisest.

(2) Hoonestusloa omajal on õigus nõuda tekkinud kinnisasjale hoonestusõiguse seadmist hoonestusloaga samadel tingimustel. Taotlust hoonestusõiguse seadmiseks menetleb pädev asutus.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹⁶. Ehitise eemaldamine veekogust hoonestusloa kehtivuse lõppemisel

(1) Hoonestusloa omaja on kohustatud hoonestusloa kehtivuse lõppemisel hoonestusloa oluliseks osaks oleva ehitise avalikust veekogust eemaldama, kui hoonestusloa tingimustes ei ole määratud teisiti.

(2) Kui ehitist määratud tähtpäevaks ei eemaldata, korraldab Tehnilise Järelevalve Amet ehitise avalikust veekogust eemaldamise asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.
[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

5. jagu Hoonestustasu

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

§ 22¹⁷. Hoonestustasu

(1) Avaliku veekogu koormamisel kaldaga püsivalt ühendamata ehitisega peab ehitise omanik maksma iga-aastast hoonestustasu. Hoonestustasu suurus on 4% ehitise kasutamise otstarbele vastava sihtotstarbega maa Eesti keskmise väärtuse alusel arvatud hinnast, mis arvutatakse avaliku veekogu koormatavaala pindalast lähtudes. Maa keskmine väärtus leitakse maa hindamise seaduse kohaselt läbi viidud maa korralise hindamise tulemuste alusel.

(2) Hoonestustasu suurus avaliku veekogu koormamisel tuuleelektrijaamaga on sätestatud elektrituruseaduses.
[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

(3) Käesolevat jagu ei kohaldata järgmistele ehitistele:
1) avaliku veekogu süvendamise teel rajatud süvendile;
2) avalikku veekogusse paigaldatavale navigatsioonimärgile;
3) supelranda teenindavale spordi- või puhkerajatisel.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 22¹⁸. Hoonestustasu maksmise kord

(1) Hoonestustasu arvestatakse alates hoonestusloa alusel ehitusloa väljaandmise päevale järgnevast päevast. Hoonestustasu tuleb maksta kuni hoonestusloa kehtivuse lõppemiseni või kehtetuks tunnistamiseni. Kui ehitist eemaldatakse avalikust veekogust pärast hoonestusloa kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist, tuleb hoonestustasu maksta kuni ehitise avalikust veekogust eemaldamiseni. Hoonestustasu arvestab Tehnilise Järelevalve Amet.

(2) Pärast ehitusloa väljastamist kuni ehitise kavandatud otstarbel kasutamise alguseni tuleb hoonestustasu maksta kümme protsenti käesoleva seaduse § 22¹⁷ lõikes 1 sätestatud tasumäärast. Hoonestustasu tuleb maksta täismääras alates ehitise kavandatud otstarbel kasutamise algusest.

(3) Hoonestustasu maksmisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 22⁴ lõikes 2 ja § 22⁴ lõigetes 4–6 sätestatud korda.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

5. peatükk VEEKOGU JA PÕHJAVEE KAITSMINE REOSTAMISE, RISUSTAMISE JA LIIGVÄHENDAMISE EEST

§ 23. Veekaitsealased kohustused

(1) Kõik isikud on kohustatud vältima vee reostamist ja liigvähendamist ning veekogude ja kaevude risustamist ning vee- elustiku kahjustamist.

(2) Isik on kohustatud vee kasutamisel rakendama tootmistehnoloogilisi, maaparanduslikke, agrotehnilisi, hüdrotehnilisi ning sanitaarmetmeid vee kaitsmiseks reostamise ja liigvähendamise või veekogu risustamise eest.

(3) Avalikuks kasutamiseks määratud veekogu omanik on kohustatud tegema hooldustöid veekogu risustamise ja kaldaerosiooni vältimiseks.

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(5) Vee kvaliteeti kahjustava tegevuse mõjupiirkonnas on vee kvaliteeti kahjustavat tegevust korraldav isik kohustatud jälgima vee seisundit.

(6) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 6- jõust. 01.07.2015]

§ 24. Vee kaitsmine reo- ja heitveega reostamise eest

- (1) Reovee põhjavette ning reo- ja heitvee külmunud pinnasele juhtimine on keelatud.
- (2) Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise nõuded ja piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega. Kehtestatud nõuded sõltuvad reoveekogumisalal tekkivast reostuskoormusest ning veekogu seisundiklassist. Kui reoveekogumisala käesoleva seaduse tähenduses puudub, sõltuvad nõuded reoveepuhasti reostuskoormusest ning veekogu seisundiklassist.
- (3) Reovesi tuleb enne suublasse juhtimist puhastada käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrusega kehtestatud piirmääradeni või puhastusastmeteni kohapeal või vedada või juhtida reoveepuhastisse.
- (4) Heitvett suublasse juhtiv vee erikasutaja rakendab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrusega kehtestatud meetmeid omal kulul.
- (5) Heitvee juhtimisel suublasse, mille seisundiklass on halb või väga halb, võib vee erikasutusloa andja määrata suublasse juhitavale heitveele kuni 30 protsendi võrra rangemad nõuded, kui on kehtestatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud [Vabariigi Valitsuse](#) määrusega.
- (6) Heitvee juhtimisel suublasse, mille kvaliteedinäitajad halvenevad heitvee suublasse juhtimise tõttu, ning on oht, et veekogu seisundiklass halveneb, võib vee erikasutusloa andja määrata kuni 15 protsenti rangemad nõuded, kui on kehtestatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud [Vabariigi Valitsuse](#) määrusega.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
- (7) [Kehtetu -[RT I 2010, 43, 254](#)- jõust. 17.07.2010]

§ 24¹. Veekaitsenõuded reoveekogumisalal

- (1) Reoveekogumisalade määramise kriteeriumid kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega, arvestades põhja- ja pinnavee kaitstust ning sotsiaal-majanduslikke aspekte.
- (2) Reoveekogumisalad kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.
- (3) Valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga kinnitatud reoveekogumisalade piirid kannab kohalik omavalitsus kuue kuu jooksul pärast nende kinnitamist üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole määratud reoveekogumisalaks.
- (4) Kohalik omavalitsus peab põhjavee kaitseks reoveekogumisalal tagama ühiskanalisatsiooni olemasolu reovee juhtimiseks reoveepuhastisse ning heitvee juhtimiseks suublasse, välja arvatud reoveekogumisalal reostuskoormusega alla 2000 ie ning käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud juhul.
- (5) Kui reoveekogumisalal ühiskanalisatsiooni rajamine toob kaasa põhjendamatult suuri kulutusi, võib reoveekogumisalal reostuskoormusega 2000 ie või rohkem kasutada lekkekindlaid kogumismahuteid.
- (6) Reoveekogumisalal reostuskoormusega alla 2000 ie ei ole ühiskanalisatsiooni väljaehitamine kohustuslik, kuid ühiskanalisatsiooni ja reoveepuhasti olemasolu korral tuleb need hoida tehniliselt heas korras, et tagada reovee nõuetekohane käitlemine.
- (7) Reoveekogumisala piirkonnas, kus puudub ühiskanalisatsioon, peab reovee tekitaja koguma reovee lekkekindlasse kogumismahutisse ning korraldama selle veo kohaliku omavalitsuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas määratud pürgimissõlme.
- (8) Reoveekogumisalal reostuskoormusega alla 2000 ie, kus puudub ühiskanalisatsioon, võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud nõuetekohaselt immutada pinnasesse vähemalt bioloogiliselt puhastatud reovett.
- (9) Reoveekogumisalal reostuskoormusega 2000 ie või rohkem on kohtpuhastite, välja arvatud eelpuhastite ja tööstusreoveepuhastite kasutamine ja heitvee pinnasesse immutamine keelatud.
- (10) Reoveekogumisalal reostuskoormusega 2000 ie või rohkem on lubatud reoveepuhastite rajamine, kui iga rajatava reoveepuhasti ühiskanalisatsioonisüsteemiga on seotud vähemalt 50 inimest.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 25. Jäätmete uputamine ja heitmine veekogusse ning paigutamine vette

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

- (1) Siseveekogusse võib uputada, heita või põhjavette paigutada vaid selliseid jäätmeid, milles toimuvad muutused või mille mõju vees ei tekita keskkonnareostuse ohtu ega kahjusta inimese tervist.

(2) Jäätmete uputamiseks või heitmiseks veekogusse või põhjaveekihti annab loa kohaliku omavalitsuse nõusolekul ja, kui veekogu on eraomandis, ka veekogu omaniku nõusolekul Keskkonnaamet.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 26. Valgala kaitse veereostuse eest

(1) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(2) Valgalal tuleb reostusallika valdajal vältida reostusallika sellist seisundit, mis tekitab keskkonnoahu, ja võtta kohaseid ettevaatusmeetmeid reostusallikast lähtuva keskkonnariski vähendamiseks.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) Reostuse vältimiseks, inimese tervisele ja keskkonnale avalduva reostuse mõju vähendamiseks ning vee seisundi halvenemise takistamiseks kehtestab potentsiaalselt ohtlike reostusallikate planeerimise, ehitamise ja kasutamise veekaitsenõuded nende liikide kaupa ning kanalisatsiooniehitiste ja naftasaaduste hoidmisehitiste täpsustatud kujad [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(3¹) Kanalisatsiooniehitise kuja käesoleva seaduse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, välja arvatud torustik, lubatud kõige väiksem kaugus elamust, majutus-, ravi-, spordi-, haridus-, kaubandus- ja teenindushoonest, samuti transpordihoonest, mis teenindab regulaarselt inimesi, ning salv- ja puurkaevust.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(3²) Naftasaaduste hoidmisehitise kuja käesoleva seaduse tähenduses on naftasaaduste hoidmisehitise mahuti välispinna või selle täitmis- või tühjenusava lubatud kõige väiksem kaugus suurõnnetuse ohuga ettevõttest, sanitaarkaitsealata kaevust, elamust, majutus-, ravi-, spordi-, haridus-, kaubandus- ja teenindushoonest, samuti transpordihoonest, mis teenindab regulaarselt inimesi.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(4) Keskkonnariskiga reostusallikad on:

- 1) kanalisatsiooniehitised;
- 2) naftasaaduste hoidmisehitised;
- 3) siloladustamiskohad;
- 4) sõnnikuhoidlad;
- 5) väetisehoidlad.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetamata reostusallikast võib lähtuda otsene ebasoodne mõju inimese tervisele, on [valdkonna eest vastutaval ministril](#)õigus nimetada see keskkonnariskiga reostusallikaks ja kehtestada selle kohta veekaitsenõuded.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(5¹) Kanalisatsiooniehitise kuja peab sõltuvalt reoveepuhasti projekteeritud reostuskoormusest, reovee puhastamise ja reoveesette töötlemise viisist ning reoveepumpplasse juhitava reovee vooluhulgast olema vähemalt 5 meetrit, kuid mitte üle 500 meetri.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(5²) Omapuhastiks oleva imbsüsteemi ja joogiveesalvkaevu vaheline kaugus sõltub lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5¹sätetatule ka suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest ning maapinna langusest.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(5³) Kanalisatsiooniehitise kuja piires võivad asuda kanalisatsiooniehitise teenindamiseks vajalikud hooned, tööstus- ja laohooned ning käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetamata transpordihooned.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(5⁴) Naftasaaduste hoidmisehitise kuja peab sõltuvalt hoidmisehitise mahust olema vähemalt 25 meetrit, kuid mitte üle 150 meetri.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(5⁵) Naftasaaduste hoidmisehitise kuja piires võivad asuda hoidmisehitise teenindamiseks vajalikud hooned, tööstus-, lao- ja põllumajandushooned ning käesoleva paragrahvi lõikes 3² nimetamata transpordihooned.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(5⁶) Kui naftasaaduste hoidmisehitise teenindab suurõnnetuse ohuga ettevõtet, võivad kuja piires asuda suurõnnetuse ohuga ettevõtte hooned või kuja võib ulatuda veehaarde sanitaarkaitsealale.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 nimetatud kanalisatsiooniehitise, välja arvatud torustik, on rajatud või rajatakse tootmisettevõtte territooriumile eesmärgiga puhastada tööstusreovett, kuid territooriumi

konfiguratsiooni või väiksuse tõttu ei ole võimalik tagada käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud kuja piire, võib valdkonna eest vastutav minister kuja vähendada tingimusel, et tööstusreovee puhastamisel rakendatakse parimat võimalikku tehnoloogiat, mis ei ohusta inimese tervist ega ümbritsevat keskkonda, ning täidetakse muid puhasti asukoha valiku nõudeid.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 26¹. Valgala kaitse põllumajandustootmisest pärineva reostuse eest

(1) Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajandustootmisest pärineva reostuse (edaspidi *põllumajandusreostus*) ennetamiseks ja piiramiseks kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(1¹) Väetis käesoleva seaduse tähenduses on selline aine või valmistis, mille kasutamise eesmärk on kasvatatavate taimede varustamine toitainetega. Käesoleva seaduse tähenduses loetakse väetiseks ka sõnnik, virts, silomahl, kompost ning muud väetamiseks kasutatavad orgaanilised taimse või loomse päritoluga ained, mis otse või töödeldult mulda viiakse.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(1²) Eri tüüpi sõnniku toitainete sisalduse arvestuslikud väärtused ning sõnnikuhooldlate mahu arvutamise meetodika kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(1³) Sõnnik käesoleva seaduse tähenduses on loomaväljaheidet ning loomaväljaheidete ja allapanu segu, sealhulgas töödeldult.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(2) Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesete kasutamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister oma määrusega. Reoveesete käesoleva seaduse tähenduses on reoveest füüsikaliste, bioloogiliste või keemiliste meetoditega eraldatud suspensioon.

(3) Põllumajandusega tegelev isikul on soovitatav järgida head põllumajandustava. Hea põllumajandustava on käesoleva seaduse tähenduses üldtunnustatud tootmisvõtted ja -viisid, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(4) Väetistega on lubatud anda põllumajanduskultuuridele aastas selline kasvuku vajalik kogus lämmastikku haritava maa ühe hektari kohta, mis on kehtestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4¹) Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 170 kg lämmastikku aastas, sealhulgas loomade karjatamisel maale jäävas sõnnikus sisalduv lämmastik.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4²) [Kehtetu -RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4³) Väetise laotamine pinnale on keelatud haritaval maal, mille maapinna kalle on üle 10 protsendi. Kui maapinna kalle on 5–10 protsenti, on pinnale väetise laotamine keelatud 1. oktoobrist kuni 20. märtsini. Erandina on kaldega alal pinnale väetise laotamine lubatud käesoleva paragrahvi lõike 4¹¹ alusel sätestatud juhtudel.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4⁴) Mineraalseid lämmastikväetisi ja vedelsõnnikut ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ega muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.
[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4⁵) Kasvavate kultuurideta põllul tuleb sõnnik pärast laotamist mulda viia 48 tunni jooksul.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(4⁶) Kasvavate kultuuridega kaetud haritavale maale tohib 1. novembrist kuni 30. novembrini laotada sõnnikut juhul, kui see 48 tunni jooksul mulda viiakse.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(4⁷) Tahe- ja sügavallapanusõnnikut ning muid orgaanilisi väetisi ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ega muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4⁸) Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 25 kg fosforit aastas, sealhulgas fosfor, mis jääb karjatamisel maale loomade väljaheidetega. Haritavale maale sõnnikuga antava fosfori kogust võib vajaduse korral suurendada või vähendada arvestusega, et jooksva viie aasta keskmisena antud fosfori kogus ei ületa 25 kg hektari kohta.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4⁹) Looduslikul rohumaal on keelatud kasutada väetisi, välja arvatud loomade karjatamisel maale jäävas sõnnikus sisalduv lämmastik ja fosfor, mille kogus ei tohi ületada käesoleva paragrahvi lõigetes 4¹ ja 4⁸ sätestatud lämmastiku ja fosfori piirnorme.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4¹⁰) Looduslik rohumaa käesoleva seaduse tähenduses on selline rohumaa, mida inimene ei ole mõjutanud väetamise, harimise, seemendamise ega muude võtetega. Looduslike rohumaaade hulka kuuluvad looduslikud karjamaad ja looduslikud niidud, sealhulgas aruniit, puisniit, rannaniit, looniit, lamminiit, sooniit ja puiskarjamaa.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4¹¹) Maapinna kalde määramise ja kontrollimise alused ning erandid kaldega alade väetamisel kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4¹²) Maapinna kalde määramisel lähtutakse muu hulgas Maa-ameti Eesti topograafia andmekogusse kantud kõrgusandmetest.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4¹³) Valdkonna eest vastutav ministervõib määrusega kehtestada põllumajandusloomade välipidamisest lähtuva keskkonnamisriki vähendamise ja keskkonnaohu vältimise nõuded.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(5) Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 meetri ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

(6) Põllumajandusmaa ühe hektari kohta tohib pidada aasta keskmisena kuni kahele loomühikule vastaval hulgal loomi. Rohkem kui kahele loomühikule vastaval hulgal loomi ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla ning sõnniku laotamislepingu või ostu-müügilepingu olemasolu korral. Põllumajandusloomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(7) Valdkonna eest vastutav ministervõib määrusega kehtestada põlluraamatusse kantavate täpsustatud andmete loetelu.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(8) Põllumajandusega tegelev isik peab pidama põlluraamatut, millesse tuleb muu hulgas kanda järgmised andmed:

- 1) nimi ja isikukood või äriregistri või maksukohustuslaste registri kood;
- 2) põllumassiivide loetelu, sealhulgas põllumassiivi kaart mõõtkavas 1 : 10 000, väiksemate kui 0,5 hektari suuruste põllumassiivide korral põllumassiivi kaart mõõtkavas 1 : 5000 või nende puudumisel katastrikaart või muu sobiv kaardimaterjal;
- 3) põllu number ja pindala;
- 4) põllul kasvatatav taimekultuur, taimeliik või muu põllumajandusmaa kasutamise viis;
- 5) loomade karjatamise korral andmed karjatamisperioodi, karjatatud loomade liigi ja arvu, karjamaa asukoha ning pindala kohta;
- 6) väetiste, sealhulgas kasutatud tahe- ja vedelsõnniku kogused, nende lämmastiku- ja fosforisisaldus, kasutamise aeg ning kasutatud meliorantide nimetus ja kogus;
- 7) sõnnikuauna moodustamise alguse ja lõpu kuupäev, aunast sõnniku laotamise kuupäev ning sõnnikuauna paiknemise koht põllumassiivi kaardil;
- 8) taimekaitsevaduse § 78 lõikes 6 nimetatud andmed;
- 9) tehtud töö kuupäev.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 8 punktides 4–9 nimetatud andmed kantakse põlluraamatusse iga põllu kohta.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(10) Isik võib põlluraamatusse kanda muud asjakohased põllumajandusliku tegevusega seotud andmed.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(11) Põlluraamatusse kantakse andmed tehtud tööde kohta kümne kalendripäeva jooksul töö tegemisest või lõpetamisest arvates.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(12) Põllumassiivi või selle osa üleminekul uuele valdajale tuleb põllumassiivi või selle osa andmeid sisaldav põlluraamatu osa üle anda uuele valdajale, kes jätkab selle põlluraamatu osa pidamist.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

§ 26². Sõnniku ja virtsa hoidmise nõuded

(1) Kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi, peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla.

(2) Sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla peab mahutama vähemalt kaheksa kuu sõnniku ja virtsa ning vajaduse korral, sõltuvalt loomapidamishoones kasutatavast tehnoloogiast, ka sealt pärit reovee. Sõnnikuhoidla mahutavuse kalkuleerimisel võib välja arvata loomade poolt karjatamisperioodil karjamaale jäetud sõnniku kogused.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(3) Loomapidamishooneel, kus kasutatakse sügavallapanutehnoloogiat ja mis mahutab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sõnnikukoguse, ei pea sõnnikuhoidlat olema. Kui loomapidamishoone ei mahuta lõikes 2 nimetatud sõnnikukogust, peab üle jääva koguse jaoks olema seda mahutav hoidla.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(3¹) Kui loomapidaja suunab sõnniku lepingu alusel hoidmisele või töötlemisele teise isiku hoidlasse või töötlemiskohta, peab loomapidamishoone kasutamisel olema tagatud lekkekindla hoidla olemasolu, mis mahutab vähemalt ühe kuu sõnnikukoguse.

[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]

(3²) Sõnnikuhoidlad, sõnniku- ja virtsahoidlad ning sügavallapanuga loomapidamishooned peavad olema lekkekindlad ning nende konstruktsioon peab tagama ohutuse ja lekete vältimise hoidla käitamisel, sealhulgas selle täitmisel ja tühjendamisel.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(3³) Kui loomapidamishoones peetavaid loomi on 10 või vähem loomühikut ja seal tekib tahesõnnik või sügavallapanusõnnik, võib tekkivat sõnnikut ajutiselt enne laotamist või auna viimist hoiustada hoone juures veekindla põhjaga alal ja vihmavee eest kaitstult.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(4) [Kehtetu -RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

(5) Haritaval maal on aunas enne laotamist lubatud hoida kuni kahe kuu jooksul vaid tahesõnnikut, mille kuivainesisaldus on vähemalt 20 protsenti ning mis ei ületa ühe vegetatsiooniperioodi kasutuskogust.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(6) Sügavallapanusõnnikut, mille kuivainesisaldus on vähemalt 25 protsenti ning mille kogus ei ületa ühe vegetatsiooniperioodi kasutuskogust, on aunas lubatud hoida kuni kaheksa kuu jooksul, teavitades sellest Keskkonnaametit vähemalt 14 päeva enne auna moodustamist.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(7) Tahe- ja sügavallapanusõnniku ladustamine auna on keelatud 1. detsembrist kuni 31. jaanuarini.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

(8) Sõnnikuaun peab paiknema tasasel maal, vähemalt 50 meetri kaugusel pinnaveekogust, kaevust ja karstilehtrist. Sõnnikuauna ei tohi rajada maaparandussüsteemi drenaažitoru kohale, kaitsmata põhjaveega, liigniiskele ega üleujutatavale alale.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

§ 26³. Valgala kaitse põllumajandusreostuse eest nitraaditundlikul alal

(1) Põhja- ja pinnavee kaitseks määratakse põllumajandusootmisega piirkondades nitraaditundlikud alad. Nitraaditundlikuks loetakse ala, kus põllumajanduslik tegevus on põhjustanud või võib põhjustada nitraatioonisalduse põhjavees üle 50 mg/l või mille pinnaveekogud on põllumajanduslikust tegevusest tingituna eutrofeerunud või eutrofeerumisohus.

(2) Nitraaditundlikud alad ja nende piires kaitsmata põhjaveega pae- ja karstialad pinnakatte paksusega kuni 2 m määrab ning nendel aladel käesoleva paragrahvi lõigete 5 ja 6 kohaste kitsenduste ulatuse kehtestab kaitse-eeskirjaga [Vabariigi Valitsusoma](#) määrusega.

(3) [Kehtetu -[RT I, 06.01.2016, 2](#)- jõust. 16.01.2016]

(4) [Kehtetu -[RT I, 06.01.2016, 2](#)- jõust. 16.01.2016]

(5) Nitraaditundliku ala kaitsmata põhjaveega aladel pinnakatte paksusega kuni kaks meetrit ja karstialadel võib kaitse-eeskirja alusel piirata:

- 1) mineraalväetistega antavat lämmastikku aasta keskmise koguseni 100 kg haritava maa ühe hektari kohta;
- 2) loomapidamist 1,5 loomühikuni haritava maa ühe hektari kohta;
- 3) reoveesette kasutamist.

(6) Allikate ja karstilehtrite ümbruses on kuni 50 meetri ulatuses veepiirist või karstilehtri servast keelatud väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine ja sõnniku hoidmine sõnnikuaunas, kui kaitse-eeskiri teisiti ei sätesta, ja muud kaitse-eeskirjas sätestatud vee kvaliteeti ohustavad toimingud. Kaitse-eeskirjaga võib 50-meetrise piirangutega ala ulatust vähendada.

(7) Nitraaditundlikul alal asuvast põllumajandusega tegeleva isiku poolt kasutatavast haritavast maast peab vähemalt 30 protsenti olema 1. novembrist kuni 31. märtsini kaetud taimkattega. Sellest protsendist 1/3 võib asendada teravilja-, rapsi- või rüpsipõhu sügisese sissekänniga. Taimkattena käesoleva seaduse tähenduses mõistetakse talvituvaid kultuure, nagu taliteraviljad, taliraps, talirüps, kõrrelised ja liblikõielised heintaimed ning maitse- ja ravimtaimed.

[[RT I 2009, 1, 2](#)- jõust. 12.01.2009]

(8) [Kehtetu -[RT I 2004, 28, 190](#)- jõust. 01.05.2004]

(9) Nitraaditundlikul alal rakendatud veekaitsemeetmete tõhususe hindamiseks kinnitab valdkonna eest vastutav minister seireprogrammi.

(10) Seiretulemuste alusel korrigeeritakse iga nelja aasta järel nitraaditundlikul alal kehtestatud kitsendusi ja kohustusi.

(11) [Kehtetu -[RT I 2004, 28, 190](#)- jõust. 01.05.2004]

(12) Põllumajandustootmisest pärineva reostuse mõju vähendamiseks pinna- ja põhjaveele koostatakse vastavaid meetmeid sisaldav nitraaditundliku ala tegevuskava. Tegevuskava koostamist korraldab Keskkonnaministeerium selleks otstarbeks riigieelarvest eraldatud rahalistest vahenditest ning tegevuskava kinnitab Vabariigi Valitsus. Nitraaditundliku ala tegevuskava korrigeeritakse vajaduse korral nelja aasta järel vastavalt pinna- ja põhjavee seireandmetele.

[[RT I 2005, 37, 280](#)- jõust. 10.07.2005]

(13) Nitraaditundliku ala tegevuskava koostamise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

[[RT I, 22.12.2012, 13](#)- jõust. 01.01.2013]

(14) Nitraaditundliku ala tegevuskava koostamise algatab valdkonna eest vastutav minister. Keskkonnaministeerium avaldab tegevuskava algatamise teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes ühe kuu jooksul asjaomase otsuse tegemisest arvates.

[[RT I, 22.12.2012, 13](#)- jõust. 01.01.2013]

(15) Nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu koostamisse kaasatakse nitraaditundlikul alal asuvad kohaliku omavalitsuse üksused, põllumajandus- ja vesiviljelustootjate esindusorganisatsioonid ning teised huvirühmad.

[[RT I, 22.12.2012, 13](#)- jõust. 01.01.2013]

(16) Enne avalikku väljapanekut kooskõlastatakse nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu ministeeriumidega, kelle valitsemisala tegevuskava puudutab, ning saadetakse arvamuse avaldamiseks nitraaditundlikul alal asuvatele kohaliku omavalitsuse üksustele ning põllumajandus- ja vesiviljelustootjate esindusorganisatsioonidele. Kooskõlastamiseks ning arvamuse avaldamiseks antav aeg peab olema vähemalt 15 tööpäeva.

[[RT I, 22.12.2012, 13](#)- jõust. 01.01.2013]

(17) Pärast nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu kooskõlastamist vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 16 pannakse see välja Keskkonnaministeeriumi veebilehele. Avaliku väljapaneku aeg peab olema vähemalt 30 päeva. Avaliku väljapaneku ajast, kohast ning ettepanekute esitamise tähtjast teavitatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

[[RT I, 22.12.2012, 13](#)- jõust. 01.01.2013]

(18) Avaliku väljapaneku ajal on igaühel õigus esitada nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele vastab tegevuskava koostamise korraldaja kirjalikult kahe kuu jooksul, arvates ettepanekute esitamise tähtaja möödumisest.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

(19) Nitraaditundliku ala tegevuskava kinnitamise otsus avaldatakse koos tegevuskavaga Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 26⁴. Nitraaditundliku ala valitseja, valitsemine ja kitsenduste kehtivus

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(1) Nitraaditundliku ala valitseja on Keskkonnaamet, kellele on käesolevas seaduses ettenähtud ulatuses ja korras antud nitraaditundliku ala valitsemise volitus.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(2) Nitraaditundliku ala valitsemine on kaitse-eeskirjaga sätestatud kaitsemeetmete täitmise koordineerimine.

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(5) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(6) Kinnisasja võõrandamisel on võõrandaja kohustatud teavitama uut omanikku kinnisasja asumisest nitraaditundlikul alal.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(7) Kinnisasja omanik esitab kinnistusametile avalduse seadusjärgsete kitsenduste ja kohustuste lõpetamise või muutmise kandmiseks kinnistusraamatusse.

(8) Kinnisasja valdusest väljaandmisel peab omaniku ja valdaja vaheline leping sisaldama kaitse-eeskirjast tulenevaid kitsendusi ja kohustusi.

§ 26⁵. Ohtlikest ainetest ja muudest saasteainetest põhjustatud koormuse ja reostuse vältimine ning vähendamine valgalal

(1) Valgala ei tohi ohtlike ainetega ega muude saasteainetega koormata nii, et see põhjustab või võib põhjustada pinna- või põhjavee seisundi halvenemist.

(2) Saasteaine ehk reoaine on mis tahes aine, mis võib põhjustada reostust. Saasteaineteks on eelkõige järgmised ained:

1) halogeenorgaanilised ühendid ja ained, mis võivad veekeskkonnas selliseid halogeenorgaanilisi ühendeid moodustada;

2) fosfororgaanilised ühendid;

3) tinaorgaanilised ühendid;

4) ained ja ainesegud või nende lagunemissaadused, millel on kantserogeensed või mutageensed omadused või omadused, mis võivad veekeskkonnas või veekeskkonna kaudu mõjutada organismide sisesekretsiooniga seotud talitlusi;

5) püsivad süsivesinikud ja püsivad bioakumuleeruvad orgaanilised toksilised ained;

6) tsüaniidid;

7) metallid ja nende ühendid;

8) arseen ja selle ühendid;

9) biotsiidid ja taimekaitsevahendid;

10) hõljuvained;

11) ained, mis soodustavad eutrofeerumist, eelkõige nitraadid ja fosfaadid;

12) ained, mis avaldavad ebasoodsat mõju hapnikurežiimile.

(3) Ohtlik aine käesoleva seaduse tähenduses on element või ühend, mis mürgisuse, püsivuse või bioakumulatsiooni tõttu põhjustab või võib põhjustada ohtu inimese tervisele ning kahjustab või võib kahjustada teisi elusorganisme või ökosüsteeme.

(4) Prioriteetne aine on ohtlik aine, mis põhjustab märkimisväärset ohtu veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu inimese tervisele ja kahjustab või võib kahjustada teisi elusorganisme või ökosüsteeme ning mille veekeskkonda juhtimine on piiratud vastavalt käesolevale seadusele nende ainete veekeskkonda juhtimise vähendamise eesmärgil.

(5) Prioriteetne ohtlik aine on ohtlik aine, mis põhjustab märkimisväärset ohtu veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu inimese tervisele ja kahjustab või võib kahjustada teisi elusorganisme või ökosüsteeme

ning mille veekeskonda juhtimine on keelatud või piiratud vastavalt käesolevale seadusele nende ainete veekeskonda juhtimise lõpetamise või järkjärgulise kõrvaldamise eesmärgil.

(6) [Kehtetu -RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(7) [Kehtetu -RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(8) Prioriteetsete ohtlike ainete juhtimine pinnavette ning nimetatud ainete ja muude saasteainete juhtimine otse põhjavette on keelatud, välja arvatud erandjuhtudel vee erikasutusloa alusel. Prioriteetsete ainete juhtimine pinnavette ja põhjavette on lubatud vee erikasutusloa alusel vastavalt käesoleva seaduse §-le 26¹¹.
[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(9) Otse põhjavette juhtimise all mõeldakse käesolevas seaduses nimetatud ainete põhjavette juhtimist ilma pinnasest või aluspinnasest läbi nõrgumata või juhtimist kaitsmata põhjaveega alale.

(10) Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimistu, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekirja ning pinnases ohtlike ainete sisalduse piirväärtused kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**määrusega.
[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(11) [Kehtetu -RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 26⁶. Põhjaveet ohustavad saasteained ja nende sisalduse läviväärtused

(1) Põhjavee saasteainesisalduse läviväärtus näitab põhjavett ohustava saasteaine kontsentratsiooni põhjaveekogumis, mille ületamisel on oht, et põhjavesi ei vasta hea keemilise seisundiklassi nõuetele.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(2) Põhjavee saasteainesisalduse läviväärtus ja põhjavett ohustavad saasteained määratakse iga põhjaveekogumi kohta, arvestades:

- 1) põhjavee saasteainetesisalduse taustataset;
- 2) põhjaveekogumi hüdrogeoloogilisi tingimusi;
- 3) põhjaveekogumist sõltuvate veekogude, maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundit ning nende vastastikust seost ja vastastikuse mõju ulatust;
- 4) võimalikku mõju, mida avaldab praegune või tulevane õigustatud sekkumine põhjavee kasutusse või funktsioonidesse;
- 5) inimtegevust, sealhulgas hajukoormusallikatest pärinevaid saasteaineid;
- 6) saasteainete päritolu, nende võimalikku esinemist looduses, toksilisust ja kalduvust levida, püsivust ja bioakumulatsiooni potentsiaali.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(3) Taustatase käesoleva seaduse tähenduses on saasteaine sisaldus või indikaatorväärtus põhjaveekogumis, milles ei esine või esineb väga vähe selle kogumi keemilist koostist mõjutavaid inimtekkelisi muutusi.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(4) Põhjaveet ohustavate saasteainete nimekirja ja nende saasteainete sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**määrusega. Riigipiiri ületava põhjaveekogumi korral kooskõlastatakse põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused enne nende kehtestamist välisriigi pädeva asutusega vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5) Veemajanduskavas avaldatakse:

- 1) ohustatud põhjaveekogumite nimekiri koos põhjaveekogumite kirjeldusega;
- 2) põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri ja nende saasteainete sisalduse läviväärtused;
- 3) läviväärtuste kehtestamise menetluse kokkuvõte;
- 4) looduslikult esineva saasteainesisalduse läviväärtuse ja selle taustataseme suhe;
- 5) saasteainesisalduse läviväärtuse ja õigusaktidega kehtestatud põhja- ja pinnavee piirväärtuste ning muude saasteainete toksilisuse, ökotoksilisuse, püsivuse, bioakumulatsiooni potentsiaali ja levimiskalduvuse andmete suhe.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 26⁷. Põhjaveet ohustavate saasteainete nimekirja ja saasteainete sisalduse läviväärtuste muutmine

(1) Põhjaveet ohustavate saasteainete nimekirja ja saasteainete sisalduse läviväärtusi muudetakse ja täiendatakse inimese tervise ja keskkonnakaitse huvides vastavalt uuele teabele saasteainete kohta.

(2) Põhjaveet ohustavate saasteainete nimekirjast võib saasteaine eemaldada juhul, kui see saasteaine põhjaveekogumi head keemilist seisundit enam ei ohusta.

(3) Põhjaveet ohustavate saasteainete nimekirja ja saasteainete sisalduse läviväärtuste muutmisest esitatakse ülevaade veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 26⁸. Põhjavee kvaliteedi piirväärtused

(1) Põhjavee kvaliteedi piirväärtus näitab saasteaine kontsentratsiooni põhjavees, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(1¹) Kui põhjaveekogumi põhjavee kvaliteedi piirväärtuste rakendamine ei taga põhjaveekogumist sõltuva pinnaveekogumi keskkonnaeesmärkide saavutamist või põhjustab pinnaveekogumi ökoloogilise või keemilise seisundi märkimisväärset halvenemist või kahju põhjaveekogumist sõltuvale maismaaökosüsteemile, tuleb valdkonna eest vastutaval ministril kehtestada nende põhjavee saasteainete kvaliteedi piirväärtustest rangemad läviväärtused.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(2) Ohtlike ainete ja põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel arvesse võetavate põhjavett ohustavate saasteainete, sealhulgas nitraatide ja pestitsiidide toimeainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud juhul kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega põhjavee saasteainete kvaliteedi piirväärtusest rangemad läviväärtused.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 26⁹. Põhjavee saasteainesisalduse oluline ja püsiv kasvusuundumus

(1) Põhjavee saasteainesisalduse oluline kasvusuundumus või püsiv kasvusuundumus näitab saasteainesisalduse statistiliselt ja keskkonna seisukohast olulist kasvu ohustatud põhjaveekogumis. Saasteainesisalduse sellisele kasvusuundumusele tuleb anda tagasikäik ja määrata saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkt.

(2) Põhjavee saasteainesisalduse oluline kasvusuundumus on ohustatud põhjaveekogumis aasta keskmise saasteainesisalduse kasv kahe järjestikuse aasta jooksul üle 20 protsendi lähtetasemest.

(3) Põhjavee saasteainesisalduse püsiv kasvusuundumus on aasta keskmise saasteainesisalduse kasv ohustatud põhjaveekogumis kuue järjestikuse aasta jooksul lähtetasemega võrreldes.

(4) Lähtetase on aastatel 2007–2009 põhjavee seire käigus mõõdetud põhjaveekogumi keskmine saasteainesisaldus.

(5) Saasteainesisalduse oluline kasvusuundumus ohustatud põhjaveekogumites tehakse kindlaks iga kahe aasta järel ja püsiv kasvusuundumus iga kuue aasta järel ning need avaldatakse veemajanduskavas.

(6) Kui punktkoormusallikast pärineva reostuse või pinnase reostuse mõju põhjaveele ohustab põhjaveekogumi head keemilist seisundit või hea keemilise seisundi saavutamist, tuleb täiendavalt hinnata saasteainesisalduse olulist ja püsivat kasvusuundumust, et määrata reostuse ulatus ja mõju keskkonnale ning rakendada meetmeid reostuse levimise vältimiseks suuremale alale, vältida ohtu inimese tervisele ja keskkonnale, olulisi negatiivseid muutusi põhjavee keemilises seisundis ja viivitusi keskkonnaeesmärkide saavutamisel. Saasteainesisalduse olulise ja püsiva kasvusuundumuse täiendava hindamise tulemuste ülevaade avaldatakse veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 26¹⁰. Põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkt

(1) Põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkt näitab, et ohustatud põhjaveekogumi saasteainesisaldus on tõusnud 75 protsendini saasteainesisalduse läviväärtusest või põhjavee kvaliteedi piirväärtusest ning saasteainesisalduse olulise või püsiva kasvusuundumuse langusele pööramiseks tuleb rakendada asjakohaseid meetmeid.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(2) Põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkt võib olla väiksem või suurem kui 75 protsenti saasteainesisalduse läviväärtusest või põhjavee kvaliteedi piirväärtusest, kui:

1) sellise saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkti juures on võimalik kõige tasuvamalt vältida või niipalju kui võimalik leevendada olulisi negatiivseid muutusi põhjavee keemilises seisundis;

2) saasteainesisalduse avastamiskünnis ei võimalda rakendada põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punktina 75 protsenti saasteaine läviväärtusest või põhjavee kvaliteedi piirväärtusest.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(3) Põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkt võib olla suurem kui 75 protsenti saasteaine läviväärtusest või põhjavee kvaliteedi piirväärtusest vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 2 punktile 1, kui sellega ei põhjustata viivitusi keskkonnanormide saavutamisel.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(4) Nitraatide kasvusuundumuse langusele pööramise punkt nitraaditundlikul alal on 40 mg/l.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud või lõigete 2 ja 3 kohaselt määratud põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punkte kohaldatakse nendes põhjaveekogumites, kus on vastavalt käesoleva seaduse §-le 26⁹ tuvastatud saasteainesisalduse oluline või püsiv kasvusuundumus. Nimetatud punktide määramist korraldab Keskkonnaministeerium.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(6) Põhjavee saasteainesisalduse kasvusuundumuse langusele pööramise punktid avaldatakse iga kuue aasta järel veemajanduskavas. Nimetatud punkte ei tohi veemajanduskavade kuueaastase perioodi vältel muuta.
[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

§ 26¹¹. Ohtlike aineid sisaldav veeheide vee erikasutusloa alusel

(1) Ohtlike aineid sisaldav veeheide on lubatud vee erikasutusloa olemasolu korral.

(2) Vee erikasutusloa andmisel on vee erikasutusloa andja kohustatud arvesse võtma veeuringu tulemusi, sealhulgas ohtlike aineid sisaldava veeheite mõju prognoosi suubla seisundile.

(3) Ohtlike aineid sisaldava veeheite korral kantakse vee erikasutusloale:

- 1) ohtliku aine suurim lubatav sisaldus heitvees ehk heite piirväärtus;
- 2) ohtliku aine lubatav heitekogus vee erikasutusloaga määratud aja jooksul;
- 3) ohtliku aine lubatav heitekogus tooraine- või toodanguühiku kohta, arvestades parimat võimalikku tehnikat;
- 4) ohtlike aineid sisaldava heitvee suublasse juhtimise tingimused;
- 5) ohtlike aineid sisaldava veeheite seireõuded;
- 6) ohtlike aineid sisaldava heitvee suubla seireõuded;
- 7) ohtliku aine piirväärtus suublas;
- 8) meetmed, mis vähendavad ohtlike ainete mõju suublale.

(4) Tööstusettevõtetest või ohtlike aineid kasutavatest muudest ettevõtetest ohtlike ainete ühiskanalisatsiooni juhtimise tingimused peavad vastama käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule.

(5) Vee erikasutusloa alusel toimuva seire tulemustest peab vee erikasutaja teavitama vee erikasutusloa andjat, kes edastab asjaomasele andmekogule andmed ohtlike aineid sisaldava veeheite kohta.

(6) [Kehtetu -RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 26¹². Veeheide põhjavette vee erikasutusloa alusel

(1) Otse põhjavette võib vee erikasutusloa alusel juhtida maasoojussüsteemis soojusvaheti läbinud põhjavett, kui see juhitakse tagasi samasse põhjaveekihti ning väljaspool põhjaveehaarde mõjuraadiust.

(2) Kui see ei ohusta põhjaveekogumi keskkonnanormide saavutamist, siis võib vee erikasutusloas sätestatud tingimustel:

- 1) juhtida geoloogiliste setendite kihtidesse, millest põlevad maavarad või muud ained kaevandati, või geoloogiliste setendite muudesse kihtidesse, mida ei saa looduslikel põhjustel püsivalt kasutada muul otstarbel, heitvett, mis ei tohi sisaldada muid saasteaineid peale nende saasteainete, mis on tekkinud põlevate maavarade uurimise ja kaevandamise käigus;
 - 2) juhtida põhjavette kaevandustest ja karjääridest väljapumbatud vett või seoses ehitus- ja hooldustöödega väljapumbatud vett;
 - 3) juhtida geoloogiliste setendite kihtidesse, mida ei saa looduslikel põhjustel püsivalt kasutada muul otstarbel, maagaasi või vedelgaasi (LPG) selle ladustamise eesmärgil;
 - 4) juhtida geoloogiliste setendite kihtidesse maagaasi või vedelgaasi selle ladustamise eesmärgil, kui see on hädavajalik maagaasiga varustamiskindluse tagamiseks ja kui ladustamise käigus hoitakse ära gaasi vastuvõtva põhjavee seisundi halvenemine või selle oht tulevikus;
 - 5) juhtida põhjavette aineid teaduslikul eesmärgil pinna- ja põhjavee kirjeldamiseks, kaitsmiseks või seisundi parandamiseks koguses, mis on nimetatud otstarbel hädavajalik.
- [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 26¹³. Põhjavee kaitstus

- (1) Põhjavee kaitstus on põhjaveekihi kaetus veepidemega või vett halvasti juhtiva pinnasekihiga.
- (2) Põhjaveekihi kaitstuse hindamisel arvestatakse pinnakatte koostist ja kõiki põhjaveekihi kohal lasuvaid veepidemeid.
- (3) Põhjaveekihi kaitstuse järgi jagunevad alad järgmiselt:
 - 1) kaitsmata põhjaveega alaks loetakse karstialad ja alvarid ning ala, kus põhjaveekihil lasub kuni kahe meetri paksune moreenikiht või kuni 20 meetri paksune liiva- või kruusakiht;
 - 2) nõrgalt kaitstud põhjaveega alaks loetakse ala, kus põhjaveekihil lasub 2–10 meetri paksune moreenikiht või kuni kahe meetri paksune savi- või liivsaviikiht või 20–40 meetri paksune liiva- või kruusakiht;
 - 3) keskmiselt kaitstud põhjaveega alaks loetakse ala, kus põhjaveekihil lasub 10–20 meetri paksune moreenikiht või 2–5 meetri paksune savi- või liivsaviikiht;
 - 4) suhteliselt kaitstud põhjaveega alaks loetakse ala, kus põhjaveekihil lasub üle 20 meetri paksune moreenikiht või üle viie meetri paksune savi- või liivsaviikiht;
 - 5) kaitstud põhjaveega alaks loetakse ala, kus põhjaveekiht on kaetud regionaalse veepidemega.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 26¹⁴. Saasteainete heitmine laevalt merre

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(1) Saasteainete merreheitmine on 1978. aasta protokolliga muudetud 1973. aasta rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni (edaspidi *MARPOL*) I lisas (nafta ja naftasegu) ja II lisas (mahtlastina veetavad ohtlikud vedelkemikaalid) sätestatud ainete laevalt merrelaskmine mis tahes põhjusel, kaasa arvatud selliste ainete leke ja väljapumpamine.

[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

(2) Saasteainete merreheitmine laevalt on keelatud.

[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

(3) Merealal, rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavates väinades ning avamerel ei loeta saasteainete merreheitmist käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud keelu rikkumiseks, kui:

- 1) saasteainete merreheitmine on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimese elu päästmiseks merel;
- 2) saasteaineid heidetakse merre reostuse tõrjeks reostusest tuleneva kahju vähendamise eesmärgil ning merealal on nende saasteainete kasutamiseks käesoleva seaduse § 8 lõike 5 kohane nõusolek, ning muudel juhtudel saasteainete merreheitmise asukohariigi pädeva asutuse luba või nõusolek;
- 3) kui see vastab *MARPOL* I lisa reeglites 15 või 34 või II lisa reeglis 13 sätestatule.

[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

(4) Saasteainete merreheitmist ei loeta reederi, kapteni ega kapteni vastutusel tegutseva laevapere toimepandud õigusrikkumiseks rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavates väinades, majandusvööndis või avamerel aset leidnud saasteainete sellise merreheitmise korral, kui saasteainete merreheitmine on põhjustatud laeva või selle seadmete vigastusest ja kui pärast vigastuse ilmnemist või merreheitmise avastamist on tarvitusele võetud kõik mõistlikud ettevaatusabinõud merreheitmise vältimiseks või vähendamiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud erandit ei kohaldata, kui saasteainete merreheitmise põhjustas reederi või kapteni tahtlik või ettevaatamatu tegu.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata sõjalaevadele, mereväe abilaevadele ja muudele laevadele, mille omanik või valdaja on riik ning mida kasutatakse mitteäriilistel eesmärkidel.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 26¹⁵. Laevalt saasteainete merre heitmisega või merel toimuva muu keelatud tegevusega tekitatud keskkonnakahju

(1) Laevalt saasteainete merre heitmisega või merel toimuva muu keelatud tegevusega veele või looma- või taimeliigi isenditele tekitatud kahju (edaspidi *keskkonnakahju*) on otseselt või kaudselt mõõdetav ebasoodne muutus vee kvaliteeti või looma- või taimeliikide kooslusi iseloomustavates näitajates, sealhulgas isendite elupaiga kvaliteedis või isendite käitumises või seisundis.

(2) Rannikuvee suhtes loetakse veele tekitatud kahjuks selline vee kvaliteedi ebasoodne muutus, mis halvendab rannikuvee seisundit nii, et muutub rannikuvee seisundiklass.

(3) Kui keskkonnakahju on põhjustatud laevalt saasteainete merre heitmisega või merel toimuva muu keelatud tegevusega, millega seotud vastutusele ei kohaldata naftareostusest põhjustatud kahju korral kehtivat tsiviilvastutuse 1992. aasta rahvusvahelist konventsiooni, naftareostusest põhjustatud kahju kompenseerimise

rahvusvahelise fondi asutamise 1992. aasta konventsiooni või punkrikütusereostusest põhjustatud kahju eest kantava tsiviilvastutuse 2001. aasta rahvusvahelist konventsiooni, siis kohaldatakse mereala suhtes keskkonnastatuse seaduses sätestatud, võttes keskkonnakahju tuvastamisel arvesse käesoleva seaduse erisusi. [RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

§ 26¹⁶. Keskkonnakahju tuvastamine ja algne olukord

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(1) Laevadelt saasteainete merre heitmise või merel toimuva muu keelatud tegevusega tekitatud keskkonnakahju tuvastamisel arvestatakse algset olukorda ning käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud. [RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

(2) Algne olukord on loodusvara ja selle pakutavate hüvede selline seisund, mis eksisteeriks, kui kahju ei oleks tekitatud.

(3) Käesoleva seaduse § 26¹⁵ lõikes 1 nimetatud keskkonnakahju tuvastamisel lähtutakse saasteaine keskkonnaohtlikkusest, merre heidetud saasteainete kogusest ja nende sisaldusest merevees (piinormide ületamisest), liikide populatsiooni ja levila suurusest, liikide isendite elupaiga kvaliteedi, rännete ja reprodutiivse käitumise ning füsioloogilise seisundi muutustest, saasteainete merre heitmise või merel toimuva muu keelatud tegevusega põhjustatud muutuse ajalisest kestusest ja geograafilisest ulatusest, muutusest mõjutatud koosluste ja populatsioonide hulgast, muutuse pöördumatusest ning mõjutatud ökosüsteemi elementide taastumisvõimest ja taastumisajast. [RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

(4) Keskkonnakahjuna käesoleva seaduse § 26¹⁵ lõike 1 tähenduses võidakse mitte käsitada ebasoodsat muutust, mis on väiksem kui looduslik muutus, mida peetakse konkreetse elupaiga, liigi või kaitstava ala puhul normaalseks, mis on tekkinud looduslikel põhjustel või tavapärase majandamise käigus, või kui elupaik, liik või kaitstav ala saavutab lühikese aja jooksul ja ilma sekkumiseta kas algse olukorra või olukorra, mis võimaldab saavutada algse olukorraga võrreldes samaväärse või parema olukorra. [RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5) Kui eelnevalt ei ole hinnatud rannikuvee seisundiklassi, lähtutakse veele tekitatud kahju tuvastamisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ning vajaduse korral eksperdiarvamusest, võttes arvesse vastava rannikuveekogumi tüübiomaseid võrdlustingimusi, survetegurite olemasolu ja nende eeldatavat mõju, rannikuveekogumi üldmuljet ning ökoloogilise seisundi üldkirjeldust.

(6) Kahju ulatuse määramisel võetakse aluseks, et:

1) kahju on oluline, kui muutused on ulatuslikud ja hõlmavad suuremat ala või suuremat koosluste ja populatsioonide hulka, kuid kahjustatud keskkond taastub teatud aja jooksul (üks kuni viis aastat);

2) kahju on suur, kui muutused on pöördumatud või kahjustuseelse seisundi taastumine võtab aega rohkem kui viis aastat.

(7) Laevadelt saasteainete merre heitmise või merel toimuva muu keelatud tegevusega tekitatud keskkonnakahju tuvastab Keskkonnainspeksioon. Keskkonnainspeksioonil on õigus nõuda kahju tekitajalt keskkonnakahjuga või kahju ohuga seotud ning muid kahju tuvastamiseks vajalikke andmeid. [RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

(8) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega nende liikide ja liigirühmade nimekirja, millele avaldub ebasoodne muutus loetakse veele või looma- või taimeliikide isenditele või nende osadele tekitatud kahjuks § 26¹⁵ lõike 1 tähenduses.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(9) [Kehtetu -RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

§ 26¹⁷. Eksperdi kaasamine

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(1) Keskkonnainspeksioon võib kaasata kahju hindamisele eksperte ja Keskkonnaameti.

[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]

(2) Eksperdikas võib olla füüsiline isik, kellel on loodusvara ja selle pakutavate hüvede uurimisel pikaajalised kogemused ning kes on andnud usaldusväärseid hinnanguid asjaomase loodusvara kaitse või säästliku kasutamise küsimustes.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(3) Kui keskkonnakahju võib mõjutada inimese tervist, lähtub Keskkonnainspeksioon eksperdi valikul Sotsiaalministeeriumi arvamusest selle kohta, millistele kriteeriumidele peaks ekspert sellisel juhtumil vastama.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 27. Veekogu jääkatte kaitse

- (1) Veekogu jääkatet ei tohi reostada ega risustada naftasaaduste, kemikaalide, jäätmete ja muude reoainetega.
- (2) Jää võtmisega ei tohi vett reostada, liigvähendada ega veekogu risustada.

§ 28. Veehaarde sanitaarkaitseala

- (1) Veehaarde sanitaarkaitseala on joogivee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus veeomaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist.
- (2) Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5¹ sätestatud juhud, on:
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
 - 1) 50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi ühe puurkaevuga;
 - 2) 50 m puurkaevude rea teljest mõlemale poole, 50 m rea äärmistest puurkaevudest ja puurkaevude reas puurkaevude vaheline maa, kui vett võetakse põhjaveekihi kahe või enama puurkaevuga;
 - 3) 200 m veevõtukohest ülesvoolu, 50 m allavoolu ning 50 m veevõtukohest mõlemale poole mööda veekogu kaldaga risti tõmmatud ja veevõtukohta läbivat joont, kui vett võetakse vooluveekogust;
 - 4) veekogu akvatoorium koos 90 m laiuse kaldavööndiga, kui vett võetakse seisuveekogust.
- (3) Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Sellise veevõtukohta hooldusnõuded põhjavee kaitseks kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
- (4) Keskkonnaamet võib määrata veehaarde sanitaarkaitseala ulatuseks:
[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]
 - 1) 10 meetrit puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 kuupmeetri ööpäevas ja kasutatakse kuni 50 inimese vajaduseks;
 - 2) 30 meetrit puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi üle 10 kuupmeetri ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud;
 - 3) 10 meetrit puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi alla 50 kuupmeetri ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud vastavalt veehaarde ja põhjavee seisundi eksperdi hinnangule, mille on koostanud hüdrogeoloogiliste uuringute tegevusluba omav isik, ning sanitaarkaitseala vähendamiseks on saadud Terviseameti kirjalik nõusolek.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]
- (5) Sanitaarkaitseala võib ulatuda veevõtukohest kuni 200 meetrini, kui põhjaveekihi võetakse üle 500 kuupmeetri vett ööpäevas. Sellise sanitaarkaitseala piirid kehtestab veehaarde projekti alusel Keskkonnaamet.
[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]
- (5¹) Veekogu veehaarde sanitaarkaitseala on veekogu akvatoorium koos kaldavööndiga vähemalt 90 meetri ulatuses, kui vett võetakse üle 500 kuupmeetri ööpäevas. Sellise sanitaarkaitseala piirid kehtestab veehaarde projekti või veehaarde sanitaarkaitseala projekti alusel Keskkonnaamet.
[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]
- (6) Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#). Nimetatud kord sätestab ka omavalitsuse informeerimist veehaarde sanitaarkaitseala moodustamisest.

§ 28¹. Kitsendused veehaarde sanitaarkaitsealal

- (1) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m või 50 m on majandustegevus keelatud, välja arvatud:
 - 1) veehaarderajatiste teenindamine;
 - 2) metsa hooldamine;
 - 3) heintaimede niitmine;
 - 4) veeseire.
- (2) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal, mille laius on üle 30 meetri, rakendatakse looduskaitseaduses sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi.
[RT I 2004, 38, 258- jõust. 10.05.2004]
- (3) Voolu- ja seisuveekogude veehaarde sanitaarkaitsealal rakendatakse:
 - 1) käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kitsendusi Kirde-Eesti ja Narva linna veehaardel, Narva jõel ja Tallinna linna veehaardel Ülemiste järvel;
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]
 - 2) looduskaitseaduses sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi teistel veekogudel ja Tallinna linna veehaarde käesoleva lõike punktis 1 nimetatata veekogudel.
[RT I 2004, 38, 258- jõust. 10.05.2004]

(4) Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel ja veekogu akvatooriumi osal, mis jääb veehaarde sanitaarkaitsealasse.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kitsendustega veehaarde sanitaarkaitsealal ei ole kallasrada. Sanitaarkaitsealal võivad viibida ainult need inimesed, kes täidavad keskkonnajärelevalve ja tervisekaitse, veehaarderajatiste teenindamise, metsa hooldamise, heintaimede niitmise ja veeseirega seotud tööülesandeid.

(6) Kui veekogu sanitaarkaitsealal on vaja teha veekogu või sanitaarkaitseala enda korrashoiuks vajalikke käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatavaid töid, annab selleks Keskkonnaameti nõusolekul loa kohalik omavalitsus.

[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]

§ 29. Veekaitsevöönd

(1) Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd.

(2) Veekaitsevööndi ulatus tavalisest veepiirist on:

- 1) Läänemerel, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning Võrtsjärvel – 20 m;
- 2) teistel järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m;
- 3) maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

(3) Tavaline veepiir on käesoleva seaduse tähenduses põhikaardil märgitud veekogu piir.

(4) Veekaitsevööndis on keelatud:

1) maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;

2) puu- ja põõsarinde raie ilma Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

3) majandustegevus, välja arvatud veest väljauhutud taimestiku eemaldamine, heina niitmine, roo lõikamine, heina ja roo koristamine ning Keskkonnaameti nõusolekul ja tingimustel karjatamine mererannikul;

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

4) väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesette kasutamine ning sõnnikuhoidla või -auna paigaldamine. Lubatud on taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjuritõrje puhanguliste kollete likvideerimisel Keskkonnaameti igakordsel loal.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1–3 sätestatud piirangud ei laiene maavara või maa-ainese kaevandamise tulemusena tekkinud tehisveekogule, mis asub maardlal, mäeeraldisel või selle mäeeraldisel teenindusmaal, kuni kaevandamisega rikutud maa korrastatuse tunnistamiseni kaevandamisloa andja poolt maapõueseaduse §-des 48 ja 50 sätestatud korras.

[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punkti 3 kohaselt mererannikul karjatamiseks nõusoleku andmisel ja tingimuste seadmisel lähtub Keskkonnaamet piirkonna looduslikust eripärast nagu veekogu seisund, pinnase iseloom, loomkoormuse taluvus.

[RT I, 06.01.2016, 2- jõust. 16.01.2016]

§ 30.–§ 30⁶. [Kehtetud -RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 31. Vee kaitse veekogu sängi ja maapõue kasutamisel

(1) Maavarade ja maa-ainese kaevandamist veekogu põhjast või sellele toetuvate ehitiste rajamist tuleb korraldada nii, et selle tagajärjel ei kahjustuks vesi, vee-elustik ega veekogu kaldad.

(2) Kui maapõue kasutatakse muudel eesmärkidel kui põhjavee saamiseks, peab rakendama meetmeid põhjavee kaitseks.

(3) Veehaarde sanitaarkaitsealal on maavarade kaevandamine keelatud.

§ 32. Veekogu ja põhjaveekihi seisundit mõjutava ehitise asukoha valik ning tööde tegemise kord

(1) Veekogu ja põhjaveekihi seisundit mõjutava uue või rekonstrueeritava ehitise asukoha valikul, projekteerimisel, ehitamisel ja lammutamisel ning uue tehnoloogia evitamisel peab tagama vee kaitse reostamise ja liigvähendamise, veekogu kaitse risustamise eest, arvestama teiste maaomanike ja veekasutajate huve ning kindlustama joogiveevarustatuse.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Loa veekogu ja põhjaveekihi seisukorda mõjutavate tööde tegemiseks veekogul ja veekaitsevööndis annab kohalik omavalitsus maaomaniku ja veekasutaja nõusolekul.

(3) Kui käesoleva paragrahvi 2. lõikes märgitud tööd toimuvad veehaarde sanitaarkaitsealal, siis on vajalik veehaarde omaniku nõusolek.

§ 33. Vee ja veekogu seisundit mõjutavate tööde ja vee kasutamise peatamine

(1) Kui vett või veekogu kasutatakse ilma vastava loa või nõusolekuta või kui vee seisundit mõjutavate tööde tegemisel rikutakse keskkonnakaitsenõudeid, võidakse niisugune tegevus seadusega sätestatud korras peatada.

(2) Tegevuse peatamisega seotud vaidlused lahendab kohus.

5¹. peatükk ÜLEUJUTUSOHUGA SEOTUD RISKIDE HINDAMINE JA MAANDAMINE

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33¹. Üleujutus ja üleujutusohuga seotud risk

(1) Üleujutus on harilikult veega katmata maa-ala ajutine kattumine veega, kaasa arvatud selline üleujutus, mis on põhjustatud veekogu veetaseme tõusust. Üleujutuseks ei peeta kanalisatsioonisüsteemidest põhjustatud üleujutust.

(2) Üleujutusohuga seotud risk on üleujutuse esinemise tõenäosus koos üleujutusest inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele põhjustatud võimalike kahjulike tagajärgedega.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33². Üleujutusohuga seotud riskide maandamine

(1) Üleujutusohuga seotud riskide maandamiseks korraldatakse üleujutusohuga seotud riskide esialgne hindamine ning koostatakse nende piirkondade kaardid, kus esineb üleujutusohu (üleujutusohupiirkonnad) ja esinevad üleujutusohuga seotud riskid (üleujutusohuga seotud riskipiirkonnad), ning üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava. Üleujutusohuga seotud riskide esialgset hindamist teostatakse ja üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostatakse vesikondade kaupa.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevust korraldab Keskkonnaministeerium koostöös Maaeluministeeriumi, Rahandusministeeriumi ja Siseministeeriumiga. Keskkonnaministeerium kaasab töösse maavalitsusi ja kohalikke omavalitsusi.
[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

(3) Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu ning üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid kinnitab valdkonna eest vastutav minister. Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava kiidab heaks Vabariigi Valitsuse kriisikomisjon ja kinnitab Vabariigi Valitsus.

(4) Üleujutusohuga seotud riskide esialgne hinnang, üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid ning üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava vaadatakse uuesti läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse iga kuue aasta järel samaaegselt veemajanduskava ajakohastamisega. Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu ja maandamiskava ajakohastamisel võetakse arvesse kliimamuutuse tõenäolist mõju üleujutuste esinemisele.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33³. Üleujutusohuga seotud riskide esialgne hindamine

(1) Üleujutusohuga seotud riskide hindamiseks koostatakse iga vesikonna või piiriülese vesikonna Eestis paikneva osa kohta üleujutusohuga seotud riskide esialgne hinnang.

(2) Üleujutusohuga seotud riskide esialgne hinnang koostatakse olemasolevate kättesaadavate andmete põhjal, võttes arvesse uuringutulemusi, kuidas kliimamuutus mõjub üleujutuste esinemisele. Hinnangus esitatakse vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

1) sobivas mõõtkavas vesikonna topograafiline ja maakasutust tähistav kaart, millele on kantud alamvesikondade, valgalade või alamvalgalade ning rannavööndite piirid;

2) asetleidnud teadaolevate selliste üleujutuste kirjeldus, millel oli oluline kahjulik mõju inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele, kui sarnaste üleujutuste esinemine tulevikus on endiselt tõenäoline;

3) käesoleva lõike punktis 2 nimetatud üleujutuste ulatuse ja kulgemisteede kirjeldus ning kahjuliku mõju hinnang;

4) selliste asetleidnud oluliste üleujutuste kirjeldus, mis ei põhjustanud olulisi kahjulikke tagajärgi, kuid mis võivad selliseid tagajärgi kaasa tuua nende esinemise korral tulevikus;

5) tulevikus esineda võivatest üleujutustest inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele tulenevate võimalike kahjulike tagajärgede hinnang, mis võtab arvesse maastiku iseärasusi, vooluveekogude ja jõeluhdade paiknemist, nende üldisi hüdroloogilisi ja geomorfoloogilisi omadusi, tulvakaitse tehnilike infrastruktuuride olemasolu korral nende tõhusust, asustatud alade paiknemist, majandustegevuse piirkondi ning pikaajalist arengut, sealhulgas kliimamuutuse mõju üleujutuste esinemisele.

(3) Üleujutusohuga seotud riskide hindamisel piiriüleses vesikonnas vahetatakse välisriigi pädeva asutusega käesoleva paragrahvi lõikes 2 kirjeldatud teavet vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³ ning sellise teabevahetuse raames saadud andmeid võetakse arvesse üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu koostamisel piiriülese vesikonna kohta.

(4) Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu alusel määratakse piirkonnad, kus esinevad või tõenäoliselt võivad esineda üleujutusohuga seotud olulised riskid (edaspidi *oluline riskipiirkond*). Üleujutusohuga seotud riski olulisuse määramisel hinnatakse, kas üleujutusega kaasneb muu hulgas:

[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

1) jõe kaldavööndis või mere rannavööndis kahju inimese tervisele ja varale;

2) jõesängi või ranniku erosioon või kulumine;

3) vee või veevooluga kaasa toodud uhtematerjalidega kattumisest tingitud looduslike või kultuuritaimekoosluste hävimine;

4) omandi kasutamise takistus, juurdepääsuteede äralõikamine või juurdepääsutingimuste oluline halvenemine.

(5) Piiriüleses vesikonnas asuvate oluliste riskipiirkondade paiknemine kooskõlastatakse enne nende määramist välisriigi pädeva asutusega vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁴. Üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid

(1) Olulise riskipiirkonna kohta koostatakse vesikonna tasandil riskide maandamise seisukohalt sobivas mõõtkavas üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid.

(2) Üleujutusohupiirkonna kaardil märgitakse alad, kus võib esineda:

1) väikese tõenäosusega üleujutus – üks kord 1000 või enama aasta jooksul, või erakorralisest sündmusest põhjustatud üleujutus;

2) keskmise tõenäosusega üleujutus – üks kord 100 või enama aasta jooksul;

3) suure tõenäosusega üleujutus – vähemalt üks kord vähem kui 100 aasta jooksul.

(3) Üleujutusohupiirkonna kaardile kantakse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud üleujutuste kohta andmed üleujutuse ulatuse, tulvavee kõrguse või veetaseme ning vajaduse korral vee voolukiiruse või vooluhulga kohta.

(4) Üleujutusohuga seotud riskipiirkonna kaardile kantakse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud üleujutuste võimalikke kahjulikke tagajärgi kajastavad andmed ja üleujutusest potentsiaalselt mõjutatud kaitset vajavad alad järgmiselt:

1) üleujutusest potentsiaalselt mõjutatud elanike ligikaudne arv;

2) majandustegevuse liik üleujutuse potentsiaalses mõjupiirkonnas;

3) tööstusheite seaduse § 19 lõikes 2 nimetatud tegevusvaldkondade kaitised, mis võivad üleujutuse korral põhjustada juhuslikku reostust;

[RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]

4) veekogud, mida kasutatakse joogivee võtmiseks ja mille projektikohane tootlikkus ööpäevas on üle 10 kuupmeetri või mis teenindavad enam kui 50 inimest, ning veekogud, mida kavatakse tulevikus nimetatud eesmärgil kasutada;

5) alad, mis on mõeldud puhkeotstarbeks, sealhulgas supluskohad ja supelrannad;

6) elupaikade ja liikide kaitseks looduskaitsealade alusel määratud alad, kus vee seisundi säilitamine või parandamine on oluline kaitsetegur, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alad.

7) [kehtetu -RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(5) Üleujutusohuga seotud riskipiirkonna kaardile kantakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmetele ka muud andmed, mis on vajalikud üleujutusohuga seotud oluliste riskide tuvastamiseks, sealhulgas andmed muude oluliste saasteallikate kohta.

(6) Piiriülesesse vesikonda kuuluva olulise riskipiirkonna korral vahetatakse välisriigi pädeva asutusega teavet üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide koostamiseks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁵. Üleujutusohuga seotud riski alaste dokumentide avalikustamine

Üleujutusohuga seotud riskide esialgne hinnang ning üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid avalikustatakse veemajanduskavas.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁶. Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava

(1) Üleujutusohuga seotud riskide maandamiseks koostatakse vesikonniti oluliste riskipiirkondade kohta üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava (edaspidi *riskide maandamiskava*), mille eesmärk on vähendada üleujutusest tingitud võimalikke kahjulikke tagajärgi inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele ning vähendada taoliste kahjulike tagajärgedega üleujutuste esinemise tõenäosust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud eesmärgi saavutamiseks peab riskide maandamiskava hõlmama kõiki riskide maandamise aspekte, sealhulgas riskide vältimist, kaitset üleujutuste eest ning valmisolekut üleujutusteks, üleujutuste prognoosimist ja varajase hoiatamise süsteeme. Maandamiskavas võidakse selleks kavandada jõeluhtade kasutusest väljajätmist, jätkusuutlike maakasutustavade edendamist ja muud üleujutusohuga seotud riskide vältimise meetmed, mis ei ole seotud infrastruktuuride rajamisega.

(3) Riskide maandamiskavas peavad sisalduma:

- 1) üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu tulemused vesikonna kohta kaardil, kus on näidatud vesikonna olulised riskipiirkonnad;
- 2) üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid ning nende kaartide põhjal tehtud järeldused;
- 3) üleujutusohuga seotud riskide maandamise eesmärkide kirjeldus;
- 4) kokkuvõtte üleujutusohuga seotud riskide maandamise eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmetest nende tähtsuse järjekorras, kaasa arvatud käesoleva seaduse, kemikaaliseaduse ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse alusel rakendatud üleujutustega seotud meetmetest;
- 5) piiriülese vesikonna korral rakendatavate piiriülese mõjuga meetmete tasuvuse hindamise meetodite kirjeldus;
- 6) riskide maandamiskava rakendamise kirjeldus, milles on tähtsuse järjekorras esitatud kava rakendamisel tehtavate edusammude jälgimise meetmete kirjeldus, avaliku teavitamise ja avaliku arutelu meetmete kokkuvõtte, maandamiskava rakendamise seotud asutuste loetelu, piiriüleses vesikonnas rakendatava koostöö kirjeldus ning maandamiskava seos veemajanduskavaga.
[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(4) Riskide maandamiskava koostamisel tuleb arvesse võtta muu hulgas kavaga seotud tulusid ja kulusid, üleujutuste ulatust ja kulgemisteid, potentsiaalselt üleujutatavaid piirkondi (jõeluhad, märgalad), käesoleva seaduse kohaselt sätestatud keskkonnaeesmärke, pinnase kasutamise ja kaitse nõudeid, veemajandust, ruumilist planeerimist, maakasutust, looduskaitset, navigatsiooni ja sadamate infrastruktuuri.

(5) Piiriülese vesikonna korral vahetatakse välisriigi pädeva asutusega käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 kirjeldatud teavet vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³ ning sellise teabevahetuse raames saadud andmeid võetakse arvesse riskide maandamiskava koostamisel.

(6) Riskide maandamiskavaga kehtestatavad meetmed ei tohi oma ulatuse ja mõju tõttu oluliselt suurendada üleujutusohuga seotud riske piiriüleses vesikonnas üles- või allavoolu asuva välisriigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui sellised meetmed on selle riigi pädevate asutustega kooskõlastatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 3³ ning sobivate meetmete kohaldamises on jõutud kokkuleppele.

(7) Piiriülese vesikonna korral koostatakse riskide maandamiskava vesikonna Eestis paikneva osa kohta, kooskõlastades maandamiskava enne selle kinnitamist välisriigi pädevate asutustega, või kogu piiriülese vesikonna kohta koostöös välisriigi pädeva asutusega käesoleva seaduse §-s 3³ sätestatud korras. Vajaduse korral koostatakse üksikasjalikum riskide maandamiskava piiriülese alamvesikonna tasandil.

(8) Riskide maandamiskavas kehtestatud nõudeid, erisusi, kitsendusi ning asjakohaste meetmete rakendamise vajadust võetakse arvesse veemajanduskava, maaparandushoiukava, üld- ja detailplaneeringute ning riiklike ja kohalike omavalitsuste kriisireguleerimisplaanide koostamisel.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁷. Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostamine ja avalikustamine

(1) Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostatakse vastavalt käesoleva seaduse §-le 3²⁰ samaaegselt veemajanduskava koostamisega.

(2) Keskkonnaministeerium peab tagama maandamiskava koostamise käigus kogutud informatsiooni ja materjalide säilimise.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁸. Riskide maandamiskava ajakohastamine

(1) Riskide maandamiskava ajakohastamisel võetakse arvesse maandamiskava viimasest kinnitamisest alates toimunud muutusi, mis on tuvastatud üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu ning üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide ajakohastamise tulemusena.

(2) Ajakohastatud riskide maandamiskavas esitatakse lisaks käesoleva seaduse § 33⁶ lõikes 3 sätestatudle:

- 1) ülevaade käesoleva paragrahvi lõikes 1 osutatud muutustest ja maandamiskava ajakohastamisest kava viimasest kinnitamisest arvates, sealhulgas ülevaade kliimamuutuse mõjust üleujutuste tekkimisele;
- 2) maandamiskava eesmärkide saavutamise hinnang;
- 3) maandamiskavaga kehtestatud, kuid seni rakendamata meetmete kirjeldus ja nende rakendamata jätmise selgitus;
- 4) maandamiskava viimasest kinnitamisest arvates rakendatud täiendavate meetmete kirjeldus.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33⁹. Riskide maandamiskava rakendamine

(1) Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava rakendamist korraldavad Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium ja Siseministeerium koostöös teiste ministeeriumide ja kohalike omavalitsustega.
[RT I, 30.06.2015, 4- jõust. 01.09.2015]

(2) Valmisolek üleujutusteks tagatakse päästeseaduse ja hädaolukorra seadusega sätestatud korras vastavalt hädaolukorra lahendamise plaanidele ja üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavadele.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 33¹⁰. Üleujutuse ja maa soostumise põhjustamise ning tulvavee ümbersuunamise ja tõkestamise keeld

(1) Maaomanik (maavaldaja) ja veekasutaja ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega põhjustada:

- 1) üleujutust;
- 2) kaldakindlustuse, tammi, paisu ega muu rajatise purunemist;
- 3) pinnase erosiooni ega maalihet;
- 4) maa soostumist.

(2) Üleujutusega kaasneva kahju ja muude kahjulike tagajärgede vältimiseks on keelatud olulises riskipiirkonnas tulvavee omavoliline ümbersuunamine ja tõkestamine.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 34. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

5². peatükk MEREKESKKONNA KASUTAMINE JA KAITSE

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34¹. Mereala

(1) Mereala käesoleva seaduse tähenduses hõlmab sisemerd, territoriaalmerd ja majandusvööndit üheskoos, kaasa arvatud nende all asuv merepõhi ja maapõu merealapiiride seadusega ning Eesti Vabariigi välislepingutega kehtestatud ulatuses.

(2) Mereala piirkond on osa merealast, mis erineb muu hulgas oma elustiku, hüdroloogiliste, mereliste ja biogeograafiliste omaduste ning saastekoormuse poolest muust merealast.
[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

§ 34². Mereala keskkonnaseisund ja hea keskkonnaseisund

(1) Mereala keskkonnaseisund on mereala keskkonna üldine seisund, mis võtab arvesse sellesse merealasse kuuluvate mereökosüsteemide struktuuri, funktsiooni ja protsesse koos looduslike, geomorfoloogiliste, geograafiliste, bioloogiliste, geoloogiliste ja kliimaatiliste teguritega, samuti füüsikalisi, akustilisi ja keemilisi tingimusi, sealhulgas neid, mis tulenevad inimtegevusest merealal või sellest väljaspool.

(2) Mereala hea keskkonnaseisund on mereala keskkonnaseisund, mille korral mereala säilib ökoloogiliselt mitmekesise ja dünaamilisena, mereala on looduslike tingimuste poolest puhas, terve ja produktiivne ning mereala kasutatakse jätkusuutlikult, tagades selle potentsiaali kasutamiseks ja tegevusteks praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks, eelkõige kui:

- 1) mereökosüsteemide struktuur, funktsioonid ja protsessid ning nendega seotud geomorfoloogilised, geograafilised, geoloogilised ja kliimaatilised tegurid võimaldavad nendel ökosüsteemidel täielikult funktsioneerida ja säilitada vastupanuvõime inimtegevusest tingitud keskkonnamuutusele, mereliigid ja

-elupaigad on kaitstud, inimtegevusest põhjustatud elustiku mitmekesisuse vähenemine on välistatud ja bioloogiliste komponentide funktsioneerimine on tasakaalus;

2) mereökosüsteemide hüdro-morfoloogilised, füüsikalised ja keemilised omadused, sealhulgas asjaomases piirkonnas inimtegevusest tingitud omadused, toetavad neid ökosüsteeme käesoleva lõike punktis 1 kirjeldatud viisil ning inimtegevuse tagajärjel merekeskkonda juhitud või sattunud ained ja energia, sealhulgas müra, ei põhjusta reostusest tulenevat mõju.

(3) Mereala hea keskkonnaseisund tuleb säilitada või saavutada hiljemalt aastaks 2020.

[RT I, 10.03.2011, 2- jõust. 20.03.2011]

§ 34³. Süsinikdioksiidi merealal säilitamise keeld

(1) Süsinikdioksiidi säilitamine merealal on käesoleva seaduse tähenduses merealal süsinikdioksiidi juhtimine veesambasse või merepõhjale või säilitamine geoloogilistes formatsioonides merepõhja all.

(1¹) Veesambas on käesoleva seaduse tähenduses veepinnast veekogu põhjaseteni ulatuv vertikaalselt katkematu veemass.

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(1²) Geoloogiline formatsioon on käesoleva seaduse tähenduses litostratigraafiline üksus, mille sees võib leida ja kaardistada eristuvaid kivimikihte.

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(2) Süsinikdioksiidi säilitamine merealal on keelatud.

[RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

§ 34⁴. Kaadamine

(1) Kaadamine käesoleva seaduse tähenduses on:

1) igasugune tahtlik jäätmete või muude ainete või asjade laevalt, õhusõidukilt, platvormilt või muult mererajatiselt merre heitmine või merepõhja matmine;

2) laevade, õhusõidukite, platvormide või muude mererajatiste tahtlik merre heitmine;

3) platvormide või muude mererajatiste hülgamine või ümberpaiskamine meres nende kasutamise kohas nende kõrvaldamise eesmärgil.

(2) Kaadamiseks käesoleva seaduse tähenduses ei loeta:

1) laevade, õhusõidukite, platvormide või muude mererajatiste ning nende varustuse tavakasutusega kaasnevat või juhuslikku jäätmete või muude ainete või asjade merre heitmist, välja arvatud juhul, kui on tegu jäätmete või muude ainete või asjadega, mida nende merre uputamise või nende töötlemise eesmärgil veavad laevad või õhusõidukid või mis tekivad nendel laevadel, õhusõidukitel, platvormidel või muudel mererajatistel nende jäätmete, ainete või asjade töötlemise käigus või mida nende kaadamiseks veetakse platvormidele või muudele mererajatistele;

2) jäätmete või muude ainete või asjade merre heitmist muul eesmärgil kui nende tahtlik kõrvaldamine;

3) merepõhja maavarade uurimisest, kasutamisest ja sellega seotud avamerel toimuvast töötlemisest otseselt tingitud või nendega seotud jäätmete või muude ainete või asjade merre kõrvaldamist või matmist.

(3) Kaadamine on keelatud, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhul.

(4) Läänemerre võib kaadata üksnes süvenduspinnast ja see ei tohi ohustada laevaliiklust.

(5) Väljaspool Läänemerd võib merre kaadata ka muid aineid ja asju.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kaadamiseks ei ole ette nähtud rannikuriigi õigusaktide kohast luba, annab selleks vee erikasutusloa Keskkonnaministeerium. Selle loa andmisel lähtutakse rahvusvahelistest lepingutest, eelkõige jäätmete ja muude ainete kaadamisest põhjustatud merereostuse vältimise 1972. aasta konventsiooni 1996. aasta protokollist tulenevatest nõuetest. Vee erikasutusloa andmisel tuleb muu hulgas arvesse võtta kaadamise asukoha tingimusi.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34⁵. Kaadamiseks vee erikasutusloa andmine

(1) Vee erikasutusloa andja keeldub kaadamiseks vee erikasutusloa andmisest lisaks käesoleva seaduse § 9 lõikes 10 sätestatud juhtudele ka siis, kui:

1) on olemas alternatiivsed võimalused süvenduspinnase taaskasutamiseks või ladestamiseks maismaal viisil, mis ei kujuta ohtu inimese tervisele ega keskkonnale ning mis ei ole ebaproportsionaalselt kulukad;

2) kaadamisega avalduvat mõju inimese tervisele või keskkonnale ei ole võimalik piisava täpsusega kindlaks määrata.

(2) Kaadamiskoha määramisel tuleb arvesse võtta võimaliku kaadamiskoha füüsikalisi, bioloogilisi ja keemilisi omadusi veesambas ja merepõhjas, kaadamiskohas asuvaid maardlaid, kaadamiskoha muid kasutusviise ja seal aset leidvat tegevust, kaadamiskoha potentsiaalset kasutamist muuks majandustegevuseks ning kaadamise võimalikku mõju merekaitsealadele ja kaitsealustele liikidele või nendega seotud ökosüsteemidele.

(3) Loa andja kooskõlastab enne loa andmist vee erikasutusloas määratava kaadamiskoha Veeteede Ametiga.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34⁶. Tuhastamine

(1) Tuhastamine käesoleva seaduse tähenduses on jäätmete või muude ainete või asjade põletamine merel asuval laeval, platvormil või muul mererajatisel nende tuhastamise teel tahtliku kõrvaldamise eesmärgil.

(2) Tuhastamiseks käesoleva seaduse tähenduses merel ei loeta jäätmete või muude ainete või asjade põletamist merel asuval laeval, platvormil või muul mererajatisel, kui sellised jäätmed või muud ained on tekkinud laeva, platvormi või muu mererajatise tavakasutuse käigus.

(3) Merel on jäätmete ning muude ainete ja asjade tuhastamine keelatud.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34⁷. Kaadamine ja tuhastamine erilistel asjaoludel

(1) Käesoleva seaduse § 34⁴ lõikes 3 sätestatud kaadamise keeldu ning § 34⁶ lõikes 3 sätestatud tuhastamise keeldu ei kohaldata, kui rasketest ilmastikuoludest põhjustatud vääramatu jõu tõttu esineb vahetu oht inimese elule, laevale, õhusõidukile, platvormile või muule mererajatisele ning:

- 1) on vaja tagada nende ohutus või vältida kahju tekkimine ja
- 2) kaadamine või tuhastamine on ainus viis nimetatud ohu vältimiseks ning on tõenäoline, et kaadamisest või tuhastamisest põhjustatud kahju on väiksem kui kahju kaadamisest või tuhastamisest hoidumise korral.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul tuleb kaadamisel või tuhastamisel rakendada meetmeid, et niivõrd kui võimalik vähendada kahju tekkimise ohtu inimese elule ja tervisele ning keskkonnale.

(3) Käesoleva seaduse § 34⁴ lõikes 3 sätestatud kaadamise keeldu ning § 34⁶ lõikes 3 sätestatud tuhastamise keeldu ei kohaldata olukorras, kus oht inimese tervisele ja turvalisusele või keskkonnale on kriitiline ning olukorra lahendamiseks puudub muu mõistlik lahendus. Sellisel juhul tuleb võimaluste piires vältida keskkonnale kaadamise ja tuhastamisega tekitatavat kahju, võttes arvesse aega, mille kestel on vaja nimetatud ohu kõrvaldamiseks meetmeid rakendada.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud erandite rakendamise vajadusest peab isik viivitamata ja võimalusel eelnevalt teavitama Keskkonnainspektsiooni.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 sätestatud erandite rakendamisel edastab isik Keskkonnainspektsioonile viivitamata teabe asjaoludest, mis tingisid erandite rakendamise, ning kaadamise või tuhastamise täpsed andmed.

(6) Keskkonnainspektsioon teavitab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 sätestatud erandite rakendamise juhtumitest viivitamata Keskkonnaministeeriumi. Keskkonnaministeerium korraldab võimalusel kaadamise või tuhastamise eelneva kooskõlastamise nende riikide pädevate asutustega, keda kaadamine või tuhastamine mõjutab või võib mõjutada, või nende viivitamatu teavitamise juba aset leidnud kaadamisest või tuhastamisest ning teavitab viivitamata tekkinud olukorrast ka Rahvusvahelist Mereorganisatsiooni.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34⁸. Veekaabelliinide ja torujuhtmete paigaldamine

(1) Merre võib paigaldada veekaabelliine ja torujuhtmeid, mis ei takista veekogu tavapärasest kasutamist ning mis ei kaota oma tarbimisväärtust ebaotstarbekalt lühikese aja jooksul, lähtudes põhimõttest, et veekogu mõjutataks võimalikult vähe.

(2) Veekaabelliine ja torujuhtmeid tuleb käitada viisil, mis hoiab ära keskkonnakahju tekkimise ohu ja kahjustab keskkonda võimalikult vähe.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 34⁹. Merestrateegia

(1) Mereala kaitse ning hea keskkonnaseisundi saavutamise ja säilitamise eesmärgil koostatakse kogu Eesti mereala kohta merestrateegia.

(2) Merestrateegia koosneb järgmistest osadest:

- 1) mereala esialgne hindamine, mis hõlmab mereala praeguse keskkonnaseisundi olulisi iseärasusi ja parameetreid, sealhulgas füüsikalisi ja keemilisi omadusi, elupaigatüüpe, bioloogilisi omadusi ja hüdro-morfoloogiat, mereala keskkonnaseisundile mõju avaldavaid survetegureid, sealhulgas kumulatiivset

mõju avaldavaid, ning mereala kasutamise ja merekeskkonna olukorra halvenemisega kaasnevate kulude majanduslikku ja sotsiaalset analüüsi, mille koostamisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (ELT L 164, 25.06.2008, lk 19–40, edaspidi *merestrategie raamdirektiiv*), III lisas esitatud elementide soovituslikust nimekirjast;

2) mereala hea keskkonnaseisundi määratlus, mis võimaldab hoida mereala ökoloogiliselt mitmekesise ja dünaamilisena ning puhta, terve ja produktiivse ning mille puhul merekeskkonda kasutatakse jätkusuutlikult, tagades sellega võimalikud kasutusviisid ja tegevused praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks, lähtudes merestrategie raamdirektiivi I lisas nimetatud kvalitatiivsetest tunnustest, III lisas nimetatud elementidest, nende kasutamiseks kehtestatud kriteeriumidest ja meetodikatest ning ökosüsteemide eripäradest;

3) mereala hea keskkonnaseisundi saavutamise keskkonnavalased sihid, mis sisaldavad mereala eri komponentide soovitud seisundi kirjeldust kvaliteedi või koguse kaudu, mereala survetegurite ja nende mõju kirjeldust ning indikaatorite kogumi kirjeldust, võttes arvesse merestrategie raamdirektiivi III lisa tabelis 2 esitatud survetegurite ja mõjude nimekirja ning IV lisas esitatud soovituslikku parameetrite nimekirja;

4) seireprogramm mereala keskkonnaseisundi pidevaks hindamiseks, mis lähtub käesoleva lõike punktis 1 nimetatud mereala esialgsest hinnangust ja punktis 3 nimetatud keskkonnavalastest sihtidest ning merestrategie raamdirektiivi III lisas esitatud elementide soovituslikust nimekirjast ja V lisas esitatud nimekirjast;

5) hea keskkonnaseisundi saavutamiseks või säilitamiseks koostatud mereala meetmekava, mis lähtub käesoleva lõike punktis 1 nimetatud mereala esialgsest hinnangust ja punktis 3 nimetatud keskkonnavalastest sihtidest ning võtab arvesse merestrategie raamdirektiivi VI lisas loetletud meetmete tüüpe, säästvat arengut ning meetmete majanduslikku ja sotsiaalset mõju.

(3) Merestrategie koostamisel võetakse arvesse asjakohaseid olemasolevaid riigisiseseid, Euroopa Liidu ja rahvusvahelisi hinnanguid, keskkonnavalaste sihte, seireprogramme ja meetmekavasid ning piiriüleseid mõjusid ja iseärasusi ning tehakse koostööd teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega, et tagada merestrategie osade sidusus ja võrreldavus. Mereala hinnatakse, asjaomaseid seireprogramme ja meetmekavasid koostatakse ning keskkonnavalased sihid kehtestatakse vajaduse korral mereala piirkondade kaupa, tagades eri piirkondade vahelise sidususe.

(4) Merestrategie koostamise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise suhtes kohaldatakse avatud menetluse sätteid.

(5) Merestrategie ajakohastatakse iga kuue aasta järel selle kinnitamisest või ajakohastamisest arvates.

(6) Merestrategie koostamist korraldab Keskkonnaministeerium.

(7) Mereala esialgse hindamise ja hea keskkonnaseisundi määratluse, mereala hea keskkonnaseisundi saavutamise keskkonnavalased sihid ja nendega seotud indikaatorid, samuti ka seireprogrammi mereala keskkonnaseisundi pidevaks hindamiseks kinnitab valdkonna eest vastutav minister haldusaktiga.

(8) Hea keskkonnaseisundi saavutamiseks või säilitamiseks koostatud mereala meetmekava kinnitab merenduspoliitikat hõlmava strateegilise arengudokumendi rakendusplaani osana Vabariigi Valitsus korraldusega.

[RT I, 28.06.2015, 7- jõust. 08.07.2015]

§ 34¹⁰. Erandite kohaldamine keskkonnavalaste sihtide saavutamisel

(1) Käesoleva seaduse § 34⁹ lõike 2 punktis 2 nimetatud mereala hea keskkonnaseisundi saavutamata jäämine ja punktis 3 nimetatud keskkonnavalaste sihtide täielik saavutamata jäämine kavandatud meetmetega on lubatud, kui selle põhjus on:

1) tegevus või tegevusetus, mille eest mereala hea keskkonnaseisundi saavutamiseks või säilitamiseks või keskkonnavalaste sihtide saavutamiseks kohustatud riigiasutused ei vastuta;

2) looduslik põhjus;

3) vääramatu jõud;

4) mereala füüsikaliste tunnuste muutmine või muutumine, mis on tingitud sellist avalikku huvi omavast tegevusest, mis kaalub üles keskkonnale avalduva negatiivse mõju, sealhulgas igasuguse piiriülese mõju;

5) looduslikud tingimused, mis ei võimalda asjaomase merekeskkonna seisundi parandamist nõutud tähtajaks.

(2) Mereala hea keskkonnaseisundi või selle keskkonnavalaste sihtide tähtajaks saavutamata jäämine on lubatud, kui selle põhjustavad looduslikud tingimused, mille tõttu mereala hea keskkonnaseisundi tähtajaks saavutamine ei ole võimalik.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud erandi kohaldamine on lubatud üksnes juhul, kui on tagatud, et mereala füüsikaliste tunnuste muutmine või muutumine ei sea ohtu ega välista püsivalt hea keskkonnaseisundi saavutamist merealal, asjaomases mereala piirkonnas või Euroopa Liidu teise liikmesriigi merealal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud erandite korral tuleb ette näha ajutised meetmed hea keskkonnaseisundi saavutamisele kaasaaitamiseks ning lõike 1 punktides 2–4 nimetatud põhjuste korral mereala seisundi edasise halvenemise vältimiseks ja kahjuliku mõju leevendamiseks.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud mereala hea keskkonnaseisundi või selle keskkonnaalaste sihtide saavutamise erandeid võib vajaduse korral täpsustada käesoleva seaduse § 34⁹ lõike 2 punktis 5 nimetatud meetmekavas.

[RT I, 28.06.2015, 7- jõust. 08.07.2015]

§ 35. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

5³. peatükk

SISSEMAKSETE TEGEMINE NAFTAREOSTUSKAHJU HÜVITAMISE RAHVUSVAHELISTESSE FONDIDESSE

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 35¹. Naftareostuskahju hüvitamise rahvusvahelised fondid

(1) 1992. aasta rahvusvaheline fond on asutatud naftareostusest põhjustatud kahju kompenseerimise rahvusvahelise fondi asutamise 1992. aasta konventsiooniga (edaspidi *1992. aasta fondi konventsioon*).

(2) Rahvusvaheline lisafond on asutatud 1992. aasta fondi konventsiooni 2003. aasta protokolliga (edaspidi *lisafondi protokoll*).

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 35². Andmete esitamine maksustatava nafta kohta

(1) Maksustatav nafta on toornafta ja masuut 1992. aasta fondi konventsiooni artikli 1 lõike 3 tähenduses.

(2) Maksustatava nafta vastuvõtja on isik, kes on maksustatava nafta pärast selle meritsi vedamist tegelikult vastu võtnud kui terminali operaator, sadamas või terminalis asuva hoiutanki operaator või seal asuva lao pidaja.

(3) Maksustatava nafta vastuvõtja on kohustatud esitama Keskkonnainspeksioonile iga aasta 1. veebruariks järgmised andmed:

- 1) nafta vastuvõtja nimi, registrikood ja aadress;
- 2) eelneval kalendriaastal vastuvõetud maksustatava nafta kogus.

(4) Maksustatava nafta vastuvõtja on kohustatud võimaldama järelevalveametnikul kontrollida käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt esitatud andmete õigsust ning teda kontrollimisel igakülselt abistama.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmete esitamise korra, aruande vormi ja maksustatava nafta liikide näidisloetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 35³. Maksustatava nafta vastuvõtmine

(1) Maksustatav nafta loetakse käesoleva seaduse § 35² lõike 2 tähenduses vastuvõetuks, kui see on:

- 1) vastu võetud sadamas või terminalirajatises vahetult pärast selle vedamist meritsi teistest riikidest ja ranniku lähedal kas laevaga või kabotaaži korras kaldalähedastest terminalidest, ujumahuutitest, avamerel asuvatest naftapuuraukudest või muul sellisel viisil;
- 2) vastu võetud pärast selle vedu riigist, kes ei ole 1992. aasta fondi konventsiooni ja lisafondi protokolliga osalisriik ning kelle sadamas või terminalirajatises maksustatav nafta võeti vastu pärast selle vedamist meritsi;
- 3) lossitud merealal asuvasse ujumahuutisse, olenemata sellest, kas mahuti on ühendatud kaldal asuvate rajatistega torujuhtme kaudu või mitte;
- 4) antud üle ühelt laevalt teisele, mis on vedanud selle nafta kaldal asuvasse rajatisse.

(2) Nafta vedamist ühe sadamaala piires ei loeta nafta vedamiseks meritsi käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 tähenduses.

(3) Naftat ei loeta käesoleva seaduse § 35² lõike 2 tähenduses vastuvõetuks, kui see on üle antud laevalt laevale ning selline üleandmine:

- 1) leiab aset sadamaalal või merealal, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud juhul;
- 2) toimub üksnes laevade varustust kasutades või maismaal asuva torujuhtme kaudu;
- 3) toimub kahe merelaeva või merelaeva ja siseveeteedel kasutatava laeva vahel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud ujumahuutiks loetakse ka laev, mis ei ole meresõiduks sobiv või mis on püsivalt või poolpüsivalt ankrus.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud juhul, kui nafta laaditakse enne teisele laevale laadimist mahutisse, loetakse nafta selles mahutis vastuvõetud naftaks.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 35⁴. Sissemaksete tegemine rahvusvahelistesse fondidesse

(1) Maksustatava nafta vastuvõtja, kes on 1992. aasta fondi konventsiooni artikli 12 lõike 2 punktis a või b ja lisafondi protokollis artikli 11 lõike 2 punktis a või b osutatud kalendriaastal vastu võtnud rohkem kui 150 000 tonni maksustatavat naftat vastavalt 1992. aasta fondi konventsiooni artiklile 10 ja lisafondi protokollis artiklile 10, on kohustatud tegema sissemakse 1992. aasta rahvusvahelisse fondi ja rahvusvahelisse lisafondi nimetatud fondide direktori saadetud arvel märgitud päevaks ja summas.

(2) Fondidesse tehtava sissemakse suurus ühe tonni maksustatava nafta kohta arvutatakse vastavalt 1992. aasta fondi konventsiooni artiklile 12 ja lisafondi protokollis artiklile 11.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

6. peatükk VEEVARUDE JA KAITSET VAJAVATE ALADE ARVESTUS NING VEESEIRE

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 36. Veevarude arvestus

(1) Veevarude arvestust peetakse vee hulga, taseme, omaduste, kasutamise ja kasutajate ning puuraukude, veehaarete ja põhjaveemaardlate kohta vastavalt keskkonnaregistri seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele.
[RT I 2005, 15, 87- jõust. 03.04.2005]

(2) Kuni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete üleviimiseni keskkonnaregistrisse, peetakse veevarude arvestust riiklikus registris veekatastrina riiklike registreeritud asutamist, kasutuselevõtmist, pidamist ja likvideerimist reguleerivas **õigusaktis sätestatud korras**.
[RT I 2005, 15, 87- jõust. 03.04.2005]

(3) Veeteenuste kulude katmise põhimõtte rakendamiseks peetakse arvestust keskkonna- ja ressursikulude kohta kodumajapidamise, tööstuse ja põllumajanduse valdkonnas.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 36¹. Kaitset vajavate alade arvestus

(1) Pinna- või põhjaveest otseselt sõltuvate liikide ja nende elupaikade kaitseks ning pinna- või põhjavee täiendavaks kaitseks teatud piirkondades peetakse keskkonnaregistris käesoleva seaduse § 3⁶ lõikes 1 nimetatud kaitset vajavate alade arvestust.

(2) Kaitset vajavate alade nimekiri vaadatakse uuesti läbi vähemalt üks kord kuue aasta jooksul enne veemajanduskava ajakohastamist.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 37. Vesikonna veeseire

(1) Vesikonna veeseiret teostatakse keskkonnaseire seaduses sätestatud korras.

(2) Vesikonna veeseire korraldamiseks koostab Keskkonnaministeerium iga vesikonna või piiriülese vesikonna Eestis asuva osa kohta:

1) pikaajalise veeseireprogrammi ühe veemajanduskava perioodi kohta, kusjuures esimene veeseireprogramm koostatakse aastateks 2010–2015;

2) lühiajalise veeseireprogrammi üheks aastaks.

(3) Vee-elustikus või põhjasettes akumulatsioonide saasteainete esinemise korral võib lisaks veeanalüüsidele või nende asemel määrata vee-elustikus ja põhjasettes saasteainesisaldust, et tuvastada saasteainesisalduse pikaajalisi muutusi ning koguda teavet meetmete võtmiseks selleks, et vee-elustikus või põhjasettes saasteainesisaldus oluliselt ei kasvaks.

(4) Nõuded käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud veeseireprogrammide kohta kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 38. Vee kaitse ja kasutamise kavandamine

(1) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(4) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5¹) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(5²) [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(5³) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5⁴) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5⁵) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5⁶) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5⁷) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(5⁸) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(6) Reostunud ehk halba või väga halba vee seisundit peab parandama reostaja või, kui reostajat pole võimalik kindlaks teha, siis veekogu puhul omanik ja põhjavee puhul riik.
[RT I 2004, 28, 190- jõust. 01.05.2004]

(7) Valdkonna eest vastutav ministerkehtestab määрусega lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekirja ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seireandmed.
[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(8) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(9) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(10) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(11) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(12) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(13) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(14) [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 38¹. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

§ 38². [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

6¹. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 38³. Üleujutuse või veekogu veehulga lubamatu vähenemise põhjustamine

(1) Üleujutuse, soostumise või veekogu või põhjaveekihi veehulga lubamatu vähenemise põhjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 38⁴. Vee kasutamise nõuete rikkumine

(1) Vee võtmise eest vee erikasutusloata, kui luba oli nõutav, või vee erikasutusloa nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 38⁵. Vee kaitse ja kasutamise korra rikkumine

(1) Vee kaitse ja kasutamise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 38⁶. [Kehtetu -RT I 2003, 26, 156- jõust. 21.03.2003]

§ 38⁷. Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 13 lõigete 2 ja 4 alusel kehtestatud joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2003, 26, 156- jõust. 21.03.2003]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 38⁸. [Kehtetu -RT I 2010, 43, 254- jõust. 01.01.2014]

§ 38⁹. [Kehtetu -RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

§ 38¹⁰. Laevalt saasteainete merre heitmise keelu ning süsinikdioksiidi merealal säilitamise keelu rikkumine

(1) Laevalt saasteainete merre keelatud heitmise ning merealal süsinikdioksiidi keelatud säilitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I, 21.12.2011, 1- jõust. 31.12.2011]

§ 38¹¹. [Kehtetu -RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 38¹². Maksustatava nafta kohta andmete esitamata jätmine

(1) Käesoleva seaduse § 35² lõikes 3 nimetatud maksustatava nafta vastuvõtja kohustuslike andmete Keskkonnainspeksioonile esitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 38¹³. Rahvusvahelistesse fondidesse sissemaksete tegemata jätmine

(1) Käesoleva seaduse § 35⁴ lõikes 1 nimetatud maksustatava nafta vastuvõtja 1992. aasta rahvusvahelisse fondi või rahvusvahelisse lisafondi sissemaksete tegemata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

§ 38¹⁴. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 38³–38⁵, 38⁷, 38⁸, 38¹⁰, 38¹² ja 38¹³ sätestatud väärtegade menetlemisel kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 38³–38⁵, 38¹⁰, 38¹² ja 38¹³ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.

(3) Käesoleva seaduse §-des 38⁷ ja 38⁸ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Terviseamet.
[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

7. peatükk KAHJU HÜVITAMINE JA JÄRELEVALVE

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 39. [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 39¹. Veeseaduse rikkumisel tekitatud kahju hüvitamine

(1) Põhjaveekihi või veekogu kahjustamisel on juriidilised ja füüsilised isikud kohustatud kõrvaldama tekitatud kahjustuse või selle uuesti tekkimise ohu ja informeerima sellest kohe Keskkonnaametit ning kohaliku omavalitsuse täitevasutust. Kahjustuse suuruse määramisega kaasnevad kulud kannab kahjustuse tekitaja.
[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(2) Kui süüdlane ei asu kohe kahjustust kõrvaldama või ei täida järelevalveasutuse poolt tehtud sellekohast ettekirjutust, võib Keskkonnaamet määrata kahjustust kõrvaldama kolmanda isiku koos kõrvaldamisega seotud kulude sissenõudmisega süüdlase käest.
[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(3) Vee kasutuskõlbmatuks muutmisel hüvitab rikkuja rikutud veehulga erikasutuse tasu viiekordses ulatuses.

§ 39². [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 39³. [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 39⁴. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teostavad Keskkonnainspeksioon, Terviseamet, Veterinaar- ja Toiduamet, Keskkonnaamet ning Keskkonnaministeerium.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Keskkonnainspeksioon teostab riiklikku järelevalvet keskkonnanõuete täitmise valdkonnas.

(3) Terviseamet teostab riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse § 13 lõigete 2 ja 4 alusel kehtestatud nõuete ning käesoleva seaduse §-des 13¹ ja 13² esitatud nõuete täitmise üle ja joogiks kasutatava vee terviseohutuse üle vastavalt rahvatervise seadusele ja toiduseadusele.

(4) Veterinaar- ja Toiduamet teostab riiklikku järelevalvet vee terviseohutuse üle vastavalt toiduseadusele.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) Keskkonnaamet teostab järelevalvet käesoleva seaduse § 17 lõikes 9 sätestatud nõude täitmise üle juhul, kui vee erikasutusluba ei ole nõutav.
[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(6) Lisaks Keskkonnainspeksioonile teostavad Keskkonnaamet ja Keskkonnaministeerium riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-des 12³–12⁸ sätestatud nõuete täitmise üle.
[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 39⁵. Riikliku järelevalve erimeetmed

(1) Keskkonnainspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 45, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

(2) Keskkonnaamet ja Keskkonnaministeerium võivad käesolevas seaduses sätestatud järelevalve teostamiseks kohaldada korra- ja keskkaitse seaduse §-des 30–32, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korra- ja keskkaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]

§ 39⁶. Riikliku järelevalve erisused

Korra- ja keskkaitseorgan võib riikliku järelevalve teostamise eesmärgil viibida ja liikuda sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga ja ujuv vahendiga, maa- või veetalal, kus viibimine ja liikumine on keskkonnakaitse eesmärgil õigusaktiga keelatud või piiratud.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 39⁷. Vahetu sunni kasutamine

Keskkonnainspeksioonil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korra- ja keskkaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 39⁸. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 40. Vee kasutamise ja kaitse riiklik järelevalve

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 40¹. Seaduse rakendamine

(1) Tunnustamistunnistust omavad katselaborid tuleb akrediteerida hiljemalt 2004. aasta 1. aprilliks.

(2) Käesoleva seaduse § 24¹ lõikes 4 sätestatud nõue tuleb täita reoveekogumisaladel, mille reostuskoormus on 10 000 ie või rohkem, 2009. aasta 31. detsembriks ja reoveekogumisaladel, mille reostuskoormus on 2000–9999 ie, 2010. aasta 31. detsembriks.

[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(3) Käesoleva seaduse § 26³ lõikes 7 sätestatud nõue tuleb täita alates 2002. aasta 1. aprillist.

(4) Käesoleva seaduse § 38 lõike 1 kohased veemajanduskavad tuleb koostada hiljemalt 2008. aasta 1. aprilliks.

(5) Käesoleva seaduse §-d 9¹, 13¹ ja 26⁵ jõustuvad 2002. aasta 1. aprillil.

(6) Vee erikasutuslubade andmisel, muutmisel ja kehtetuks tunnistamisel võib kuni 2002. aasta 1. aprillini lähtuda enne 2001. aasta 1. aprilli kehtinud § 9 sätetest.

(7) Enne käesoleva sätte jõustumist antud vee erikasutusload kehtivad nendes sätestatud kehtivusajani, kui seadusest tulenevalt ei ole alust tunnistada luba kehtetuks varem, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud juhul.

(8) Vee erikasutusloa andjal on õigus muuta loa kehtivusajal enne 2002. aasta 1. aprilli antud vee erikasutusluba, kui see on vajalik käesoleva seaduse §-des 15 ja 24 sätestatud nõuete rakendamiseks üle 2000 inimekvivalendilise reostuskoormusega reostusallikate suhtes.

(9) Enne 2004. aasta 1. maid välja antud veeuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistusi võib tunnistuste väljaandja pikendada kuni kaks aastat.

(10) Paisu omanik või valdaja, kes on rajanud paisu või saanud paisu oma valdusse ja hakanud paisutama enne käesoleva seaduse jõustumist ning kelle paisu otstarve ei ole hüdroenergia kasutamine ja kes ei ole käesoleva seaduse kehtivuse ajal omanud vee erikasutusluba, peab vee erikasutusloa omandama hiljemalt 2012. aasta 1. jaanuariks.

[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]

(11) [Kehtetu -RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(12) Looduskaitse seaduse § 51 lõike 2 alusel lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogule või selle lõigule ehitatud paisu omanik või valdaja, kes on rajanud paisu või saanud paisu oma valdusse ja hakanud paisutama enne käesoleva seaduse jõustumist ning kelle paisu otstarve ei ole hüdroenergia kasutamise ja kes ei ole käesoleva seaduse kehtivuse ajal omanud vee erikasutusluba, peab vee erikasutusloa omandama 2010. aasta 1. jaanuariks.
[RT I 2009, 20, 131- jõust. 18.04.2009]

(13) Looduskaitse seaduse § 51 lõike 2 alusel lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogule või selle lõigule ehitatud paisul tuleb tagada kaladele läbipääs nii üles- kui ka allavoolu 2013. aasta 1. jaanuariks.
[RT I 2009, 1, 2- jõust. 12.01.2009]

(14) Käesoleva seaduse 4¹. peatüki 3. jagu ei kohaldata järgmistele avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendatud ehitistele:

1) asjaõigusseaduse rakendamise seaduse tähenduses õiguslikul alusel ehitatud ehitist;

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

2) enne 2009. aasta 1. juulit ehitusloa saanud ehitist.

[RT I, 22.12.2010, 1- jõust. 02.01.2011]

(14¹) Käesoleva seaduse 4¹. peatüki 5. jagu ei kohaldata enne 2010. aasta 1. jaanuari avalikku veekogusse ehitatud kaldaga püsivalt ühendamata ehitistele ja enne 2015. aasta 1. juulit välja antud veekaabelliiniga koormamise nõusoleku alusel ehitatud veekaabelliinile.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(15) Käesoleva seaduse §-s 3¹ sätestatud kombineeritud lähenemisviisi rakendatakse hiljemalt alates 2012. aasta 22. detsembrist.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(16) Käesoleva seaduse § 3⁴ lõikes 4 nimetatud ülevaade avaldatakse hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(17) Käesoleva seaduse §-s 3¹⁴ nimetatud meetmeprogrammi rakendamist alustatakse hiljemalt 2012. aasta 22. detsembril.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(18) Käesoleva seaduse §-s 3³ nimetatud üleujutusohuga seotud riskide esialgsed hinnangud koostatakse hiljemalt 2011. aasta 22. detsembriks ning need vaadatakse üle ja vajaduse korral ajakohastatakse 2018. aasta 22. detsembriks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(19) Käesoleva seaduse §-s 3³⁴ nimetatud üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid koostatakse ja avalikustatakse hiljemalt 2013. aasta 22. detsembriks ning need vaadatakse üle ja vajaduse korral ajakohastatakse 2019. aasta 22. detsembriks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(20) Käesoleva seaduse §-s 3³⁶ nimetatud üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavad kinnitatakse hiljemalt 2015. aasta 22. detsembriks ning need vaadatakse üle ja vajaduse korral ajakohastatakse 2021. aasta 22. detsembriks.

[RT I 2010, 43, 254- jõust. 17.07.2010]

(21) Terviseamet võib käesoleva seaduse § 13¹ lõikes 3 nimetatud lube anda kehtivusega kuni 2014. aasta 1. jaanuarini.

[RT I, 22.12.2012, 13- jõust. 01.01.2013]

(22) Käesoleva seaduse § 26 lõikes 5¹ sätestatud kuja ulatust ei kohaldata enne 2002. aasta 1. jaanuari ehitatud kanalisatsiooniehitistele juhul, kui kuja ulatust ei ole võimalik tagada kuja piires asuvate olemasolevate elamute, majutus-, ravi-, spordi-, haridus-, kaubandus- ja teenindushoonete, samuti transpordihoonete, mis teenindavad regulaarselt inimesi, ning salv- ja puurkaevude tõttu ning kui on täidetud käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel kehtestatud kanalisatsiooniehitistest lähtuva reostuse mõju ärahoidmise ja vähendamise nõuded.

[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(23) Käesoleva seaduse § 26 lõikes 5⁴ sätestatud kuja ulatust ei kohaldata enne 2002. aasta 1. jaanuari ehitatud naftasaaduste hoidmisehitistele.

[RT I, 27.06.2013, 1- jõust. 07.07.2013]

(24) Enne 2014. aasta 1. jaanuarit antud vee erikasutusload kehtivad kuni nendes märgitud kehtivusaja lõpuni, välja arvatud heitvee ja sademevee suublasse juhtimiseks antud vee erikasutusload, mis kehtivad enne käesoleva seaduse § 24 lõike 2 alusel kehtestatud määrase jõustumist loas esitatud tingimustel loa kehtivuse lõpuni, kuid mitte kauem kui 2015. aasta 1. jaanuarini.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(25) Enne majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse jõustumist antud hüdroteoloogiliste tööde litsents kehtib selle kehtivusaja lõpuni.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

8. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 41. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 42. Enne 2010. aasta 1. jaanuari avalikku veekogusse ehitatud kaldaga püsivalt ühendamata ehitist

(1) Enne 2010. aasta 1. jaanuarit avalikku veekogusse ehitatud kaldaga püsivalt ühendamata ehitiste puhul tuleb hoonestusluba taotleda hiljemalt 2016. aasta 31. detsembriks.

[RT I, 13.12.2013, 4- jõust. 23.12.2013]

(2) Hoonestusloa taotlus peab sisaldama käesoleva seaduse § 22⁶lõike 2 punktides 1–3 ja 5 ning lõikes 3 nimetatud andmeid, taotlusele lisatakse ehitise asukohaplaan. Taotlus esitatakse hoonestusloa menetlejale. Taotluse menetlemisel ei kohaldata käesolevas seaduses hoonestusloa menetluse algatamise kohta sätestatud, välja arvatud käesoleva seaduse § 22⁷lõikes 2 nimetatut.

[RT I 2010, 8, 37- jõust. 27.02.2010]

(3) Tehnilise Järelevalve Amet kontrollib ehitise vastavust kehtestatud nõuetele ja teeb vajaduse korral hoonestusloa taotlejale ettekirjutuse ehitisega seotud puuduste kõrvaldamiseks.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(4) Tehnilise Järelevalve Amet keeldub hoonestusloa andmisest käesoleva seaduse §-s 22¹⁰sätestatud alustel või juhul, kui hoonestusloa taotleja ei vii ehitist kehtestatud nõuetega kooskõlla ettekirjutuses määratud tähtajaks. Hoonestusloa andmisest keeldumisel rakendatakse ehitise suhtes ehituseadustiku § 131 lõike 3 punktis 1 sätestatud.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 43. Enne 2015. aasta 1. juulit välja antud veekaabelliiniga koormamise nõusolek

(1) Enne 2015. aasta 1. juulit välja antud veekaabelliiniga koormamise nõusoleku asendamiseks hoonestusloaga tuleb hoonestusluba taotleda hiljemalt 2016. aasta 31. detsembriks.

(2) Hoonestusloa taotlus peab sisaldama käesoleva seaduse § 22⁶lõike 2 punktides 1–3 ja 5 ning lõikes 3 nimetatud andmeid, taotlusele lisatakse ehitise asukohaplaan. Taotluse menetlemisel ei kohaldata käesolevas seaduses hoonestusloa menetluse algatamise kohta sätestatud.

(3) Tehnilise Järelevalve Amet annab hoonestusloa välja samadel tingimustel kui veekaabelliini koormamise nõusoleku, arvestades käesoleva seaduse § 22⁹lõikes 2 sätestatud tingimusi hoonestusloa sisule. Hoonestusluba antakse välja kehtivusega 50 aastat, kui taotleja ei taotle teistsugust ajalist kestust.

(4) Enne 2015. aasta 1. juulit välja antud veekaabelliiniga koormamise nõusolek kehtib kuni hoonestusloa andmiseni.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 44. Hoonestusloa taotluses esitatud avaliku veekogu koormatava ala muutmine

Enne 2015. aasta 1. juulit esitatud hoonestusloa taotluse osas, mille kohta ei ole tehtud hoonestusloa menetluse algatamise otsust, võib enne hoonestusloa menetluse algatamise otsuse tegemist muuta taotluses esitatud avaliku veekogu koormatavat ala, kui koormatava ala muutmine on tingitud pärast hoonestusloa taotluse esitamist tehtud uuringute ja keskkonnamõju hindamise tulemustest ja koormatav ala on kuni 33 protsendi ulatuses erinev taotluses esitatud koormatavast alast. Koormatava ala muutmisel ei kohaldata käesoleva seaduse § 22⁷lõikes 3 sätestatud Ametlikes Teadaannetes avaldamise kohustust.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

¹ Nõukogu direktiiv 80/68/EMÜ põhjavee kaitse kohta teatavatest ohtlikest ainetest lähtuva reostuse eest (EÜT L 20, 26.1.1980, lk 43–48); nõukogu direktiiv 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses (EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6–12);

nõukogu direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40–52);
nõukogu direktiiv 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1–32);
nõukogu direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1–8);
nõukogu direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32–54);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitikaalane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1–73), muudetud direktiiviga 2013/39/EL (ELT L 226, 24.08.2013, lk 1–17);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (ELT L 255, 30.9.2005, lk 11–21), viimati muudetud direktiiviga 2009/123/EÜ (ELT L 280, 27.10.2009, lk 52–55);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/11/EÜ teatavate ühenduse veekeskonda lastavate ohtlike ainete põhjustatava saaste kohta (ELT L 64, 4.3.2006, lk 52–59);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19–31);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27–34);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84–97), muudetud direktiiviga 2013/39/EL (ELT L 226, 24.08.2013, lk 1–17);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitikaalane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.06.2008, lk 19–40);
komisjoni direktiiv 2009/90/EÜ, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad (ELT L 201, 1.8.2009, lk 36–38);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ning muudetakse nõukogu direktiive 1985/337/EMÜ ja 1996/61/EÜ seoses üldsuse kaasamisega ning õiguskaitsse kättesaadavusega (ELT L 156, 25.06.2003, lk 17–25).

[RT I, 06.11.2015, 2- jõust. 16.11.2015]